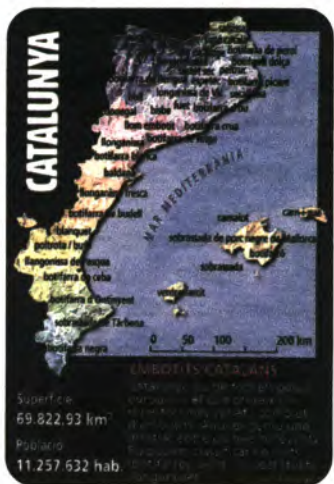

"Allò més atroç de les coses males de la gent dolenta és el silenci de la bona gent" (Mahatma Gandhi). "El món no està amenaçat per les males persones, sinó pels que permeten la maldat" (Albert Einstein). "Quan hi ha un camí correcte i un camí incorrecte, amagar-se sota el mantell de la neutralitat és escollir el camí incorrecte; perquè, així, el camí correcte no pot ser explorat" (Kwai Chang Caine).

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

ANY XXII. NÚMERO 487

15 DE JULIOL DEL 2002

PREU: 2 €

SÓLLER

Fa un any que na Caterina Visconti ha obert la botiga Tot a Cent i Coses de Regal, al costat del Mercat Municipal de Sóller. Tel. 639 754 532

Fa 4 mesos que en Pep Cases regenta el Bar Cafeteria París a la Plaça de Sóller. Tel. 971 630 003

n'Antoni Raja i en Gabriel Hernández acaben d'obrir la botiga Esports al carrer de sa Lluna de Sóller. Venen vestimenta i material esportiu. Tel. 971 632 349

Fa 6 anys que na Francesca Morell, amb el seu home en Pere Bisbal, regenta el Bar Madrid al costat de la Plaça de Sóller. Tel. 971 634 556

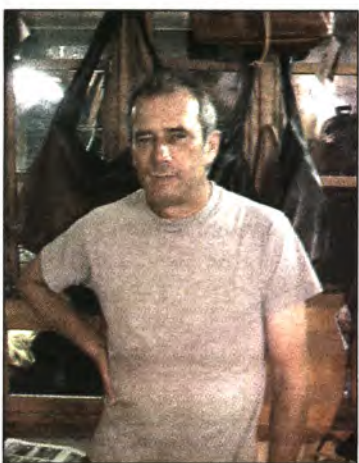
Fa 17 anys que en Jeroni Bisbal regenta la botiga d'Antiguitats ca n'Antoni de sa Coma al centre de Sóller. Son pare va obrir aquesta botiga l'any 1972. Tel. 971 630 865

Església Parroquial de Sóller amb façana dissenyada pel genial arquitecte independentista Antoni Gaudí de Barcelona. Val la pena anar a Sóller, encara que només fora per veure aquest temple, però és que la Vall dels Tarongers té moltes més coses a veure.

Fa 7 mesos que n'Elisabet Esteve regenta la botiga d'Articles de regal i papereria Cavall Verd al centre de Sóller. Tel. 971 633 517

Fa 30 anys que en Nivaldo Lima va obrir el Taller-Botiga de pelleteria Nivaldo Lima al Port de Sóller. Tel. 971 634 499

Fa 32 anys que en Caterina Tries i la seva filla Paula (a la fotografia), regenten la botiga de records Ketí al Port de Sóller. Tel. 971 630 125

Fa 10 anys que en Felip Aloi i na Victòria Falk regenten la perruqueria i el cafè Albatros al Port de Sóller. Tel. 971 632 839

PORT DE SÓLLER

Cap al tard de la diada de St. Jordi 2002, des de la plaça del VI de Girona una manifestació en favor del català va recórrer els principals carrers de la ciutat.

El passat dimecres 19 de juny de 2002 un conegut restaurant de Girona concentra representants de les entitats interessades a dinamitzar el "Correllenguatge 2002".

Des de les vies elevades que travessen la ciutat de Girona, hi ha una pancarta col·locada per "Jo també em planto" en favor de la unitat del català des de la diada de St. Jordi de 2002.

LA REVISTA DELS EMPRESARIS

N'Aznar trepitja les llibertats democràtiques

Des de la seva arribada al govern, en José Maria Aznar no ha fet res més que trepitjar les llibertats democràtiques, retallar els drets dels treballadors i saquejar les riqueses del país a benefici exclusiu de les multinacionals, els grans bancs i els especuladors. Fidel deixeble de la Unió Europea (signatura del tractat d'Amsterdam, implantació de l'euro, constitució del Banc Central Europeu) i dels dictats de la administració nord-americana (integració a la estructura militar de la OTAN, implicació total en la guerra de Iugoslàvia), ha aplicat els plans d'«estabilitat» exigits per aquestes institucions. Se posa en primera línia de la aplicació dels acords de la passada Cimera de caps d'estat i de govern de Barcelona.

Comença per incomplir els acords Administracions/Sindicats, decretar la congelació salarial dels funcionaris, privatitzar Iberia, Repsol, i fins a 43 empreses públiques, deixant pràcticament tot el sector públic en mans dels bancs i les multinacionals (quants de cents de milers de milions vessats a la especulació?). Segueix insistint en desmantellar els drets dels treballadors, la seguretat social, la sanitat, l'ensenyança pública i la mateixa negociació col·lectiva. D'aquesta manera, les declaracions de la patronal i dels responsables del Ministeri de Treball, després del decret que retalla les prestacions per atur, insisteixen nous retalls de les pensions i de la negociació col·lectiva. Amb la vaga del 20 de juny hem de començar a posar fi a aquest camí, recuperar la plena independència de les nostres organitzacions.

Punta de llança de la seva política és l'escalada de la violència que ha provocat al País Basc, on juga la carta de l'enfrontament civil. Malgrat el rebuig a la seva política agressiva contra els treballadors i els pobles, segueix amb la seva política frentista que condueix a la fractura del poble basc en dues meitats, insisteix amb la llei de Partits Polítics que, més enllà de la il·legalització de Batasuna, cerca ferar les organitzacions dels treballadors als plans de privatització i retall de salaris, al retall de llibertats. Vol posar a tothom darrera del seu Govern de franquistes de nou encuny amb l'excusa de la lluita antiterrorista.

La resistència a aquesta política, espargida en un principi per la política de concentració social, no s'ha aturat des del primer moment, creixent en intensitat fins que, després de la manifestació de Barcelona pel diàleg, en 2001 les manifestacions es converteixen en massives: Pla Hidrològic Nacional, LOU...

Ens trobam davant un crisi institucional que se concentra en la crisi del Govern. Un nou decret llei és la gota que fa vessar el tassó; però els empleats públics no han renunciat a recuperar el poder adquisitiu, a impedir la desregulació i el desmantellament de la funció Pública, com els pescadors no poden acceptar el pla de la Unió Europea que desmantella la pesca, ni els empleats de la banca poden perdre el seu lloc de feina a fi que el SCH o el BBVA eixuguin les seves pèrdues a l'Argentina; les anteriors reformes laborals, les pensions, segueixen essent un pesat fardell per als treballadors.

Si, cal aturar els peus a aquest govern feixistoide, forjar la major unitat per tal de fer fora als franquistes del poder. Ω

PERE FELIP I BUADES

La construcció de la Unió

L'operatiu policíac de Barcelona a Catalunya i de Sevilla a Espanya amb motiu de sengles cimeres europees s'han basat, en part, en el sistema de detencions indiscriminades de manifestants opositors.

En el cas de Barcelona, el 16 de març d'enguany, sis membres del servei d'ordre de la manifestació principal d'oposició que pertanyien a la ONG Enginyeria Sense Fronteres van ésser retinuts per la policia espanyola durant llargues hores. Més tard, el jutge els va restituir a la vida ciutadana sense càrrecs. Moltes altres persones van tenir la mateixa sort.

La dificultat en l'organització de les reunions de caps d'estat, presidents i primers ministres europeus rau en garantir la seguretat dels participants. Aquesta amenaça està alterant en gran manera el prestigi d'aquesta mena de reunions governamentals.

Algunes autoritats europees ja s'han pronunciat sobre els aspectes negatius que les grans mesures de seguretat estan provocant en la imatge del funcionament ordinari dels òrgans de decisió de la Unió Europea.

El llistat d'amenaques contra els mandataris europeus ha d'ésser molt exhaustiva, ja que qualsevol oblit podria significar la possibilitat d'un fracàs total per la integritat de la reunió i dels seus participants.

Un dels orígens d'aquestes amenaces, entre altres, és el que podria provenir dels aldarulls públics en els entorns del lloc de

reunió. Per aquest motiu, tant a Barcelona com a Sevilla, les sales de reunions van ésser segregades de la trama urbana, tot imposant un estat d'excepció en la zona pròxima a les convencions.

Aquest sol fet, que és evident, denota un recel general per part de les autoritats governatives de torn encarregades d'organitzar les reunions, envers l'actitud de la ciutadania, i una visió negativa de les llibertats individuals dels europeus.

El poder europeu, de fet les reunions de coordinació i decisió dels alts representats dels seus estats membres, resta molt desmillorat donant la sensació d'haver de reunir-se d'esquenes a la població, dins de grans fortificacions.

Vist així, la construcció europea esdevé una quimera que té poc a veure amb els anhels dels seus residents. Les democràcies europees, amb tots els seus defectes de representació siguin pel sistema de grans partits o per les lleis electorals, queda doblement obturades davant els mecanismes de construcció supranacionals dins l'entorn comunitari europeu.

Davant aquesta exageració de les potestats polítiques és on més es desenvolupen les raonables visceralitats de les minories dissonants amb el suposat discurs majoritari que dona cobertura a les reunions de mandataris europeus.

I, tot sigui dit, per la mateixa condició de minoria, encara que no necessàriament, l'ús de l'a-

temptat violent contra una percebuda prepotència del poder és del tot versemblant, i així el tenen en compte els assessors de seguretat de la Unió.

Com sigui que la Unió té un dèficit real de mecanismes de participació directe dins el seu sistema de presa de decisions, les celebracions de les seves reunions són l'únic moment per poder «intimidat» els seus suposats representants en la mesa de negociacions.

No admetre aquesta possibilitat, negant fins i tot aquesta opció, com han apuntat alguns buròcrates de la Comissió Europea (l'administració de la Unió), només tindria sentit si hi hagués alguna altre instància real de control intern de les decisions de la Unió. Aquesta instància, de natural, hauria d'ésser el Parlament Europeu.

La construcció de la Unió recorda una mica als matrimonis amb fills els quals s'han de mantenir units tot i les pressions d'un entorn hostil (treball, diners,...). La Unió ha d'ésser efectivament una unió d'objectius i propostes, i per fer-ho, en temes tant actuals com la immigració o la manca de valors, no ha ni de gosar qüestionar-se ella mateixa. Aquest seria el seu més gran error. La Unió com els matrimonis han d'aprendre a superar els problemes tot mantenint la cohesió interna. A qualsevol preu i contra tot pronòstic. Ω

© Llorenç Prats-Segarra

(campusjove@correu.vilaweb.com)

A C U D I T S

Un home entra a un bar i s'apropa al cambrer, que estava netejant la barra.

El cambrer li pregunta:

Cambrer: Què serà?

Senyor: Seré informàtic, seré un bon pare de família i un gran empresari.

Cambrer: No, perdoni. Què desitja, el senyor?

Senyor: Desitjo formar una família, desitjo tenir molts fills i ser feliç a la vida. També desitjo muntar una empresa i guanyar molts cèntims.

Cambrer: No, no. Què vol prendre?

Senyor: Ah, perdoni. Què hi ha?

Cambrer: Doncs res. Aquí, netejant la barra.

A C U D I T S (2)

Està comprovat que el cafè molt calent redueix en dos terços la potència sexual dels homes: primer et crema els dits i després la llengua.

***

Això és un mosquit que li pregunta a la seva mare:

-Mama, mama! Que puc anar a fer un volt?

I la mare li diu:

-Sí, fill. Però vigila, eh?

Després d'una estona, el fill torna a casa tot content:

-M'ho he passat molt bé! He fet molts amics! Allà on anava m'aplaudien!

***

Una àvia està xerrant amb les seves amigues i, de sobte, li pregunta a la seva néta:

-Filla, com es diu l'alemany que em torna boja?

-Alzheimer, àvia, Alzheimer. Ω

La justícia a Catalunya:

prou agressions
dels estats espanyol i francès
a la nostra llengua
Volem viure plenament
EN CATALÀ
PLATA FORMA PER LA LLENGUA

CARTA D'UN USUARI DE L'ESPR@I DETINGUT DURANT EL 20-J

A continuació reproduïm una carta que ens va fer arribar un usuari de l'Espr@i poques hores després de declarar davant la jutgessa i sortir en llibertat provisional amb càrrecs. El text explica els detalls de la seva detenció i creiem que pot ser útil per diversos motius. El primer és fer públic, un cop més, la barbàrie i la impunitat amb que actua la policia feixista espanyola. El segon és que aquesta carta arribi a la gent del moviment antirepressiu de l'esquerra independentista i la pugui fer servir per allò que els calgui.

Hola companys i companyes.

Després de dos dies i dues nits detingut a la comissaria de la Verneda, ara fa unes quatre hores que sóc al carrer.

Escric aquesta carta per agrair-vos a tots i a totes el suport que m'heu mostrat. Començo i espero no deixar-me ningú: a la gent del barri de Sants, d'ERC (Sants-Montjuïc) i del Casal Independentista de Sants, que s'han estat movent des del moment de la detenció per aconseguir-me cobertura legal i suport moral; al meu advocat, en Fidel Sánchez, que ha fet més que la seva feina; als companys i companyes del Grup de Periodistes Ramon Barnils, que de seguida s'han posat en disposició de publicar i denunciar els fets; a la gent que heu estat al costat de la meua companya Teresa; a la meua companya Teresa, que ha patit els anomenats "danys col·laterals"; als que heu anat a la Verneda o als jutjats; als que m'heu trucat i us heu interessat per mi; als càrrecs institucionals d'ERC que s'han mogut o han intentat entrar a la Verneda a veure'm... gràcies a tot hom.

Tot va començar dos quarts de dues de la matinada del dimecres, 19 de juny, al dijous, 20 de juny, dia de la vaga general. Vaig ser aturat i identificat a la carretera de la Bordeta, al barri de Sants de Barcelona, per dos policies de la Brigada d'Informació de la policia espanyola, l'antiga Brigada político-social del franquisme. Estaven buscant gent que es dedicava a ensiliconar bancs, franquícies comercials, immobiliàries i altres establiments per l'estil i suposo que em van trobar prou sospitosos com per aturar-me. Em van escorcollar de dalt a baix i van contrastar les dades del meu document d'identitat. Com que no em van trobar el que volien haver-me trobat i no podien imputar-me res, em van preguntar on era la gent que duia la silicona i que on tenien previst d'actuar aquella nit.

En aquell moment va començar el meu veritable "delicte". Amb tota normalitat els vaig dir, en català, que no

sabí res de res i que l'únic que feia era marxar cap a casa a dormir. Que el meu pis era a menys de cinc minuts i que ja era tard. Em van recriminar el fet de parlar amb català, "a la policia se le habla en castellano". Jo els vaig dir que no en tenia cap obligació, que el català era la meua llengua i la del territori i que no tenia cap intenció de parlar en espanyol. Allò no els va agradar massa, però em van deixar marxar. Això sí. Em van obligar a seguir una ruta obligatòria, "ves per esa calle" em van dir, sinó volia ser detingut en aquell mateix moment. "No te quiero volver a ver", va concloure. Davant la perspectiva de ser detingut, els vaig obeir. Total, aquell carrer per on volien que anés està en direcció a casa meua. M'hi vaig dirigir. Carretera de la Bordeta avall i carrer Alpens amunt. Cap a casa. L'ensurt ja havia passat. El pitjor, però, estava per arribar.

Pujava caminant pel carrer Alpens, per als que no el coneguéu us diré que és un carrer estret i fosc, quan dos cotxes de la secreta es van aturar al meu costat. Van baixar els quatre ocupants dels vehicles i, el mateix policia que feia 2 minuts m'havia deixat anar lliure, em va dir "te he dicho que no te quería volver a ver". Jo els vaig assegurar que estava fent el que m'havien dit, anar cap a casa pel carrer Alpens, i que si m'havien trobat era perquè m'havien seguit.

D'una empena vaig anar a parar contra la paret. Dues puntades de peu em van obrir les cames. Les manilles em van tallar la circulació de les mans, mentre m'insultaven: "¡Catalanujo de mierda! ¡Vas a aprender a hablar en español a la policia! ¡Te vas a comer todos los marrones del barrio!" i, davant la meua perplexitat, "Hijo de puta! Mira que rallarnos el coche. Te vas a enterar".

D'una altra empena em van ficar dins d'un dels cotxes i van arrencar.

"¿Qué? ¿A la Verneda?". Va preguntar el que conduïa. "Pasamos primero por la Estación" va dir el que seia al meu costat. Van parar uns dos minuts a l'Estació de Sants. Suposo que un dels dos va anar a la comissaria que hi tenen. Quan va tornar em va llençar pots de cola d'impacte, de loctite i estris per l'estil al costat i em va dir "mira que llevar esto encima".

Jo no em vaig ni immutar. Cada cop estava menys astorat i més acollonit.

Encara pitjor va ser quan vam agafar la Gran Via en direcció a la Verneda. A les burles i els insults per parlar en català, s'hi van sumar els cops al cap, al coll i la cara. "¡Agacha la cabeza!" Tots amb la mà oberta, per no deixar marca.

El dolor que no podia aguantar era, però, el de les mans. Ja feia estona que no les notava per la pressió de les manilles i vaig cometre l'errada de demanar que les afloïessin. Allò li va encantar. Va començar a moure'm les mans i a preguntar-me si em feia mal. Quan jo li deia que sí, ell deia "te jodes". El policia que conduïa no es volia perdre els detalls i s'anava girant i reia de les "bromes" del seu company.

Quan vam arribar a la Verneda, el futur no m'era massa prometedor. Només baixar del cotxe el que m'havia agredit durant el viatge em va preguntar que si encara no tenia ganes de parlar. Li vaig repetir que no podia explicar-li res del que volia saber perquè no ho sabia. Aleshores em va amenaçar: "¿Estás seguro? ¿Quieres que vayamos a un cuartito tu y yo solos?".

Per sort, les amenaces del secreta no van ser res més que paraules. A la Verneda, excepte els escarabats, les contínues brometes dels policies espanyols sobre la vaga, el menjar vomitiu i que el metge que vaig demanar t'examina a 5 metres de distància, m'han tractat bé. Amb aquest «m'han tractat bé» no us penseu que pateixo la síndrome d'Estocolm. Només vull dir que no m'han pegat i, després de la detenció, del viatge en cotxe, de les amenaces i de la fama de la Verneda, pensava que la cosa seria greu.

Els companys de cel·la, primer comuns i després polítics, també han ajudat a desdramatitzar la situació. La relació amb ells ha estat impecable i, a més, he d'agraciar molt especialment les classes ràpides de legislació espanyola que m'han fet tres xicotets magrebins entesos en el tema.

Avui he declarat davant d'una jutgessa -que després m'han dit que era del PP- i he sortit en llibertat provisional amb càrrecs. Uns càrrecs que, del primer a l'últim, són tots falsos: ensiliconar i sabotejar bancs i establiments comercials i ratllar un cotxe de la secreta.

Bé, gent. Vaig a dormir una mica que estic cansat i demà passat hi ha revetlla. Si voleu venir per Sants, muntem una revetlla la plaça Osca amb foguera, inauguració del nou local del Casal Independentista de Sants «Jaume Compère», concert de La Carrau, sopar popular i festa amb dj's a l'Hamsa. Tot per 10 euros.

Si la repressió no s'atura, nosaltres tampoc! Salut, independència i una abraçada! daNIEL.

Vila de Sants. Divendres, 21 de juny de 2002. Ω.

La revolució és de mala educació?

Albert Memmi (Tunis, 1920), en un altre temps ensenyant universitari de sociologia de la cultura, m'explicava des del seu estudi parisenc que la revolució permet capgirar els valors. A partir d'una ruptura amb el règim anterior, els dominats deixen de ser-ho per passar a fer-se càrrec de la nova situació i, fins i tot, condemnar els seus dominadors. Memmi pensa que el cop mortal que rep Roma, l'any 476, n'és un exemple. L'atrotinat Imperi d'Occident quedarà repartit en una rastellera de nous reialmes (visigots a Hispània, francs a la Gàl·lia, ostrogots a Itàlia, vàndals al nord d'Àfrica, angles i saxons a Anglaterra,...), els quals arrasaràn la civilització romana.

I així ha estat al llarg de la història. Quan a l'Anglaterra de 1649 es proclamarà la república, Oliver Cromwell i altres parlamentaris enviaran a la guillotina Carles I. La França revolucionària decapitarà Lluís XVI i Maria Antonieta sota l'acusació de traïció el 21 de gener de 1793. La presa de la Bastilla, la renúncia dels clergues i aristòcrates a tenir privilegis, la igualtat entre homes i dones... seran d'altres mostres de trencament furiosos amb el passat. La restauració republicana al Mèxic de 1867 es produirà amb l'expulsió del tron de l'emperador Maximilià i el seu posterior afusellament. La Rússia revolucionària executarà el 1918 la família imperial del tsar Nicolau II Romanov. En l'intent de refugiar-se a Suïssa, Benito Mussolini i la seva amant seran capturats pels partisans el 27 d'abril de 1945 i passats per les armes l'endemà. El dictador Nicolae Ceausescu i la seva esposa seran morts sense miraments per tropes de l'exèrcit romanès el 1989. També corran la mateixa sort altres tirans africans i centreamericans del segle XX.

En alguns casos, el poble no queda satisfet fins que pot comprovar que la bèstia i la simbologia que encarna ha estat definitivament esclafada. Que no hi hagi cap esclatxa per al dubte esdevé una necessitat. És així com, en plena catarsi col·lectiva, el cap guillotinat de Lluís XVI serà mostrat als parisencs, el cadàver de Mussolini serà penjat a la vista de tothom, i les despulles de Ceausescu, ensenyades per televisió. I és que foragitar els fantasmes allibera, permet deixar respirar tranquil.

Quan aquest procés revolucionari no es produeix amb tots els ets i uts, es corre el risc de no fer net. I que, tard o d'hora, les males herbes del feixisme rebrotin. A l'Estat espanyol mai s'ha volgut aprofundir de valent entorn danys i els perjudicis que ha comportat el totalitarisme. A més, el soroll de sabres ha acompanyat el postfranquisme. El periodista Marçal Sintes constata que la manera com es va fer la transició espanyola cap a la democràcia ha deixat unes seqüeles nefastes: «Una transició en què els demòcrates van renunciar a passar comptes amb els franquistes. Encara més: els demòcrates van acceptar un pacte de desmemòria que deixava incòmode la dignitat pública d'aquells que van col·laborar amb la dictadura» (Avui, 13-6-2002). I que, en conseqüència, a hores d'ara no hi ha consciència real sobre el que va ser el franquisme.

Per aquests motius és molt encertada la campanya de l'associació Iniciativa per la Justícia de dur als tribunals internacionals els crims franquistes, la denúncia contra l'expresident mexicà Echevarría per un delicte de genocidi comès durant una massacre d'estudiants el 1971, la querrel·la col·lectiva presentada contra els empresaris nord-americans que es van enriquir amb el treball dels esclaus afroamericans... Combatre la injustícia és una forma de revoltar-se, d'anar treballant a favor de canvis més profunds, de mirar-se el món des d'una perspectiva revolucionària. Ω

QUIM GIBERT, ENSENYANT

El GOB proposa el manteniment i la rehabilitació de les Illetes de la Plaça, a Pollença

«GOB» <info@gobmallorca.com>
27 de juny de 2002

Un dels temes més polèmics dels darrers 40 anys al poble de Pollença, fa referència a les dues Illetes de la Plaça. Els defensors del seu manteniment per una banda o del seu esbucament, per altra, han mantengut viu un debat que hores d'ara encara no està resolt.

Aquestes Illetes se troben entre la Plaça Major i el Carrer Antoni Maura i estan travessades pel Carrer del Càrritx.

EL GOB ha defensat des de fa més de vint anys el manteniment d'aquests dues Illetes en base als següents motius:

- Formen part del traçat urbà del nucli històric de Pollença. Els traçats o les trames urbanes, constituïdes per carrers, edificis i places, forma part inseparable dels valors que s'han de preservar.

- Rompre la trama urbana significa trencar amb un llegat històric i arquitectònic fonamental
- Dins d'aquestes illetes hi ha elements i edificis de notable interès arquitectònic que cal

preservar.

- La Plaça de Pollença té unes dimensions adequades, que la seva ampliació a costa de les Illetes, la convertiria en un espai massa gran.

D'altra banda i al mateix temps de reclamar el seu manteniment, el GOB proposa la seva rehabilitació. Està clar que aquestes Illetes han patit alguns canvis i també algunes demolicions que han alterat la seva configuració i la seva estètica. Per això la rehabilitació d'aquestes Illetes, ha de comportar:

- la rehabilitació dels edificis
- la millora de façanes
- la remodelació de les façanes que miren a la Plaça
- el manteniment i millora de la pescateria
- ....

En definitiva, el GOB defensa el manteniment i rehabilitació de les Illetes de la Plaça i al mateix temps rebutja:

- la seva demolició definitiva
- la seva demolició per a la posterior reedificació Ω

EL 20-J I EL XANTATGE SOCIAL

Ha arribat un moment, en aquesta democràcia tan fraudulenta i teatral en què vivim, que les coses s'ha de dir pel seu nom, sense floritures ni a mitges. D'aquesta manera allò que fa referència a què si una mentida la repeteixes mil vegades arriba a semblar una veritat és el que exactament va passar el passat 20-J, amb motiu de la valoració del seguiment de la vaga general.

La institucionalització de la manipulació informativa dels potents mitjans de comunicació controlats per l'executiu Aznar varen intentar fabricar una normalitat on hi havia una realitat de protesta, crispació i exasperació.

A part de tot això, és intolerable que es poguessin comptabilitzar com a treballadors i persones contràries a la vaga els qui, obligatòriament havien de treballar, com a conseqüència dels acords i/o les imposicions d'uns serveis mínims (força màxims).

D'altra banda hi ha ciutadans que no varen fer vaga però que estaven i estan radicalment en contra del decret per l'ocupació (millor dit, del decret a favor de l'acomiadament gairebé gratuït) i en general de tota la política carrinclona que porta a terme el P.P. Encara que el més greu de tot (i que no es va esmentar als grans mitjans audio-visuals) és el gravíssim xantatge social que va exercir tant el govern central com la gran patronal contra diversos treballadors que tenen unes condicions laborals i de vida molt precàries (interins, temporals, assalariats dependents d'ETT's, autònoms dependents etc.) o bé de gent que tenen uns salaris molt baixos i que no poden permetre's que els descomptin una quantitat important del sou.

Aquest agressiu xantatge social, (autèntic terrorisme social), que porta a terme tan sovint el PP i la CEOE, per tal d'aturar les justes protestes dels treballadors que volen viure amb dignitat i no en unes condicions tercermundistes i més pròpies d'éssers irracionals, posa molt en dubte la democràcia i pot crear molta frustració i violència nihilista en el futur. Ω

JOSEP M. LOSTE I ROMERO

Parlem clar: desemmascarem la patranya aPPaÑa: una monstruosa ensarronada política

«R.» <taubecolom@ono.com>

Parlem Clar
Carles Giménez-Camins -
Secretari General del CNC
Especialista en Informàtica Multinacional

Després de llegir el llibre Nacionalisme Català escrit per l'incorruptible i valent compatriota, Mossèn Armengou, vaig sentir la imperiosa necessitat d'exposar els següents conceptes -extrets d'aquest llibre- que clarifiquen d'una forma precisa, aquest galimaties que alguns en diuen «Espanya».

Espanya no és una unitat nacional. Espanya és l'intent de la realització d'un mite. En ella els uns viuen «la unidad» i «de la Unidad», mentre que els altres la patim i encara hem de finançar-la.

Per als devots del mite d'Espanya, primer és el mite que els homes: que es salvi Espanya i els súbdits que es fotin. L'anomenada «Espanya Una» no és cap nacionalitat, sinó una esgarriosa presó de Nacions.

Espanya és un país frustrat. És l'intent d'un impossible. Un mite sense cap punt de contacte amb la realitat.

El mite d'Espanya ha estat secularment l'instrument d'opressió d'homes i pobles, a ús d'unes classes privilegiades aca-paradores de poder.

La identificació de Castella

amb Espanya i la substitució de la nacionalitat castellana per la recent inventada nacionalitat «espanyola», no s'ha concretat ni es concretarà mai als pobles que ells anomenen «perifèrics».

D'aquí ha nascut el problema d'Espanya, que no és altre que la lluita de Castella pel domini i l'hegemonia, i per altra banda la lluita dels pobles agredits per recuperar la dignitat.

I no es resoldrà mai el problema fins que no cessi l'agressió, fins que els pobles que integren l'Estat espanyol, puguin alliberar-se de la subjugació colonial que pateixen, o sigui quan a la península Ibèrica comencin a aparèixer, per entendre'ns, més «Portugals».

La «unidad española» té un vici d'origen: no és espontània, és una imposició.

Malauradament la Castella que patim no és l'antiga Castella «popular, laica, comunera i feudal». Aquesta fou derrotada definitivament per la monarquia espanyola el 1521 a Villalar.

Els independentistes catalans, pel sol fet d'ésser enemics de l'Espanya oficial, som amics de l'Espanya real, del poble peninsular oprimat secularment per l'Espanya oficial.

L'hegemonia castellana que patim és la de la Castella deformada per la monarquia espanyola: la Castella conquistadora, inquisitorial, ultramundana, militarista i burocràtica.

A Castella li ha mancat intel·ligència, magnanimitat i grandesa, però li ha sobrat enveja, ignorància i fanatisme a l'hora de bastir una Espanya..

Ja ho va dir Cánovas del Castillo: «Son españoles los que no pueden ser otra cosa». I de ben segur que els catalans no ens fa falta ser espanyols per tenir entitat pròpia.

Espanya no és una nacionalitat, sinó un muntatge per assegurar, el domini d'una nació, Castella, sobre les altres nacions.

Si repassem la Història, Espanya mai no ha creat, sempre ha destruït. Ha estat i serà sempre una devoradora d'homes, de cultures i de pobles.

El problema d'Espanya només té una solució: la seva desconstitució. Tothom que intenti la reforma d'Espanya, fracassarà. Són faves comptades.

L'Espanya oficial ha odiat sempre els Catalans, per a ells sempre serem una nació ene-

miga. És impossible que dins d'Espanya existeixi una convivència pacífica i sense tensions. Que es desenganyin els que ingènuament busquen l'encaix de Catalunya dins d'Espanya, perquè és impossible.

Estem tan escarmentats del mal tracte que rebem d'Espanya que una hipotètica solució Federal, seria un engany més. L'única solució possible és la Independència, com a garantia definitiva de la nostra supervivència nacional.

Catalunya és una entitat nacional molt anterior a l'Estat espanyol, i que ja havia gaudit de plena independència durant molts segles. La independència és el clima natural dels pobles i la colonització una violència antinatural.

En el nom d'Espanya ens privem d'ésser catalans, de tenir personalitat nacional pròpia davant del món. Som un país colonitzat, per tant, marginat internacionalment. No tenim vot ni veu a l'ONU ni a la UNESCO on som representats paradoxalment pels nostres botxins. Espanya ens ha esborrat del món. Només ens queda un recurs: la independència.

Ens han declarat espanyols per reial decret i sense consultar-nos.

Tothom que estigui en contra que els catalans exercim democràticament el dret internacionalment reconegut de l'autodeterminació en un pacífic Plebiscit, no és un demòcrata. Així de clar. Ja va sent hora de clarificar posicions.

Que no vagin els Borbons, Felipes i Aznars donant classes de democràcia per l'estranger. Millor que se les apliquin a ells mateixos, que prou falta els hi fa.

Volem els catalans que el món sencer ens conegui com a espanyols? O volem, sense complexos ni dobles personalitats, ser coneguts senzillament pel que som: catalans i només catalans?

La resposta? Ben segur que la tindrem ben aviat en el Plebiscit per la Independència que des del Consell Nacional Català, amb les Nacions Unides, s'està impulsant. Ω

Carles Giménez-Camins
Secretari General del Consell Nacional Català

<http://www.cnc-cat.org/cnc-cat/parlemClar.htm>

REBOTEN ALGUNS DELS MAILS ENVIATS A LA FEDERACIÓ COREANA DE FUTBOL

La setmana passada vam posar en marxa una campanya de felicitacions a la federació coreana de futbol per haver-nos fet el favor d'eliminar als espanyols del mundial de Corea.

Hem rebut molts missatges d'usuaris i usuàries de l'Espr@i avisant-nos que alguns mails tornaven rebotats. Hem intentat trobar, doncs, una altra mail on poder felicitar-los, però no hi ha manera. Per això us passem altres dades (telèfon, fax...) per poder fer-los arribar el nostre agraïment. Aquí van:

Adreces de la Federació Coreana de Futbol

<http://www11.kfa.or.kr>

Adreça postal: 1-131 Shinmunro 2-Ga Jongro-Gu Seoul 110-062

Telèfon: 00/ 82 - 2 - 2002 - 0707

Fax: 00/ 82 - 2 - 2002 - 0611, 2755

També hem rebut un suggeriment d'encetar una campanya perquè el proper partit de la selecció catalana contra Corea. Es mereixen una bona ovació. Ω

M a l l o r q u í

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca.

Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada

Fòrum Català pel Dret a l'Autodeterminació (FOCDA)

Aquest Fòrum s'ha començat a estructurar a finals de l'any 2000 seguint les propostes del Congrés de Cultura Catalana formulades a la Ponència del Tema 1, segons les quals té l'objectiu d'establir un nucli permanent de persones que vagin esbrinant les possibles vies d'exercici del dret a l'autodeterminació del poble català a través de diferents activitats: Recollir informació i documentació, seguint els processos d'autodeterminació que es vagin desenvolupant arreu del món. I també canalitzant totes les propostes que es formulin de cara a la seva aplicació al poble català. El Fòrum Català pel Dret a l'Autodeterminació ha de treballar per incidir en l'opinió pública per

mitjà d'articles, llibres, actes, etc. difonent les argumentacions favorables i posant en evidència les manipulacions, preparant així les condicions favorables per a l'extensió social al si de la societat catalana de la necessitat i la possibilitat de l'aplicació d'aquest dret col·lectiu fonamental.

Actualment, el Fòrum Català pel Dret a l'Autodeterminació ha establert la seva seu al CIEMEN (Rocafort 242 bis - Barcelona), ha començat a aplegar informació per tal d'establir un fons documental sobre el dret a l'autodeterminació i ha difós per Sant Jordi del 2001 una Declaració constitutiva. Com a activitat complementària concreta, el Fòrum per l'Auto-

todeterminació ha proporcionat informació i documentació al Comitè Autònom de Suport a la Cabília per a l'elaboració d'una proposta d'Autonomia política d'aquesta zona amaziga (berber) al si de l'Estat algerià.

El Fòrum Català pel Dret a l'Autodeterminació (FOCDA) i el CIEMEN van convocar una concentració a la plaça de Sant Jaume el dia 12 de març del 2002 per reclamar la presència de Catalunya a les institucions europees.

S'ha elaborat recentment el document: «El dret a l'autodeterminació dels pobles, fonament de la Constitució Europea».

Aquest document, fa una proposta a la Conferència Intergovernamental que

celebraran els caps d'Estat i de Govern de la Unió Europea l'any 2004 perquè tingui en compte els drets col·lectius dels pobles i perquè reculli el dret a l'autodeterminació com a fonament bàsic de l'ordenament constitucional europeu.

El dia 25 de juny a les 8 del vespre es presentarà públicament aquest document a la sala Abat Escarré del CIEMEN, al carrer Rocafort, 242 bis de Barcelona. Ω

Per establir contacte amb el Fòrum Català pel Dret a l'Autodeterminació us podeu adreçar a o bé al telèfon 444 38 00 (CIEMEN) dimarts i dijous de 6 a 8 de la tarda (demanant per Jordi Torra) o a l'adreça electrònica j.torra@mx3.redestb.es

EL DRET D'AUTODETERMINACIÓ DELS POBLES, FONAMENT DE LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

L'any 2004, els caps d'Estat i de Govern de la Unió Europea celebraran una Conferència Intergovernamental (CIG) en què s'establiran els fonaments de la futura Unió. Una de les qüestions més importants que s'hi tractaran serà la simplificació dels Tractats i la possible integració, en aquests textos bàsics, de la Carta dels Drets Fonamentals de la UE. La reforma que s'hi discutirà previsiblement acabarà en un text articulat de caràcter constitucional. Aquest esdeveniment tindrà una importància només comparable a la signatura, l'any 1957 a Roma, dels Tractats fundacionals de les Comunitats Europees, origen de les actuals institucions comunitàries.

Després de gairebé cinquanta anys, i amb un balanç globalment positiu, sobretot en el terreny econòmic i financer, és hora d'afrontar un marc polític compartit per totes les institucions representatives que coexisteixen al si de la Unió, però també d'establir una base comuna de drets i deures ciutadans i un repartiment de competències entre institucions comunitàries, estatals i subestatals que contribueixi a la prevenció de conflictes, a la cohesió social i a la garantia de l'exercici dels drets individuals i col·lectius.

Des de Catalunya, un poble que no ha pogut accedir en el període històric de l'Europa moderna, des del segle XVIII ençà, a la possibilitat de constituir-se en Estat propi, es té l'esperança que l'Europa del segle XXI ha de donar pas a una etapa de superació de les seqüeles de guerres, discriminacions i dogmes polítics que, singularment en el passat segle XX, han significat per a molts pobles europeus, entre ells el català, barreres per a la materialització dels ideals de justícia, igualtat i llibertat entre totes les persones. Aquest dèficit històric col·lectiu pot ser superat i el nostre poble ha de poder compartir amb els altres pobles europeus les garanties de la seva seguretat i la seva supervivència cultural i lingüística.

Proposem que el Tractat que resulti de la CIG reculli el pòsit cultural de la civilització occidental que s'ha anat bastint al llarg dels segles. Primerament es va construir la doctrina dels drets individuals -inspiradora de les primeres declaracions sobre els drets humans i que des de la nostra cultura filosòfica i jurídica s'ha estès cap a les

altres civilitzacions-, que ha esdevingut el denominador comú d'una entesa a nivell mundial. A la tradició dels drets individuals, s'hi va afegir, durant el segle XX, la innovació evolutiva i diversa dels drets socials, complementaris i fonament dels individuals. I finalment, a partir de la influència de la tradició nord-americana, s'hi han anat incorporant els drets col·lectius, els drets nacionals, aquells que pertanyen de manera compartida a totes aquelles persones que es reconeixen i volen ser reconeguts com a grup humà singular entre el comú de nacions. Partint d'aquests fonaments, proposem a la Convenció Catalana per al Debat sobre el Futur de la Unió Europea les següents bases en la perspectiva d'una futura Constitució Europea:

1. Els subjectes dels drets que es deriven dels Tractats de la UE han de ser les persones i els pobles, és a dir, les agrupacions de persones que es reconeixen col·lectivament com a pertanyents a un col·lectiu humà singular. De les persones i els pobles emanen les institucions locals, subestatals, estatals i comunitàries que els representen i garanteixen l'exercici dels seus drets i l'observança dels seus deures.
2. Els Estats han estat del segle XVIII ençà els únics dipositaris de la sobirania popular i en tal condició han tingut el monopoli d'atorgar drets i deures als seus ciutadans, amb evident menyspreu dels legítims drets de les nacions sense Estat. Amb l'aprovació del nou text, els Estats actuals hauran de renunciar a una part de llur actual sobirania indivisa, transferint-la al nivell comunitari, en especial al Parlament Europeu.
3. El procés constituent ha de comportar l'aparició d'una nova entitat política de naturalesa estatal, que se superposarà als Estats, la qual cosa converteix en assumptes intracomunitaris la reordenació dels límits territorials i la creació d'Estats nous. Igualment, en la negociació i redacció de la refosa i reforma dels Tractats hi hauran de participar les entitats subestatals actuals que disposin de Parlaments dotats de competències legislatives delegables en la Unió, amb la finalitat de fixar el paper d'aquestes entitats subestatals en els noves

estructures europees.

4. El text aprovat l'any 2004 ha de preveure els mecanismes i les circumstàncies en què una comunitat nacional pot exercir el seu dret a l'autodeterminació en el si de la Unió Europea. Les consultes populars plantejades en diversos Estats europeus referents als límits territorials i la sentència del Tribunal Suprem del Canadà de 1998 arran del referèndum d'autodeterminació del Quebec, obren una via jurídica que els constituents europeus han de tenir molt present a l'hora d'establir un model d'organització territorial que no tanqui les portes a les legítimes aspiracions de plenitud nacional de les comunitats nacionals que conformen la Unió Europea.
5. La diversitat lingüística i cultural és un dels grans trossos de la Unió Europea. El Tractat del 2004 ha de proporcionar els instruments legals per fer possible la seva preservació i potenciació. I ho ha de fer no només en el cas d'aquelles llengües i comunitats culturals que tenen un reconeixement oficial, sinó també i sobretot en el cas d'aquelles que les circumstàncies històriques, polítiques i jurídiques han col·locat en una situació de minorització. En aquest sentit, els principis que inspiren la Declaració Universal de Drets Lingüístics, de 1996, han de formar part íntegrament dels Tractats Comunitaris.
6. El Parlament de Catalunya va aprovar, el 12 de desembre del 1989, una resolució que manifesta que el poble català no renuncia al dret a l'autodeterminació i que en el seu punt 3 diu que el Parlament de Catalunya podrà "adequar la regulació dels drets nacionals a les circumstàncies de cada moment històric". Aquesta resolució, que és la manifestació més gran de sobirania feta pels representants del poble català de l'època de la Transició ençà, ha de ser la guia que inspirei els documents que la Convenció Catalana aporti a la Convenció Europea.
7. Per tots els elements esmentats més amunt, demanem que en les conclusions de la Convenció Catalana es reculli el dret a l'autodeterminació com un fonament bàsic de l'ordenament constitucional europeu. Ω

ACCIÓ CONTRA LA PUBLICITAT DE TELEFÓNICA SOBRE GAUDÍ

La Plataforma per la Llengua denuncia amb una acció al metro la discriminació del català a la publicitat de Telefónica sobre Gaudí.

La Plataforma per la Llengua ha fet una acció a l'andana de la línia 3 del metro del Passeig de Gràcia per denunciar la discriminació del català a la publicitat que Telefónica ha fet sobre Antoni Gaudí. Una vintena de membres de la Plataforma ha enganxat cartells damunt dels anuncis en castellà de

Telefónica amb el lema 'Gaudí parlava el català. Gaudí estimava el català. Telefónica discrimina Gaudí'. L'associació també ha fet el mateix a la Plaça del Rei, on Audi ha col·locat dos plafons informatius sobre l'Any Gaudí, tots dos en castellà.

Prèviament a l'acció, la Plataforma per la Llengua ha enviat una carta a l'Ajuntament de Barcelona, a Transports Metropolitans de Barcelona i al Departament de Cultura per demanar que es rectifiquen les publicitats de les dues marques i es facin en català. Denuncien, a més, que la manca del català en uns anuncis sobre Gaudí, que precisament va ser un gran defensor de la llengua catalana, fa que el greuge sigui major. Demà, s'enviaran dues cartes més a Telefónica i a Audi i si en quinze dies no s'ha retirat la publicitat en castellà, la Plataforma ha anunciat que prendrà 'mesures més contundents'. Ω

Font: Vilaweb.

EL SISTEMA HIDDINK

A sortadament, des que Corea va accedir a les semifinals del Mundial de futbol -i allí es va aturar!-, el nacional futbolisme està més tranquil, i hom ja pot parlar més reposadament de les coses, encara que les coses siguin futbol. No m'entretindrà a comentar situacions més o manco esperpèntiques (he arribat a veure, a la ciutat d'Eivissa, en un bar, una bandera espanyola amb un crespó negre!), sinó que aprofitaré l'ocasió futbolística per fer unes petites reflexions de caire sociològic (o, si volem filar un pèl més prim, de psicologia social).

A Guus Hiddink, entrenador holandès de la selecció coreana, sembla que li han ofert la nacionalitat del país sense que compleixi gairebé cap dels requisits que calen per aconseguir-la, i molts el posen com a model de les virtuts que es necessiten dins la societat coreana. Últimament, fins i tot els directius de les grans empreses coreanes volen aprendre de Hiddink, especialment pel que fa a l'organització del treball. No de bades l'holandès ha convertit una selecció molt i molt mediocre en la botxina de seleccions com l'espanyola o la italiana, que, d'una manera o altra, no han pogut superar l'escull de Corea.

Què té el mètode Hiddink perquè causi furor entre tothom, en aquell pròsper país asiàtic? En primer lloc, l'igualitarisme, la promoció de la igualtat d'oportunitats. En arribar a Corea va rebutjar la carcassa d'una selecció ja feta. No va voler treballar amb els vint o vint-i-escaig individus que li oferien, sinó que va agafar-ne seixanta, alguns ben joves, d'altres que jugaven en equips poc destacats... D'aquests seixanta, n'aniria descartant aquells que no el convencessin, per molt que fossin vedettes o ídols per a una part de l'afició. Es partia de zero per fer un equip important; calia, doncs, sortir sense prejudicis.

En segon lloc, es va eliminar tot el característic comportament de castes o de classes socials molt diferenciades. Allí ningú no tendria privilegis. S'abandonaven les pràctiques de tractar d'una manera diferent els que ja estaven consagrats: tothom igual. Per posar un exemple que a mi em resultà allisonador: ningú no es podia aixecar de taula fins que tothom hagués acabat de menjar (tal i com ho continuen fent ara mateix). Ni que el que hagués acabat fos un senyoret i el que encara tengués una mica de menja al plat fos el suposat últim mico de la selecció.

I tothom s'havia d'acoblir a la mateixa disciplina, amb la intenció de fer un equip molt competitiu.

De tot plegat en va sortir un equip ben compactat, on ningú -en principi- ni era una estrella ni tenia cap privilegi adquirit, on no existien castes i cadascú valia exactament per allò que feia, i on tothom havia de treballar per tal d'aconseguir un objectiu comú. Sembla que tot això, aplicat al món empresarial, és precisament el que fa que les empreses i els negocis funcionin. Si s'hi pot afegir un mínim de disciplina i una consciència d'autoresponsabilitat per part de tots els que hi participen.

El mètode Hiddink s'ha pogut aplicar en un país asiàtic, emperò, perquè allà tenen molt clara la qüestió de la jerarquia, que permet a un entrenador actuar com una autèntica autoritat indiscutida i indis-

cutible. En un context cultural com el context del qual procedeix el propi Hiddink l'aplicació d'aquest mateix mètode resultaria moltíssim més difícil i problemàtica. Va bé, emperò, que la gent continuï pensant en les condicions en què es poden millorar les coses.

Traslladar el model del futbol (o del teatre) a la societat, emperò, planteja un problema: el de l'equilibri entre la llibertat individual i la feina pel bé comú. Ω

BERNAT JOAN I MARI

Bona Gent celebra el seu fi de curs 2001-2002

Dolça Mulet, Pere Felip i Margarida Pujol davant l'exposició de pintura sobre tela.

Els passats dies 13 i 14 de juny, l'Associació d'amics de la Tercera Edat Bona Gent, de la popular barriada marinera de Santa Catalina a la Ciutat de Mallorca, celebrà les seves festes de fi de curs dels seus tallers 2001-2002: Ball mallorquí, ball de saló, dances del món, gimnàstica, macramé, pintura a l'oli, pintura sobre tela, ceràmica, punt

mallorquí, etc.

Aquestes festes de fi de curs de Bona Gent se subdividiren en dues. Una per els tallers subvencionats per l'Ajuntament de Ciutat. I l'altre subvencionats pel Consell de Mallorca.

La festa del dia 13 fou presidida pel regidor d'Acció Social de l'Ajuntament de Ciutat, n'Antoni Nadal. La del dia 15 per la

Moment en que el regidor Antoni Nadal agafa el micròfon per dirigir-se a la gent catalinera.

consellera de presidència del Consell de Mallorca, na Dolça Mulet.

A ambdues festes, hi va haver exposicions dels diferents tallers on quedà patent la creativitat de l'alumnat, i unes mostres de gimnàstica, ball mallorquí i ball de saló, a càrrec de l'alumnat de la entitat catalinera, que demostraren, malgrat els seus molt anys, la seva bona forma física,

el seu art i la seva gràcia. Com diu el portaveu de Bona Gent, en Pere Felip: «Els tres mil associats que tenim, tenen el cor eternament jove». També hi va haver un glosat, rifes, ball amb música en viu i un berenar a base d'entrepans de sobrassada de Porreres, coca de verdura i gelat d'ametlla. Acada una de les festes se congregaren unes sis-centes persones. Ω

Restaurant
Es Molí d'en Tem

SES CADENES-S'ARENAL-Tel. 971 49 29 27

FORNALUTX

S'ARENAL

De tota la vida, en Josep Puig és el ferrer de Fornalutx. La passada legislatura fou batle del poble pel PP durant 2 anys. Va posar en marxa el projecte d'il·luminació del Poliesportiu i va inaugurar l'aparcament de can Ballester. Tel. 971 631 909

En Salvador Sastre és el fuster de Fornalutx en quarta generació. El seu rebesavi Jaume, va obrir aquesta fusteria fa uns 169 anys. Des de fa un any i mig, en Salvador és el batle del poble pel PSM amb el PSOE i els Verds. Durant el seu mandat ha implantat l'ORA als visitants, regulat els camins de montanya i arreglat camins pels caminants. També ha comprat una casa per a centre cultural. Tel. 971 633 157,

Fa 4 anys que en Bartomeu Arbona va obrir l'Hotel Can Reus al centre de Fornalutx. Són 7 habitacions dobles que lloga a 109 €, berenar inclòs. Tel. 971 631 274

En Pep López és l'amo jove del Forn Can Damià a la Plaça dels Nins de s'Arenal de Mallorca. En Pep ha estat els darrers 6 anys a Granada on estudiava empresarials. Ara, duu el negoci familiar juntament amb son pare i sa mare que el varen fundar fa 25 anys. Tenen tres sucursals a s'Arenal i una al Coll d'en Rabassa. Tel. 971 260 051

Maria Alberdina

- Centre de dia per a Persones Majors
- Assistència a Domicili
- Serveis Assistencials
- Activitats

Tel. 24 H
667 447 947

C/. Trencadors, 1 bis
07600 El Arenal
Tel.: 971 445 101

Sempre Fidels a Catalunya

(Antoni Gaudí Independentista. Versió editada pel Catalan National Council ©2002-020103. Sempre Fidels a Catalunya)

«Antoni Gaudí va arribar a la conclusió ferma i madura que, sense la independència, no hi havia possibilitats de crear a Catalunya una política justa, honesta i regenerada.»

«Íntimament, Gaudí vivia tan separat d'Espanya que actuava com si no sabés ni volgués parlar castellà»

«Fidel a la seva actitud, que tenia pensada i repensada, l'onze de setembre del 1924 la policia espanyola va detenir-lo i el van tancar al calabós per haver-se negat a parlar-los en castellà -Gaudí tenia ja 72 anys-.»

«Per damunt de qualsevol altra cosa, Gaudí és un gegant del geni català que, sortint com surt, demostra el que som i el que podem ser els catalans.

Francesc Pujols.»

Agustí Giménez-Camins.

Versió editada pel Catalan National Council

(©) Copyright 1993-2002

El Consell Nacional Català autoritza la seva total o parcial reproducció i divulgació, sempre i quan es mencionin les fonts.

ANTONI GAUDÍ, INDEPENDENTISTA

6

Mai no afluirà la corda

No vivia a la seva terra? Així, doncs, creia Antoni Gaudí que **en ella no havia de parlar altre idioma que no fos el català. En feia una qüestió de principis.** No afluiria mai la corda; per ell era l'exponent de la seva tenacitat patriòtica, un vertader apostolat per veure **si amb l'exemple enfortia el caràcter d'aquells catalans que claudicaven de forma servil** fins i tot quan no calia que fessin concessions de cap mena.

La seva actitud li va portar problemes; no solament polítics, sinó també professionals. Així, quan Antoni Gaudí va començar a construir la casa Batlló, del molt barceloní Passeig de Gràcia, tenia tota la simpatia i confiança del seu propietari, que era

un entusiasta de l'arquitectura Gaudiniana. Estaven d'acord a fer un edifici ple d'originalitat; semblava que entre els dos personatges no hi havia cap problema. Gaudí tenia carta blanca i eren, entre si, carn i ungla. Tanmateix, es donava la circumstància que la muller del senyor Batlló no tan sols no era catalana, sinó que donava la impressió que li feria l'oïda de sentir parlar el nostre idioma; davant d'ella només podia parlar-se en l'idioma castellà, i no cal dir que els Batlló, a casa, no en gastaven d'altre.

Per qüestions de projectes i plànols de l'avui mundialment famosos edificis, calia que Antoni Gaudí anés a veure els Batlló una i altra vegada. I quan s'adreçava a la senyora, com era en ell proverbial, ho feia en català. Ella s'irritava, però havia de callar ja que l'entusiasme del marit per les idees Gaudinianes no permetien contradir el fer de l'ar-

quitecte. Amb tot, va anar sorgint una guerra sorda entre aquella dona que no volia sentir a parlar en català i aquell home que **no que no deia altre mot, estant a Catalunya, que no fos en la seva llengua.**

La senyora Batlló va anar agafant-li una profunda antipatia; en privat deia que no li agradava res del que feia Antoni Gaudí. Avorriria tant la seva arquitectura que més d'un moment la posava histèrica i li feia maquinari intrigues.

També aquella, com totes les construccions de Gaudí, era molt discutida. S'hi feien brometes; alguns en deien «la casa dels ossos», per la forma que tenen les pedres dels seus balcons. Aquest nom sarcàstic, les males llengües afirmaven que procedia de la senyora Batlló, encara que, potser, estava en la intenció del mateix arquitecte que

les seves pedres, en aquest cas, tinguessin aquell simbolisme. Però ella, la dona del propietari, a tall de confidència, sostenia que la casa no era ni de bon tros el que hauria desitjat. Les males llengües abans referides deien que la sentenciava d'aquesta manera: «Sus ornamentos tienen la forma de huesos, todo muy feo, aunque tratándose de huesos puede que sea del gusto de los perros catalanes».

Fins i tot en la configuració d'una de les seves façanes, Antoni Gaudí provocava la irritabilitat i el menyspreu de certs forasters, que per molt que visquin entre nosaltres, no volen comprendre mai el geni creatiu del nostre poble i les seves peculiars manifestacions. Nos hi volen integrar i, com a ostentació del seu espanyolisme, se'n declaren al·lèrgics.

CONTINUARÀ...

Pagesia

Els i les obreres del camp andalús prenen durant uns dies els terrenys feudals de la Duquesa de Alba a Còrdova

Còrdova/Andalusia.- El "decretazo" de reforma del sistema de protecció de l'atur és un fort cop pels i les treballadores del camp andalús. A partir d'ara, hauran de presentar 390 peonades per poder tenir dret al subsidi d'atur, cosa que converteix en insostenible la vida rural, ja que les temporades agràries amb prou feines s'allarguen 65 o 70 dies.

Des del Sindicato de Obreros del Campo consideren que "aquestes mesures feixistes del PP forçaran el jovent a emigrar als barris perifèrics de les grans ciutats, abocant-los a la precarietat i l'explotació laboral".

Contra aquestes reformes, prop de 10.000 persones van manifestar-se el passat 13 de juny davant de la Delegació del Govern a Sevilla, duent a les mans escombres, aixà-

des i eines del camp. Van difondre un comunicat específicament referit a les dones del camp, que són les més perjudicades per les dificultats de trobar treball al món rural, tal i com va explicar la portaveu del SOC, María del Carmen García Bueno. El dissabte 15, uns 500 jornalers van entrar a una gran finca de terratinents de Sevilla, mentre un miler ho feia a les terres d'El Carpio, pertanyents a la Duquesa de Alba, a Còrdova. La finalitat de l'acció de Sevilla era despistar els guàrdia civils per poder entrar a la finca de la Duquesa. Denuncien amb aquesta acció que els terratinents andalusos reben prop d'1 bilió en subvencions mentre que als jornalers els hi pretenen treure les 21.000 pessetes mensuals de subsidi. Altaveu. Ω

18/6/02

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

ELECTRONICA CUADRADO, S.L.

— TIEN 21 — — TIEN 21 — — TIEN 21 — — TIEN 21 —

Roser Vell, 8 • Tel. y Fax: 971 53 08 43 - 971 53 50 05
Móvil 629 75 03 60 • POLLENÇA <http://www.tien21.es>

Restaurant ES RACÓ DEL PORT

Dimecres tancat

En Damià Bisbal i na Chantal Berard
Vos hi esperen
Tel. 971 633 639
Carrer de Santa Catalina, 6 PORT DE SÓLLER

Dossier la Dictadura mediàtica

EL PP I ELS SEUS ESBIRROS DE LA BRUNETE MEDIÀTICA.

PROPAGANDA SUBLIMINAL RACISTA A LES TELEVISIONS ESPANYOLES (o Tàctiques per al genocidi de la llengua i de l'estructura mental catalana: fer-nos llum de gas).

¿Què dirien els periòdics si s'acabàs el món?

AVUI: Catalunya s'acaba. Però la resta del món també.

LA VANGUARDIA: El Rey Don Juan Carlos concluye su reinado y el resto del mundo se le une con entusiasmo.

EL PERIODICO: Se acabó lo que se daba.

EL PAIS: Por fin se acaba «El Mundo».

EL MUNDO: El Felipismo, culpable del fin del mundo. Publicamos los documentos de la trama final.

ABC: Mientras el mundo se derrumba, España va bien a causa de la excelente gestión de Aznar -reconocida ayer por TVE- al frente de la Monarquía reinstaurada y constitucional, ejemplo para toda Europa.

LA RAZON: Se acaba el mundo, publicamos los papeles del complot de Arzalluz contra todas las demás razas y el sospechoso silencio cómplice de Pujol.

MARCA: Definitivamente, el Madrid el mejor equipo de la historia.

AS: Por culpa de los jugadores catalanes, la Selección Española no ganará más mundiales. El Barcelona, en justo castigo, pierde definitivamente el tren de la Liga.

SPORT: Adiós al Madrid. El equipo blanco se despide de la Liga.

EL MUNDO DEPORTIVO: Aquest any, tampoc.

LE MONDE: C'est fini.

THE TIMES: All we can say is: God save the Queen?

USA TODAY: No time for impeachment.

NUEVOESTILO: Ideas funcionales para decorar el fin del mundo.

BRICOLAJE FACIL: ¿Preparado para el fin del mundo? Construye tu propio ataúd.

MAS ALLA: Ahora veréis como teníamos razón.

SUPERPOP: Tu primera y última regla.

COSMOPOLITAN: Todos los trucos. Como seducirle en el último instante.

HOLA: ¿Adiós? El último cocktail de Pipita Ridruejo a la realeza europea.

SEMANA: El ultimo divorcio de Rociño.

DIEZ MINUTOS: Una última novia para nuestro último príncipe.

Dictadura mediàtica, dictadura invisible, dictadura moderna.

"La nova estratègia militar (dels «imperis») passarà per regular, controlar i manipular els mitjans de comunicació" (Alvin Toffler,

científic nord-americà de Prospectiva).

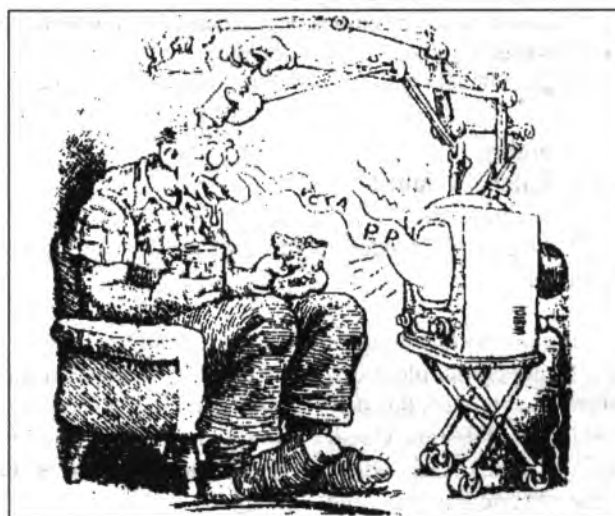
"Doneu-me sols cinc línies d'un escrit de l'home més honest del món i assoliré de presentar-lo com un criminal" (Cardenal Richelieu, estadista francès i lema dels N).

"La tirania d'un príncep en una oligarquia no és tan perillosa per al benestar públic com l'apatia d'un ciutadà en una democràcia" (Montesquieu).

"Raonar i convèncer, què difícil, llarg i costós! Suggestionar? Què n'és de fàcil, ràpid i senzill!" (Santiago Ramon i Cajal, premi Nobel de Filosofia i Medicina, 1852-1934).

"L'agència de publicitat «Ruthrauff and Ryan» es vantava de l'èxit obtingut en seguir l'exemple d'editors i directors de cinema, i dels «best sellers», i instruïa el seu personal perquè ajustassin les seves redaccions segons una denigrant però indefugible realitat:

«Després de tot, els homes i dones de la massa es caracteritzen per una increïble estretor mental. Durant la infantesa se senten atrets per les coloraines vives, la lluentor i el soroll. I en l'edat adulta mantenen unes reaccions bàsiques sorprenentment semblants". (Tomás López, Aproximación a la telenovela).

Els mitjans espanyols utilitzen sistemàticament tota una sèrie de sofisticades tècniques i tàctiques de disseny, elaborades per especialistes de màrqueting i comunicació, per a les fites polítiques de l'oligarquia i del seu actual gestor, el PP.

Cal dir que aquestes tàctiques exigeixen que el PP no faci veure que s'emmerda directament en res, perquè ha de donar sempre un perfil «de centre». Les campanyes racistes i intimidatòries contra Catalunya, el treball brut de manipular, intoxicar i atiar odis atàvics és treball dels mitjans de comunicació. Mentre, el PP ha de presentar-se sempre repentí i perdonant-nos la vida amb indulgència, arreplegant els fruits madurs de les campanyes d'intoxicació sota forma de vots.

Són les dues cares de la mateixa moneda, com el policia «bo» i el «nerviós» dels interrogatoris del temps de Franco.

Els uns (Anson, COPE, ABC, Las Provincias, Diario de Valencia...) són el puny de ferro, i es dediquen a fer safaris contra els catalans en exercici i a atiar la catalanofòbia més racial, ens presenten com a monstres o com a Neanderthalencs a parlar llengües extingides en llurs coves paleolítiques. Mentrestant, els altres (el PP suposament de centre), amb guants de seda, es presenten com a magnànims-solidaris-equilibrats que, com a membres joves i dinàmics d'una moderna ONG, ens allarguen generosament la mà i ens perdonen la vida (i de quan en quan, per a fer la gràcia a llurs incondicionals de sempre, fan com que senten els mitjans -i, clar, si ho diuen «todos» és perquè tenen raó-, i n'amollen alguna atacant-nos i menyspreant-nos

"porque nos lo merecemos").

A nosaltres ens presenten com a monstres o com a neanderthalencs (com ara, un curt i inusual -tot el que sigui català és o ignorat o no sol ser tractat en les teles espanyoles sinó com espanyol, o és simplement és deformat per a fer-lo antipàtic- cop d'ull a un castell humà a les notícies de TVE1, amb aquest comentari: «...para luego dejarse caer intentando no romperse la crisma», sols els hi faltava afegir: «en fin, como de costumbre, gilipollec de catalinos, paciencia con ellos porque somos demócratas!», que era la continuació implícita del que hi havien presentat).

Principis de març del 2002, titular d'una notícia als diaris del Grupo Z: «Un catalán asesina a su padre por una cuestión de herencia». «Moraleja -implícita-: Los catalinos no sólo son tacaños, sino también asesinos». Heu llegit alguna volta un titular de l'estil «un español (o un madrileño) asesina...»? Oi que no? A la premsa forastera de Mallorca durant un temps cada volta que hi havia algun delicte deien «Un mallorquín roba...un ibicenco maltrata...» (sovint sols ho eren de naixement, ni tan sols parlaven català, és clar). Fins que gent de la premsa en català començà a fer igual amb els forasters delinqüents (que són la immensa majoria, com arreu dels Països Catalans): «foraster assalta, etc...».

Com que els del PP no tenen cap partit important a la seva dreta, arramben tots els vots: els de la dreta de sempre (que saben que és anticatalana a morir, com ells) i els del centre (que han acabat empassant-se que «los catalanes son muy malos»). «Too p'a ellos», com quan feien les amèriques, assassinant més de 100 milions d'indis. «Ellos» se la saben llarga, per qualque raó foren «espada de infieles, martillo de herejes y forja de imperios».

"No hi ha problema jueu, sinó de la natura humana. Un govern ha d'unir les passions dels governats i, com que les passions humanes més fortes són més d'oís que no pas d'amor, el Govern ha de seguir la malícia dels governats i donar-los la raó. Val més que odiïn i matin el jueu que no pas que es revoltin contra l'autoritat" (D'una pel·lícula sobre els pogroms jueus a Rússia).

"No hi havia prou jueus a Espanya com perquè llur persecució interessàs la Falange en la mesura que sí l'interessava la persecució dels catalans, dels bascs i d'unes altres minories regionals". "L'antisemitisme ocasional del règim de Franco...no constituï mai una base doctrinal, com sí, en canvi, ho foren l'anticatalanisme, l'antibasquisme i l'antigalleguisme". (Herbert R. Southworth, en parlar de l'antisemitisme del feixisme espanyol d'avantguerra).

Vegem ara alguns exemples quotidians d'aquestes tàctiques subliminals:

-En les comèdies espanyoles («Manolo y compañía», Lina Morgan, etc.) els personatges són preferentment castellano-andalusos de classe treballadora o popular vivint a Madrid, o sia, elaborats prototipus de majoria social a fi que gran part dels televidents s'hi identifiquin directament o indirecta i de donar-los així no sols «exemples de normalitat» (ser madrileny, etc.) sinó també frases fetes, bromes, tòpics, facècies, etc. que després la gent pugui repetir ingènuament (en castellà, evidentment) en la seva vida quotidiana. En definitiva, allò que en anglès hom diu «patterns», però en versió, diguem-ne, "only Spanish". D'aquesta manera, els dissenyadors del genocidi cultural pretenen enviar la cultura viva, la quotidianitat de les cultures no-castellanes, al museu paleontològic. O sia, una tàctica cultural genocida administrada en petites dosis, com feia la Vidua Negra.

-La gent no parla de política, parla de futbol, que sol tenir un gran simbolisme nacional. D'ací l'enorme interès de Madrid per controlar i manipular la informació esportiva.

La informació esportiva gestada a Madrid sol tractar de molt diferent manera segons quins equips, així, quan parlen del Barça sempre ressalten tot allò polèmic i callen les voltes que els àrbitres el perjudiquen. Quan el Barça juga, sol haver-hi algun «reportaje» al club més o menys modest que espera «el milagro» para derrotar al «todopoderoso Barcelona» (als modestos que s'enfronten als equips madrilenys no fan aquests reportajes). En canvi, del R.Madrid en parlen quasi sempre amb un to càlid, de proximitat, per a fer-lo simpàtic. Sovint tenen la barra d'entremesclar-hi cròniques rosa del fill de Raúl

o de la núvia d'en tal, cosa que no solen fer amb cap altre equip. No debades els programes esportius solen fer-los seguidors del R. Madrid o del «Aleti», a «Prado del Reir». Però també en empreses privades de telefonia com ONO que trau titulars a Internet com ara «Figo de nuevo insultado en tierras catalanas» (30-8-01) perquè pel carrer a Barcelona algú li cridà qualque insult (com si això pogués ser mai una notícia per a un titular!!) o que, subliminalment, en els anuncis de programació trauen una escena del Betis casualment marcant-li un gol al Barça. El Barça juga contra l'Olympique de Lyon: reportatge a les Notícies vespre de la 2 estatal sobre René Ors, un home gran i cec fans del club francès. Ho farien mai de cap rival del R. Madrid? Segur que no. Però per a ells és precis sempre de prestigi qualsevol rival del Barça per aconseguir subliminalment que la gent corrent desitgi la derrota del Barça, amb el fi de fer antipàtic tot allò catalano, i de fer malvoler a la gent tot allò amb olor a català: fer-li tancar les orelles a tot raonament (prejudici anticatalà o catalanofòbia) i així mantenir els catalans com a esclaus incompresos de la colonització espanyola.

Tardor 2001: Les televisions espanyoles han retransmès 4 partits del Madrid (l'equip del règim) i 4 del Deportivo d'A Curnha (l'equip governat per un PePer en una ciutat amb batle PsoE molt anticatalà), mentre que sols n'han retransmès un del Barça (representant de Catalunya) i un del Mallorca (governada pels opositors al PP). I el comentarista dels partits de la Champions del Barça a TV1 és Michel, exjugador del R. Madrid francament antiBarça.

En les porres oficials Madrid-Barça, posen un jugador de cada equip però amb el missatge «subliminal» no massa subtil de posar una bandera espanyola al costat del jugador del Madrid... cap bandera al costat del jugador del Barça. Missatge subliminal: «España juega contra un equipo que no se sabe ni qué es -catalino- y que no tiene derecho a tener bandera y no nos rota sacarle ninguna banderita separatista. Tienes que desear que gane el Madrid, España, pues tu eres español». Visca la igualtat i la democràcia «a l'aPPanyola».

Per cert, d'àrbitres de Primera Divisió sols hi ha un català. I és que els àrbitres, com diuen els capítols del PP dels noticiaris, també han de ser «belligerantes». És a dir: ni informadors ni àrbitres deuen ser imparcials -en tal cas rebran i els faran la vida impossible i, quan podran, els fotran al carrer- sinó «aPPaÑoles», i els jutges cal suposar que igual (enrancida tradició aPPaÑola).

UNA DE TANTES AGRESSIONS NO SANCIONADES AL MADRIDISTA HIERRO.

26-X-01: Partit de bàsquet R. Madrid-Barça retransmès per Canal +: en el «resum» amb música del final trauen 6 ó 8 cistelles dels jugadors blancs i ni una del Barça: missatge subliminal: «Los del R. Madrid son los mejores porque son españoles y ganan y marcan, y los puntos del Barça no los sacamos porque no quieren ser españoles y no nos rota, que se jodan». Allò que no poden dir-ho amb paraules, ho diuen amb fets i s'hi fan entendre sense que directament ningú no gosi acusar-los de res en concret, és el doble joc i doble moral de la propaganda subliminal: llum de gas.

Quan juga la Seleccion, la cosa és ben acurada i sistemàtica: les banderes espanyoles hi són repetidament ressaltades, «en una clima de» joia i entusiasme sano y deportivo. Com una islamització obsessiva.

-Els presentadors llogats (que parlen en castellà exclusivament, of course) solen tenir un to de veu especialment vibrant, que traspua una seguretat no pas insultant però sí exclusivista -per la seva gran claredat i rodonesa- i implícitament menyspreadora de qualsevol altra llengua que no sia la que estan usant en aquell moment, casualment el castellà. No oblidem pas que Franco tenia sociolingüistes per a millor planificar el complet genocidi lingüístic contra les llengües no castellanes. O el dictat del Consejo de Castilla de quan Felip V als Corregidores de Cataluña sobre la imposició del castellà («que se procure el efecto sin que se note el cuidado»). Si això ho feien en aquella època, què no seran capaços de fer, subliminalment, en l'actual! A tall d'exemple: una entrevista a TVE a una dona que acull en sa casa jovent francès que venia a Barcelona en un aplec de Taizè: «Sí, claro, nos podemos entender gracias a que hablamos castellano» (resumen de toda la información «posible» del tal encuentro, caldria dir-ne!)

-El folklore queda monopolitzat pel pseudoflamenco i el lolai-lerio (una versió embastardida de l'autèntic flamenco, on primen les facetes més individualistes, agressives-tribals i histèriques sobre el «cante hondo» i tot allò més líric i poètic), «elevat» oficialment des del seu origen purament andalusí a una mena de folklore oficial espanyol. El 90% del folklore que trauen les TV espanyoles (també les valencianes) és pseudoflamenc. Quasi el 10% restant se'l reparteixen «jotas» i xotis madrilenys. De folklore basc o català (o valencià,

o mallorquí...) zero absolut: «El peor desprecio es no hacer aprecio». «Castilla...que desprecia cuanto ignora...» (Machado). No hi apareixen cançons en català, basc, galleg, etc. ni per casualitat, poden passar anys i anys abans de sentir-ne una, tot i que també paguem impostos i som ciutadans espanyols «por cojones». Oficialment no existim: és el total «apartheid» cultural. Cal que els partits democràtics denunciïn aquest «apartheid», que no callin més com a esclaus pagats per Madrid.

-En els concursos, les preguntes de geografia, història, etc. solen referir-se quasi sistemàticament a poblacions i fets de l'Espanya més profunda, preferentment l'Altiplà. «Pueblos recios y buenos españoles». La perifèria quasi ni apareixem, devem ser «no normals» (segons «ellos» ens volen fer creure per destruir-nos psíquicament i nacional). El missatge inconscient que hi transmeten és: «los periféricos (nacionalistas y malos apañoles) no son gente culta y normal y por eso ni los sacamos, lo normal es ser de Cáceres y español hasta las cachas». O sia: «Sé culto, sé español. Sé normal, sé español. Sé solidario, sé español. Sé ciudadano del mundo, sé español» i «No españoles, a la basura (sean negros, judíos, moros o catalanes)». «Hay que sé apañol, que é güenoooo!, uiii!». -Etc.etc.

Com deia aquell analfabet, tot convençut, que una volta tragueren per TV3: «Tooh tendrían k'hablah apañol. Tor mundo tendría que sé Appaña. Tor mundo p'Appaña».

Veient-lo, hom comprèn tots els genocidis de l'Imperi espanyol i totes les seves «efies». En el fons, aquest és el retrat robot del fons ideològic, cultural i vital de l'espanyolisme. Absolutament brutal però amb tàctiques molt subtils i refinades. Feixisme modern, subliminal i tecnològic sobre panderetes antigues i entranyables: Ho aprofiten tot per a llurs fites.

«Germans, la vida se'ns en va,
a poc a poc ens la prenen,
si avui ens obren la mà
és que hi ha altres cadenes».

(Joan Bta. Humet).

Tal com explicava Hitler, que és d'on «ellos», en definitiva, han après: «Qualsevol acció de propaganda ha d'ésser necessàriament popular i adaptar el seu nivell intel·lectual a la capacitat respectiva del més limitat dels destinataris naturals d'aquesta. Per tant, el grau intel·lectual d'aquesta propaganda haurà d'ésser més baix com major sia el conjunt de la massa humana que vulguin atènyer. Però quan maldes per atreure't tota una nació, com exigeixen les circumstàncies...no podràs ésser mai prou prudent a l'hora de mirar perquè les formes intel·lectuals sien simples en grau màxim.»

«La capacitat de la gran massa és summament limitada i també la seva facultat de comprensió, i enorme la seva manca de memòria. Per tant, tota propaganda eficaç ha de concretar-se en molt pocs punts i saber-los explotar com a apotegmes fins que el darrer fill del poble pugui formar-se una idea del que volem...» (Mein Kampf, Adolf Hitler, dictador terrorista, però genial propagandista, 1889-1945).

«...la visió del món, inventada pel Partit (per l'espanyolisme) es guanyava amb gran èxit la gent incapaç de copsar-la. Feia acceptar les violacions més paleses de la realitat car ningú no arribava a copsar l'enormitat que els era exigida, ni s'interessava prou per la cosa pública com per a adonar-se del que s'hi esdevenia.» («1984», novel·la futurista d'en George Orwell sobre les possibilitats de control i explotació psíquica de la població en un Estat «tecnofeixista», com ara l'espanyol o el francès, escrita durant la Guerra Freda - 1948 - contra els 3 «grans estils» de grans potències: el nazi, el comunista i el capitalista, tots 3 igualment temibles).

«...els poders establerts, tendeixen al control, unificació i explotació psíquica de llurs súbdits» («Moral i Nova Cultura», Xavier Rubert de Ventós, filòsof català).

Estimats conciutadans que ens saludem amb un «Bon dia!»: ens estan portant a les cambres de gas. Aquestes cambres de gas són els mass mèdia espanyols.

Transcripció una miqueta lliure de fragments d'un llibre editat en 1978. Si observem què fa la premsa progovernamental possiblement aclarirem encara més coses.

...A continuació assenyalarem algunes de les tècniques més concretes utilitzades en la propaganda. Hom notarà que algunes d'elles segueixen camins molt trillats i comuns per a la ment humana normal. Per exemple: la majoria de la gent vol creure que els problemes són senzills en comptes de complexos, vol que es confirmi els seus prejudicis, vol creure que no està marginada -el que implica que uns altres si ho estan- i necessiten assenyalar un enemic que carregui amb les seves frustracions.

En ser això així el propagandista veurà que el seu missatge ha caigut en terreny fèrtil sempre que llanci el seu missatge sense perdre de vista les actituds existents i el nivell intel·lectual del públic.

Aquestes tècniques poden ser:

Ocupació d'estereotips: És una tendència natural el tipificar. Amb el temps aquesta imatge pot convertir-se en una impressió fixa gairebé impermeable a l'experiència real. Pensem en negre, jueu, comunista, capitalista, etc.

Substitució de noms: Substitució de termes neutrals per uns altres amb una connotació emocional: defensa-guerra, capitalisme-economia de mercat, destrucció-neutralització, dictadura-autoritat, etc.

Selecció: La censura és una forma de selecció de les idees i de la informació.

Mentida descarada: Sempre ha format part de la propaganda política.

Repetició: Si es repeteix suficientment una declaració arriba a ser acceptada pel públic (nacionalisme insolidari, violents, aprofitats, etc.).

Afirmació: Sense argumentar gens, és l'essència de la propaganda mostrar un sol aspecte.

Assenyalar l'enemic: És útil llançar un missatge en contra d'alguna cosa que suposadament frustra els desitjos de l'auditoria.

Al·lusió a l'autoritat: Forma part de la naturalesa de la suggestió. Els científics afirmen que..., els entesos aconsellen que...etc. Altra forma d'al·lusió a l'autoritat consisteix a recórrer a la massa (tècnica de la moda, bandwagon technique), que implica el «tot el món ho fa i qui no ho fa queda marginat». Etc. etc....

...Ja hem esmentat algunes limitacions psicològiques de la propaganda però hem vist que el més important és que tot el món desplega en els primers anys de la seva vida un sistema més o menys rígid de creences i d'actituds i, tret dels assumptes més trivials, l'únic camí obert que li queda al propagandista és el de seguir el corrent de les tendències que ja existeixen i tractar de demostrar que el seu sistema no té per què entrar en conflicte amb els del seu públic i que fins i tot els completa.

...en la societat de masses els quals reben opinions són molts més que els quals en realitat poden expressar-les...les comunicacions són de tal naturalesa que fan gairebé impossible la rèplica eficaç i, conseqüentment, disminueix l'esperança que l'opinió pública es pugui traduir en acció doncs tots els canals de l'acció estan controlats per les autoritats...no existeix separació entre els mitjans de comunicació de masses controlats per les èlites poderoses i l'autoritat governant...fins i tot en els països democràtics la ràdio i la televisió estan controlats pel govern o, el que encara és pitjor, per companyies comercials pagades per anunciant...la veritable competència entre els mitjans de comunicació és més aparent que real...es pot dir de tot, o gairebé tot, sempre que es pugui pagar el preu de dir-ho i es pugui dir de manera rendible.

...és una perduda de temps intentar fer interpretacions fàcils de la conducta en termes d'una «naturalesa humana universal» basada en instints fixos que respondrien uniformement als mateixos estímuls i, en segon lloc, en els països moderns s'inculca a les seves habitants determinades actituds que formen el que es diu caràcter nacional...són actituds apreses des de la infància basades fonamentalment en les normes d'educació dels nens...ja hem vist els orígens de la relativament rígida i estable personalitat nuclear: les actituds sorgides durant la infància que constitueixen el «jo» real. Però el comportament de la gent és molt variable en molts aspectes i aquestes variacions sorgeixen de la situació social de l'individu i dels grups de referència dels quals és membre, dels quals rep aquest altre conjunt d'actituds que es descriu com PERSONALITAT PERIFÈRICA. ÉS ACÍ ON EXISTEIX LA POSSIBILITAT D'INTRODUIR CANVIS MITJANÇANT LA PROPAGANDA, LA PUBLICITAT, LA EDUCACIÓ o com vulguem anomenar-ho. La personalitat perifèrica és l'àrea on es poden produir canvis SEMPRE QUE NO SIGUIN INCOMPATIBLES AMB LA PERSONALITAT NUCLEAR. Com veurem en breu és útil distingir entre les opinions, les actituds i els trets de caràcter. Les opinions són efímeres, es canvien amb facilitat i poden ser susceptibles a la propaganda o a l'argumentació raonada. Les actituds solen ser duradores, reflecteixen els sentiments del grup en el qual està associat l'individu, i solen estar arrelades amb els trets de caràcter que són els quals fan que l'individu seleccioni, d'entre el torrent d'estímuls que acudeixen als seus sentits, sols aquells que estan d'acord amb les seves pròpies creences profundament arrelades.

(Del llibre ISBN 84-206-1682-6, PVP= 1.000 pessetes).

No record on vaig llegir que no s'ha d'argumentar sinó crear sentiments, perquè els arguments es podin rebatre i els sentiments no.

La pretensió de canviar les actituds de la gent mitjançant l'argumentació racional peca d'ingènua. És una cosa que saben molt bé els polítics amb pedigrí.

...la realitat és que políticament els homes no es guien per les idees sinó per sentiments i sols l'exaltació passional d'aquests engega a la gran massa inerta...

Jimmy Carter, la campanya del qual està essent considerada com a model i serà estudiada en anys a venir pels especialistes, ha pronunciat 2.050 discursos en 16 mesos. Per tant són tres o quatre diaris. Per descomptat no són «discursos» sinó la repetició 2.050 vegades del «discurs»... aquest clíxé estereotipat no pot projectar cap ressonància sentimental; funciona per saturació de l'espai mental com qualsevol spot publicitari: el que és, al cap i a la fi...la necessitat de dots histriòniques en els líders explica que s'utilitzi tan a sovint i tan eficaçment actors i cantants-actors en la propaganda política

...no es perfila en l'horitzó la silueta clara d'un líder però si la predisposició dels espanyols a seguir-lo...el grup que primer el trobi es veurà en gran avantatge.

...l'elector vota com un espectador-consumidor de la política. (Molt de màrqueting encalçat)

...Nixon es lamenta: «vaig dedicar massa esforç a la substància del missatge i massa poc a l'aspecte». «Em fixí molt en el que havia de dir i massa poc en com dir-lo»

...la professionalització de l'ús de tals imatges...que distorsionen la suposadament lliure i raonada decisió de l'elector,...fan viable una situació de dictadura invisible fins i tot funcionant sota les fórmules d'un govern democràtic.

Vallejo- Nágera: «Bojos egregis», pàg. 269-273. Ω

V A G A G E N E R A L 2 0 - J

Els fets de la Catedral durant la vaga general

.- Crònica d'uns fets massivament silenciats -.

Ciutat Vella/Barcelona.- A la tarda del 20-J es produïren diverses manifestacions. Una d'elles convocada per CNT va sortir poc després de les 6 de la tarda de la plaça Universitat. Hi participaven unes 500 persones, i van recórrer el carrer Pelai, Fontanella i la Via Laietana, fins arribar davant de la seu de la patronal catalana, Foment del Treball. Allí van denunciar aquesta institució i l'explotació laboral.

Paral·lelament, milers de persones es concentraven a la confluència de l'avinguda Diagonal amb el passeig de Gràcia, d'on sortien dues manifestacions, una de CCOO i UGT, i l'altra de la Coordinadora Anticapitalista i CGT. El passeig de Gràcia es va omplir, tot i que amb diversos espais buits, i els capos dels sindicats majoritaris van fer un míting a l'alçada del carrer Casp. L'altra marxa va baixar pel carrer Pau Claris, amb bloc anarquista (CNT), independentista (procés de Vinarós), autònom (Coordinadora Anticapitalista) i de la CGT. Hi participaven diversos milers de persones. A la cua diver-

ses persones sabotejaven seus bancàries i feien tancar algun comerç "esquirol". La capçalera va baixar per la Via Laietana fins arribar a la Catedral, on algunes persones que havien participat a la manifestació de CNT aplaudien la marxa i d'altres la xiulaven, dient-los que no eren autèntics anarquistes. Tot i això, la protesta va anar entrant a l'avinguda Catedral, on hi havia un escenari per tal que actués el grup Ska-P.

Dues hores d'intent d'assalt policial

Després de que es fessin diverses proclames contra el capitalisme i el treball assalariat, un grup de persones va començar a trencar els vidres d'una sucursal dels BSCH, un aparador de Pizza Hut i de la seu de Foment de Treball. Davant d'aquest fet, un grup de quatre guàrdies municipals van intentar fer una càrrega, però les més de 200 persones que hi havia allà els va fer endarrerir la seva posició fins on hi havia més efectius, moment que la gent va aprofitar per anar fins on eren les dues motocicletes

i el cotxe de la guàrdia urbana que havien abandonat i omplir-los de pintades, enganxines i trencar-los els vidres. Mentre això passava 7 o 8 agents municipals es varen dirigir amb les porres alçades en contra dels manifestants, però aquests varen respondre amb un atac amb pedres i pals que varen fer córrer els agents Via Laietana avall altra vegada. Cinc minuts després, apareixien 7 furgonetes d'antivallots de la guàrdia urbana, que van baixar per la Via Laietana a tota velocitat i pretenien atacar de nou als manifestants i protegir alguns dels seus agents. En aquells moments ja hi havia a l'avinguda de la Catedral diversos milers de persones. Varen baixar carregant i van detenir a 4 o 5 persones que van arrossegar fins al mig de la Via Laietana, tot seguit 6 furgonetes més de la policia nacional els hi feien el relleu.

Alliberament de detinguts

En aquell moment, prop d'un centenar de persones es van col·locar al lateral del concert d'Ska-P organitzat per CGT, que es feia a les

escales de la catedral i aprofitant els milers de persones que allà hi eren van poder contraatacar els policies. Van avançar fins a la Via Laietana, llançant pedres, ampolles i pals, i van poder alliberar els detinguts, enmig de la corredissa dels agents que no sabien com escapar de la situació. Fins i tot es van produir empentes per pujar a les furgonetes i fugir de la pluja d'objectes. A partir d'aquell moment, la situació s'allargà durant dues hores. La policia tenia clar que no podia guanyar aquella batalla, i es van retirar a la Via Laietana, tot realitzant entrades puntuals amb les sirenes enceses. Això sí, els policies de paísà van preparar el terreny per l'actuació posterior. Es van distribuir per les proximitats i van fer fotografies del que passava. Mentrestant, diversos grups feien barricades amb fustes i cartró, destrossaven seus d'interessos capitalistes de la zona i de tant en tant repelien alguns atacs policials amb pilotes de goma.

Les detencions amb policies de paísà

Cap a les 9 del vespre, quan el

concert ja s'havia suspès i el nombre de gent havia disminuït considerablement, es van produir les càrregues i detencions. Aquestes últimes, majoritàriament fetes per agents de paísà de la policia nacional, la guàrdia urbana i els mossos d'esquadra, que van assegurar que havien seguit manifestants, fins i tot a llocs tan allunyats com el barri de Gràcia, amb detencions molt violentes i agressives que van produir ferides i lesions. Hi hagué 23 detencions. El matí ja n'hi havia hagut 5, sobretot acusats de siliconar empreses.

Alliberament i alguns judicis ràpids

El divendres 21 a la tarda, van sortir en llibertat sota càrrecs els 5 detinguts durant el matí de la vaga, i 3 dels detinguts de la tarda. El dissabte al migdia varen sortir la resta, amb acusacions de danys, lesions i desordres. Molts d'ells però van veure reduïda l'acusació a una falta, i els 3 que eren acusats de delictes van rebre una notificació de judici ràpid pel proper 9 de juliol al penal 3. Contra-Infos 25/6/02. Ω

Salut Avui

Encetam en aquest número una, esperam que llarga, sèrie d'articles sobre diversos aspectes de la salut i la malaltia en els inicis d'aquest segle que just hem començat. Per tal cosa comptarem amb la inestimable col·laboració del doctor Eduard València Valdiviezo, qui ens guiarà i ens donarà algunes idees sobre temes com poden ser la higiene alimentària, prevenció de diverses malalties, tenir cura de persones majors, etc.

El doctor València és metge oncòleg clínic especialitzat en tractament de càncer i teràpia del dolor, i està especialitzat en l'Institut de Tumors de Milà (Itàlia). Ha publicat el llibre "Tumores del aparato digestivo" i és autor d'articles científics com: "Manejo del cáncer de mama", "Diagnóstico y manejo del melanoma maligno", "Sarcomas de tejidos blandos", "Valoración clínica del tratamiento oncológico" i "Utilidad de los marcadores tumorales".

Salut - malaltia en el segle XXI

El vertiginós avanç en el coneixement humà en la darrera meitat del segle XX ha provocat tot un seguit d'innovacions tecnològiques que han revolucionat la societat en els països més desenvolupats millorant la qualitat de vida i, a la vegada, accentuant les ja grans diferències amb els països pobres en els que els seus pobladors únicament lluiten diàriament per sobreviure.

Seria massa llarg enunciar les facilitats amb què compta la societat actual i així ens trobam en

els inicis d'un nou segle en el qual un model econòmic, portant la globalització com a estandard, tracta d'imposar-se en el món sencer.

Malgrat que la ciència i la tecnologia faciliten enormement la intercomunicació, les persones tendeixen més a aïllar-se. La família, per exigències del mercat, es troba en crisi en haver-hi menys persones disposades a formar-la. És que tenim temps per a tot menys per a nosaltres mateixos. Vivim en un estrès físic quasi crònic, segregant adrenalina, amb la respiració accelerada i en tensió permanent. Planificam per demà, pel proper mes, pel proper any, però... és que el demà existeix? Ens sentim amos del món i, malgrat això, valoram la importància de la salut únicament quan ens enfrontam a la malaltia.

Esdeveniments estretament lligats a l'entorn salut-malaltia com l'estrès, la dieta, la feina, els contaminants ambientals i altres fenòmens com aquell relacionat a la cada vegada major proporció d'ancians exposats a riscos propis de l'edat (diabetis mellitus, hipertensió arterial, malalties del cor, malalties neo-plàsmiques) són situacions que han de ser abordades responsablement ja que mai hauríem d'oblidar que la Humanitat ha de prioritzar aquests problemes provinents d'un desenvolupament social i econòmic pels quals, probablement, no estam suficientment preparats. Ω

DR. EDUARD VALÈNCIA
eduardovalencia@hotmail.com
de la revista Bellpuig

Trist aniversari

«L'ESPRAI»

<esprai2@yahoo.ca>

Un trist aniversari s'està commemorant aquests dies en diversos indrets dels Països Catalans. Actes, xerrades i homenajes recorden uns fets que han estat anomenats de moltes maneres: "La garçonada", "La ràtzia del 92", "L'Operació Garzón"... però que responen a un sol fet, l'operació repressora més brutal que hagi patit mai l'independentisme català o, el que és el mateix, la detenció en massa de gran part de les persones més actives i implicades en la lluita per la independència de la nostra terra, els mesos al voltant dels Jocs Olímpics del 1992.

Molts motius el posen al capdamunt del rànquing de la barbàrie: la quantitat de persones detingudes, l'aplicació de la tortura, la falsificació de proves, els muntatges policials o la connivència i el silenci covard del poder autòcton.

És necessari no oblidar-ho. Recordem els fets i reconeguem aquells i aquelles que van patir la repressió a la pròpia pell, però també hem de recordar que no s'ha acabat. Que avui continuem patint la repressió, encara que de forma més puntual o menys nombrosa, de l'Estat ocupant espanyol i que la opressió continua ben vigent. Prova en són les identificacions, la pressió de la policia secreta, les detencions, la manipulació mediàtica i, sobretot, les comissaries i les presons espanyoles.

Recordem els i les represaliats/des del 92!

Llibertat presos i preses polítiques/ques!. Ω

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT - Capítol XVI

CECILI BUELE I RAMIS.

El paper del sindicat UGT i la Junta de Personal

Durant tot el llarg procés, que s'havia iniciat dia 9 de juny de 2001 amb la publicació a la premsa local d'aquella notícia relativa a l'existència de fitxes confidencials sobre el personal que treballava al Parlament, s'havien anat succeint nombroses declaracions públiques de representants dels diversos estaments implicats, directament o indirecta.

Molt poques dades s'havien fet públiques sobre la tasca desplegada per la Junta de Personal del Parlament, i més concretament sobre el sindicat UGT que hi mantenien la representació majoritària, en relació amb aquell assumpte de les fitxes confidencials sobre el personal de la Cambra.

Aquell llarg i perllongat silenci als mitjans de comunicació local es va rompre, de manera sobtada i directa, un dijous, dia 25 d'octubre de 2001, a les 13:15 hores, quan, a través de la Cadena SER, el Secretari General de la UGT, **Lorenzo Bravo**, el delegat sindical de la UGT al Parlament, **Jaume Riera**, i un dels funcionaris del Parlament més directament implicats, havien omplert de contingut un programa radiofònic que era conduït, com de costum, per la reconeguda professional del periodisme **Marisol Ramírez**.

En començar a parlar, la periodista manifestava que no anava a parlar de responsabilitats penals o polítiques; però que sí volia conèixer el testimoni directe de funcionaris afectats per les fitxes, el testimoni de funcionaris fitxats.

Volia també acostar-se al sindicat UGT, ja que el seu Secretari General no havia tengut cap dubte a parlar d'inconstitucionalitat, a l'hora d'expressar-se sobre l'elaboració d'aquelles fitxes.

Es queixava la reconeguda professional del periodisme radiofònic d'haver de continuar romanent encara a l'espera de veure expedientat un funcionari que no tenia res més a fer que elaborar unes fitxes per encàrrec del «senyor Ningú».

Començava l'entrevista amb una pregunta que adreçava a **Jaume Riera**, delegat sindical d'UGT al Parlament:

«¿Per què no hi ha hagut cap expedient al senyor Sabater Vives? Està molt clar que no sabem qui va ser que li va encarregar l'elaboració d'aquelles fitxes - ell diu que no les hi encarregà ningú, que les va fer ell perquè va voler i que romanien dins del seu calaix -; però sí s'ha declarat ell mateix autor de les fitxes ¿per què, si sabem que ell n'és l'autor, no hi ha cap expedient?»

Jaume Riera li responia dient que els delegats d'UGT a la Junta de Personal havien demanat a la Mesa del Parlament que obrís expedient disciplinari a **Gaspar Sabater**, basant-se en la declaració d'aquest, que se n'havia reconegut l'autor. Que la Mesa havia aprovat l'obertura d'un expedient i que en aquells moments romanien a l'espera de nomenar-hi un instructor. Que la qualificació inicial era la de falta greu, tot i que podia quedar agreujada o disminuïda en el decurs de la investigació.

Marisol Ramírez li demanava a veure si en aquells moments Sabater estava fent feina al Parlament.

Jaume Riera li deia que no, que en aquells moments Sabater es trobava de baixa.

Marisol Ramírez se sorprenia que aquell senyor que estava de baixa pogués continuar escrivint a la premsa regional. Reconeixia que escriure una columna requeria un esforç intel·lectual i una capacitat psíquica i física important. Recriminava que Sabater estigués de baixa per anar al Parlament, - cosa que d'altra banda no li havia estranyat gens ni mica, ja que creia que li hauria de caure la cara de vergonya cada vegada que entràs dins la Cambra -, mentre podia parlar de llibertat i de democràcia a les columnes d'un periòdic, com havia fet aquell mateix dia... I demanava a **Lorenzo Bravo**, Secretari General de la UGT present a l'entrevista radiofònica:

«Des del punt de vista laboral ¿com analitza vostè tota aquesta història?».

Lorenzo Bravo, recordava aquells anys en què ell mateix havia figurat en algunes d'aquelles llistes negres on apareixia la gent més significativa en el camp de la política o del sindicalisme, llistes que havien circulat per diversos sectors de la nostra comunitat.

Ell havia cregut que allò ja s'havia acabat. Però s'havia sorprès enormement quan havia comprovat que allò es continuava fent, precisament a l'interior de la institució més important de la nostra comunitat.

No només les considerava pràctiques anticonstitucionals, sinó fins i tot feixistes. Per això, explicava, la UGT s'havia personat en el cas, perquè els havia semblat una cosa completament canalla. Sobretot perquè s'havia arribat a extrems que implicaven qüestions personals o afectives o de benestar, de salut, d'afinitat política, sindical...

Marisol Ramírez l'interrompia i li deia: «N'hi ha que pen-

sen que en el món del treball és normal que s'elaborin fitxes, per saber com són els treballadors...»

Lorenzo Bravo l'escometia dient-li que no en tenia cap constància. I que, per descomptat, arribar a l'extrem d'elaborar unes fitxes tan completes, posant pèls i senyals dels treballadors, considerava que era una pràctica que ja havia quedat eradicada.

Marisol Ramírez llegia en veu alta el contingut d'alguna d'aquelles fitxes: «A les fitxes es poden llegir comentaris com «ex assessor de Matas i Soler», «problemàtic». En una altra fitxa es fa al·lusió a un funcionari que «no en fa ni brot». En una altra, a un funcionari que és «indiscret i vol comandar massa». N'hi ha una altra, en la qual es pot llegir «SIDA».

Un cop s'hagué arribat a aquest punt del programa radiofònic, la periodista feia a saber a l'opinió pública que el funcionari del Parlament que havia aparegut fitxat, amb aquella paraula, era present allà mateix, als estudis radiofònics.

«Moltíssimes gràcies per estar aquí - li deia la periodista -. Vostè ha hagut de sol·licitar un dia per assumptes propis i no donar-se de baixa, per poder parlar d'aquest assumpte ¿Com es troba?».

«Dolgut, indignat, per descomptat» - li responia el funcionari -.

Marisol Ramírez: «¿Per què creu vostè que es realitza una fitxa sobre la seva feina, i la valoració professional que s'hi fa de la seva persona és que vostè té la SIDA?»

«Jo mateix m'ho deman» - li reponia el funcionari -. Em deman que pretén Gaspar, quan escriu les quatre maleïdes lletres al costat del meu nom. I dic que l'únic que s'aconsegueix amb això és mantenir l'estigma, l'estigma contra la gent que té el virus d'immunodeficiència humana. Jo em pensava que estava fent feina en un lloc civilitzat i democràtic, on poden viure-s'hi les circumstàncies amb total normalitat. Però, lamentablement, Sabater m'ha demostrat que no, que enlloc d'estar fent feina en un temple de la democràcia, estic dins una cova d'espies treballant».

Marisol Ramírez: «Clar. És que això succeeix precisament a la Cambra de la principal institució de Balears, on se suposa que s'està respectant el...»

La interrupció **Lorenzo Bravo**, queixant-se que allò no tenia res a veure amb la democràcia.

La periodista continuava manifestant que no s'entenia aquella casta de valoració professional ni que les fitxes haguessin estat fetes sense haver estat encarregades per ningú: «Això és el que hem de creure, malgrat vostè diu que no està disposat a creure-s'ho de cap de les maneres».

El funcionari ho confirmava: «No, jo no m'ho crec. Ni s'ho creu ningú. Ni tan sols el Lletat que va fer la investigació interna...»

Lorenzo Bravo: «Jo tampoc no m'ho crec».

Explicava el funcionari que «El Lletat que va fer la investigació interna diu que resulta molt difícil de creure que qualsevol hagi escrit unes anotacions personals que, a més a més, no li serveixen per a res. Perquè al Parlament treballam cinquanta o seixanta persones. Ens coneixem. No necessitam apuntar res de ningú per recordar qui es qui. Ens veim cada dia. No és cap empresa de 3.000 treballadors, on un s'explica que hi hagi d'haver alguna anotació per recordar qui es qui. Allà ens coneixem tots. És més. Gaspar treballava al mateix pis on jo treball. Ara no, perquè ens hem traslladat d'edifici. Però ell tenia el seu despatx al costat del meu. O sigui que ens topàvem cada dia».

Manifestava la periodista **Marisol Ramírez** que s'estava parlant de les conseqüències polítiques i morals que tenia aquell assumpte.

Perquè, des del punt de vista penal, aquell cas ja havia estat arxivat. Havia estat arxivat per un argument jurídic que podia convèncer més o manco. El fet era que les fitxes havien estat fetes efectivament.

No s'havia pogut demostrar que haguessin estat encarregades per cap autoritat del Parlament; amb la qual cosa, en un estat de dret, si alguna cosa no s'havia pogut demostrar, tampoc no s'hi havia pogut realitzar cap acusació.

Semblava que el principal argument havia estat que, malgrat les fitxes havien estat fetes, no s'havia demostrat que haguessin sortit del calaix del senyor Sabater. I per això s'havia arxivat la causa.

Recordava la periodista que hi havia hagut dues investigacions, una externa, a la Fiscalia, i una altra d'interna. Per a la periodista, la investigació interna resultava molt interessant.

Marisol Ramírez: «Però, parlem-ne. Perquè el senyor Lorenzo Bravo volia explicar des del seu punt de vista l'arxiu de la causa ¿no?».

Lorenzo Bravo: «Sí, perquè sembla que al principi no havien donat molta d'importància a això, fins i tot la mateixa Mesa del

Parlament, quan s'ha hagut d'anar a animar tothom. No sé si alguns hauran estat una mica més diligents que els altres. Però els partits polítics semblava que anaven una mica allunyats d'allò que hi succeïa; quan jo pens que haurien d'haver estat els primers a posar el crit en el cel, els primers que havien d'haver iniciat l'expedient. I no com a obligats per la Junta de Personal.

Fins i tot així, veient allò que diu la sentència, el jutge només afirma que no s'ha aclarit l'assumpte de les fitxes; però no passa a dir si és delictiu... deixa besllumar, fint i tot, que, si les fitxes haguessin circulat, haguessin constituït clarament un delictiu...»

Marisol Ramírez: «Hi hagués hagut delictiu, si les fitxes haguessin circulat; però mai no varen sortir del calaix...»

Lorenzo Bravo: «Clar. Hauran sortit del calaix... No s'ha pogut demostrar si han sortit del calaix o no. Allò que sí està ben clar és que ara les fitxes ja estan circulant pertot arreu, han sortit a la premsa, i, en definitiva, han deixat ben malparats els treballadors... com aquest company...»

Marisol Ramírez: «S'ha de dir que el company, com diu Lorenzo Bravo, assumeix amb total normalitat la seva situació...»

El funcionari al·ludit hi responia: «Exactament. Però no crec que això doni cap dret a ningú a escriure, com he dit jo, les quatre maleïdes lletres al costat del nom d'una persona...»

Marisol Ramírez s'interrogava sobre l'ambient que hi havia aleshores al Parlament. Reconeixia que li havia costat molt trobar veus que volguessin parlar d'aquell assumpte. La gent optava, com gairebé sempre en aquesta comunitat quan es tracta d'assumptes tèrbols, per mirar cap a una altra banda i callar. Havia resultat molt difícil.

Per això, agraïa al funcionari del Parlament, al Delegat Sindical d'UGT i a **Lorenzo Bravo** que haguessin volgut fer-se presents aquell dia davant dels micròfons de la SER: «Quin ambient hi ha al Parlament» - els demanava -.

«La majoria al Parlament hi està d'acord, i demana que se sancioni el senyor Sabater - li deia el funcionari -.

D'altra banda, hi ha tot un sector que pentura és més partidari de deixar que passi el temps, de deixar córrer l'assumpte i que el tema arribi a caure dins l'oblit.

Això, a mi, m'ha dolgut molt. Quan va sortir per primera vegada tot aquell afer a la premsa, n'hi havia que deien que, si allò ho havia fet algun funcionari, no voldrien tornar a fer feina al seu costat. Gent que anava dient que s'havia d'arribar fins a les darreres conseqüències.

Però, des del mateix moment que aquelles fitxes tenen nom i llinatges, **Gaspar Sabater**, aleshores hi ha gent que canvia d'actitud i manté la tendència a protegir-lo, a justificar-lo i a encobrir-lo, entre el mateix personal de la Cambra. I això, a mi, em resulta especialment dur i dolorós.

Veure companys de feina que consideraven uns fets molt greus i, des del mateix moment que saben qui n'és l'autor, consideren que ja no són tan greus. Jo crec que els assumptes no s'han de jutjar en funció que hagi estat una persona o una altra, sinó en funció del fet mateix».

Marisol Ramírez: «Vostè, al marge dels expedients ¿ha anat a veure el senyor Sabater, i l'ha mirat als ulls, i li ha dit 'però bono...'?»

F.: «No, encara no l'he vist. La veritat és que no el vull veure».

M.R.: «No el vol veure?»

F.: «¡No!»

M.R.: «M'imagín que tampoc no el vol llegir».

F.: «No, no. Tampoc no el llegesc».

M.R.: «Mereix molt poc crèdit tot quant pugui dir o contar...»

Lorenzo Bravo: «Passa com amb el Segura...»

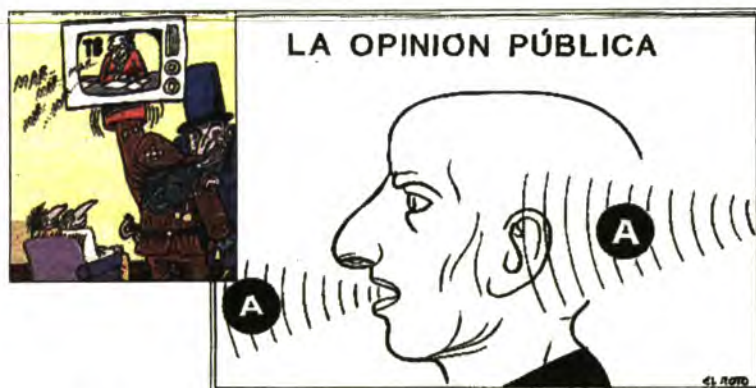
Marisol Ramírez: «Comprensible també...»

Lorenzo Bravo: «Parlar d'un tema, parlar d'un altre, quan ha intentat manipular la democràcia, fent embulls... Em preocupa fins i tot que en línies editorials del periòdic mantinguin persones que, si no estan declarades culpables, almanco una s'ha reconegut autora de les fitxes i l'altra probablement sigui condemnada pel cas MAPAU. Jo crec que els mitjans de comunicació, en aquest cas dos mitjans de comunicació concrets... (Última Hora i El Mundo, li especifica la periodista) haurien de fer un poc net i respectar una mica en tot el tema del sistema democràtic. Em sembla una barbaritat que una persona que fa coses semblants...»

A mi, la veritat és que he coincidit amb **Gaspar** en algunes tertúlies d'altres emissores de ràdio. La veritat és que si el veiés, sí que n'hi diria quatre de fresques. Som d'aquells a qui agrada agafar el bou per les banyes i dir-li a una persona allò que en pens. Crec que la millor manera de defensar la democràcia és dir les coses, però a la cara, ben dites, amb respecte, però mai per la porta falsa i mai en pla espia...»

(CONTINUARÀ)

DINERS DE TORT FAN VERITAT I DE JUTGE FAN ADVOCAT

Menja merda, 40.000 milions de mosques no poden equivocar-se

I VOTA P.P. D'ESPAÑÑÑÑÑÑÑ

EN INTERÉS D'APPAÑA VOTA A MARIA CASTAÑA

(Nuestro Caudillo invicto con el sindicato del crimen repartiendo los fondos de serpientes).

Crit d'atenció

Sant Feliu de Guíxols, 4-5-92
Sr. Director:

Només vull fer un crit d'atenció referent als problemes racials recents a Estats Units i a altres llocs.

Com a nacionalista i perquè m'estimo a la meua gent i per tot allò que representa lluitar, per aconseguir una bona fita per Catalunya i la nostra descendència. Vull dir, doncs, des del meu personal criteri i per deixar constància, el següent: que ja som prous, que el que ens convé es qualitat i no quantitat (cosa que per ara i amb tots els respectes, els Sr. Socialistes no volen entendre). També que no m'agrada o no estic preparat per entendre que, les meves filles comparteixin l'escola amb certa gent que a curt termini ens portaran molts i greus problemes.

Certes cultures no canvien, o quasi cap cultura canvia i segueix el seu fidel als seus arrels. En tot cas se'ls ha d'ajudar si es pot o si es vol dins del seu hàbitat natural.

Aquesta societat, la nostra, està entossudida en complicar les coses i crear constantment confusió i noves problemàtiques. Quasi ningú

no juga net, els homes d'abans s'acaben, ara els homes són en termes generals una altra cosa. Impera el avantguardisme i l'oportunisme amb finalitats lucratives, no hi ha coordinació en les coses per aconseguir solucions fluides, el poder judicial no dona bons exemples, no funciona. Tot té una força sobre la base del diner i els demés no compta. Tenim una constitució que jo no vaig votar i que no serveix com a cosa essencial i primordial, per mantenir l'ordre al carrer i el respecte a les persones. El gabberrisme, els robatoris i violacions augmenten espantosament.

Aquests nou vinguts aprofitaran aquest desgavell per fer-se forts i imposar la seva llei. No sóc racista, he ajudat al tercer món però no podem barrejar les cultures.

Les meves reflexions només em duen a situacions pèssimes. A Catalunya ja tenim un exemple i el que ens ve és molt pitjor. És un atemptat constant contra la identitat catalana, sembla tanmateix que ens volen barrejar amb el que sigui, amb la finalitat de crear problemes i treure'ns personalitat com a nació,

El web dels nacionalistes d'esquerra:
<http://www.psm-entesa.org/tribuna.asp>

«Tribuna Oberta» del PSM amb articles de Tomeu Martí, Miquel López Crespí, Rafel Crespí, Cecili Buele, Joan Mayol, Bernat Jofre Bonet, Tomeu Amengual...

En el web del PSM podeu trobar tot un munt d'informació i de serveis de molta d'utilitat. Notícia de la història del partit, la biografia dels seus dirigents, la feina parlamentària dels diputats i diputades del PSM, les convocatòries a les més diverses lluites en defensa del nostre medi ambient i drets nacionals.

En aquests darrers temps la web dels nacionalistes d'esquerra (que ja ha tenguut més de 17.000 visitants!) ha obert una secció que porta per títol «Tribuna Oberta». En aquest apartat podeu trobar els articles, notícies, entrevistes i les més diverses informacions relacionades amb el nacionalisme d'esquerres. Hi ha igualment una secció especial dedicada als estudis i articles d'alguns intel·lectuals dels Països Catalans que han escrit des d'una perspectiva progressista en defensa dels nostres drets nacionals i per un món més just i solidari.

Hem pogut trobar la majoria d'articles publicats per l'escriptor Miquel López Crespí en EL MUNDO-EL DÍA DE BALEARS en defensa de la cultura catalana, el nacionalisme d'esquerres i per un Pacte de Progrés a les Illes que porti endavant una autèntica política nacionalista, ecologista i d'esquerres. Fonts del nacionalisme progressista mallorquí ens ha informat que nombrosos militants del PSM i simpatitzants de les idees de progrés que aquest partit representa consulten cada dia els articles escrits per Rafel Crespí, Joan F. López Casanovas, Miquel López Crespí, Gabriel Florit, Salvador Cardús, Marta Pessarrodona, Xavier Bacigalupe, Miquel A. Maria, Cecili Buele, Joan Mayol, Bernat Jofre i Bonet, Tomeu Amengual i molts d'altres intel·lectuals progressistes.

Publiquen els seus treballs en EL MUNDO-EL DÍA DE BALEARS (Tomeu Amengual, Miquel López Crespí, Mateu Morro (secretari general del PSM), Cecili Buele (diputat del PSM), Miquel Àngel

M. Ballester (PSM), Bernat Jofre i Bonet, Príam Villalonga...); en el DIARIDE BALEARS (Tomeu Martí, Gabriel Florit, Rafel Crespí...); en el DIARIO DE MALLORCA (Sebastià Verd...).

En la secció «Tribuna Oberta» dels nacionalistes d'esquerra (PSM) podeu trobar nombrosos articles de l'escriptor Miquel López Crespí publicats en EL MUNDO i que són de gran utilitat per a conèixer la història dels

Països Catalans, la vida política del PSM, els encerts i errors del Pacte de Progrés, les malifetes de determinats polítics oportunistes, les diades en defensa de la llengua catalana, les accions populars contra el feixisme, el racisme i l'imperialisme, el combat en defensa del dret a l'autodeterminació i el socialisme, la necessitat de continuar lluitant per la República, les lluites del nostre poble per majors quotes d'autogovern i justícia social, per aturar l'especulació que destrueix el nostre territori i els nostres minvats recursos naturals... Entre els articles que tots els nacionalistes d'esquerra poden llegir en el web del PSM dedicats a temes d'actualitat i a lluites concretes en defensa dels nostres drets nacionals es troben els següents: «La batalla de Ciutat» (El Mundo 21-01-02); «La verdadera història d'una renúncia» (El Mundo 6-02-02); «Operació Chenoa» (El Mundo, 12-02-02); «El Pacte de Progrés i l'ensenyament» (El Mundo, 19-02-02); «Les finques dels aprofitats» (El Mundo, 24-04-02); «Crisi en el Consell de Mallorca» (El Mundo, 3-05-02); «Record de Marià Villangómez» (El Mundo, 13-05-02); «La VIII Diada per la Llengua i l'Autogovern» (El Mundo, 16-05-02); «El nacionalisme del PSM» (El Mundo, 13-06-02); «Morro i Sampol, en directe» (El Mundo, 20-VI-02)...

Un web d'obligada consulta per a tots els sectors nacionalistes i progressistes del nostre poble. **Ω**
(Redacció)

com aquell que tira aigua al vi.

A l'època del president Companys els catalans eren catalans i prou, ara hem passat a ser ciutadans de Catalunya que no és el mateix.

Només com a tipus de reflexió he posat el meu gra de sorra, ja que com pare de família estic seriosament preocupat pel que deixarem als nostres fills. La societat està vivint l'apocalipsi del planeta, si el ciutadà responsable del món no pren consciència aviat, estem perduts.

No em vull estendre més i

només, repeteixo. Que aquestes meves ratlles serveixin per deixar constància d'aquesta particular conclusió, a la que m'agradaria poder-me equivocar en tot. No vull ni pretenc ofendre ningú, si sense voler ho he fet, demano disculpes anticipades.

En aquest sistema o en aquesta societat, tinc el defecte entre molts d'altres, que sóc realista i els realistes no podem fer tocar campanes en el bon sentit. En tot cas, si podem i si ens deixen, tocarem campanes en l'altre sentit, si més no

per deixar-ne constància, del que ja deien una minoria i no se'ls va fer cas. **Ω**

JOAQUIM PUGNAU VIDAL

Bar Restaurant

"Sa Font"

Els dissabtes ball de saló fins a les 12.
A partir d'aquesta hora música juvenil

Calle Mayor, 1 - Portal
Marraixi
Tel. 971 797 938

Technair

Avinguda Sant Ferran, 26 baixos B
07013 Ciutat
Tel. 971 457 489
Fax. 971 457 489

E. Ayudarte

Aire condicionat calent i fred
Primavera tot l'any dins ca vostra

Carretera Militar, 32
07600 s'Arenal
Tel. 971 266 699
Fax. 971 262 097

Pressupostos 651 893 946

SANTIAGO BOGARRA, C.B.

MATERIALS BELLES ARTS
MARCS, LLENÇOS, PINTURA

C/ Miguel Calafell, 48 • Son Sardina
Tel. 971 438 436 • Fax 971 438 102
07120 Palma de Mallorca

Nave 2 Polígono Industrial Son Llaüt
Tel. 971 621 619 • 971 621 618
07320 Santa Maria • Mallorca

E-mail: bogarra@guif.com

Ple de l'Ajuntament de la Ciutat de Mallorca (17-06-02)

Intervenció de la Associació de Veïns de santa Catalina

Senyor batle, senyores i senyors regidors: Que el Reglament de Normalització Lingüística d'aquest ajuntament no es compleix, és obvi. I que no se respecte és notori. També és dubtós que les regidores i regidors de l'equip de govern l'hagin llegit alguna vegada.

I és millor que sia així, que al·leguin el seu total desconeixement. Perquè si no fos així s'haurien d'enfrontar a la seva manca de responsabilitat, la de fer-lo complir i respectar-lo. No tenen cap excusa vàlida que no sia la confessió de la seva deixadesa en la responsabilitat de govern. Manca de sensibilitat per aquest reglament de Normalització Lingüística o tal volta bel·ligerància activa contra la llengua catalana que és oficial en la nostra Comunitat Autònoma.

No creiem oportuna la lectura de tots els articles que l'actual equip de govern incloueix d'aquest reglament. No obstant això n'analitzaré aquí i ara els continguts dels articles 22, 23 i 24.

Article 22: «L'Ajuntament orga-

nitzarà campanyes i activitats diverses destinades a fomentar la consciència lingüística dels ciutadans i a promoure el català en tots els àmbits de la vida ciutadana.»

Francament senyores i senyors: L'Associació de Veïns de Santa Catalina no ha estat capaç de trobar, aquests darrers anys, cap iniciativa d'aquest ajuntament en compliment d'aquest article.

Article 23: «Per a la concessió de subvencions i ajudes econòmiques a les activitats promogudes per associacions i entitats privades, l'Ajuntament valorarà entre d'altres aspectes, que aquestes activitats propiciïn l'ús del català.»

Referent a aquest article, allò que pensam és que aquest ajuntament, per fomentar l'ús del català deu valorar la ja tradicional «Feria de Abril», on aquest ajuntament hi col·labora al màxim. I és en aquest event on hi posa el màxim per a la integració entre cultures. Efectivament, es remarcable l'esforç que fa a fi que els mallorquins siguem capaços d'integrar-nos, cada vegada més i amb més alegria dins al

Pere Felp i Buades durant la seva intervenció al Ple de l'Ajuntament.

cultura que ens ha estat concedida graciosament pel Govern espanyol, o sia, l'andalusà.

Article 23: «Proposar accions de sensibilització del que fa a l'ús de la llengua catalana a tots els àmbits de la vida ciutadana. I proposar accions de sensibilització pel que fa a l'ús de la llengua catalana a l'àmbit intern de la Administració Municipal».

Francament, senyores i senyors, vostès no fan res per complir el Reglament. I això és greu. És greu la poca capacitat de gestió de totes les regiduries i especialment

de la de normalització lingüística, però de la que no se salven tampoc alguns dels partits de la oposició que amb la seva passivitat no ajuden a fer complir el Reglament de Normalització Lingüística. El que ens crida l'atenció és la incapacitat que tenen els partits nacionalistes en denunciar davant la societat, la política de menyspreu dels partits estatals cap a la llengua dels mallorquins.

Aquí i ara, en nom de la Associació de veïns de Santa Catalina, insto a l'equip de govern d'aquest ajuntament a que compleixi i faci

complir el vigent Reglament de Normalització Lingüística.

Ja per acabar, diré que al primera escola de català a Mallorca dels temps moderns va estar ubicada a l'arraval de santa Catalina. El Llibre de Història de la Baronia dels senyors Bisbes de Barcelona, autor del qual fou Joan Baptista Ensenyat i Pujol, capellà de s'Arracó, deia així: «L'Escola nacional de nins dirigida a principis d'aquesta centúria (1900) pel senyor Bartomeu Terrades se traslladà a «Mar i Terra» (Arraval de santa Catalina). Cal remarcar que degut a la singularitat de la parla catalinera, el senyor Terrades ensenyava gramàtica, llengua, matemàtiques, geografia etc, tot en català, ja que aquest arraval pertanyia als bisbes de Barcelona, a la vegada barons del Pariatge. Més tard, en l'època franquista, el cataliner Joan Santaner, mestre i historiador, als seus alumnes predilectes els ensenyava català (a les nits i d'amagat) en el Pòsit de Pescadors de Santa Catalina, que estava ubicat al carrer de Sant Magí. Ω

P O L L E N Ç A

N'Amador Moreno és el secretari de la Tercera Edat de Pollença, una entitat amb 16 anys de vida i 1235 associats. Estan al Local de Sa Nostra. Tel. 971 533 053

Fa 11 anys que en Joaquín Muñoz regenta el Restaurant Clivia a l'Avinguda Pollentia de Pollença. Un lloc on se menja a la carta a 30 € de mitjana. Tel. 971 533 635

Fa 4 mesos que en Miquel Capó regenta la Cafeteria l'Auborada al centre de Pollença. Despatxa el pa amb oli i el peix fregit. El plat del dia, amb la beguda val uns 20 €. Tel. 971 530 347

En Paco Torres i la seva filla Maria regenten la Joieria Torres al centre de Pollença. Tel. 971 530 902

Fa 27 anys que na Concepció González regenta la Galeria d'Art Llompert a la Plaça dels Senglars de Pollença. Tel. 971 531 469

Fa 3 mesos que na Joana Mª Plomer, a qui veiem amb el seu personal, regenta el Restaurant Eu Centre a Pollença. Despatxa menús a 6'70 €. A la carta se menja per una mitjana d'11 €. Tel. 971 535 082

Fa un any que na Maria Vallespir i en Vicenç Boned obren la Joieria Vallespir a Pollença. Son dissenyadors i fan joies per encàrrec. Tel. 971 531 873

Fa 26 anys que en Miquel Vives regenta la ferreria Vives al carrer de Formentor de Pollença. És especialista en acer inoxidable. Tel. 971 534 725

Fa 9 anys que en Joan Rotger Buades va obrir la fusteria Buades al carrer de la Mar de Pollença. En Joan, que es músic, toca la trompeta a la Banda de Música de la Vila. Tel. 971 533 267

Na Llúcia Estallés de Montserrat (València) regenta el Bar Llúcia al carrer del Pare Vives de Pollença. Despatxa berenars i begudes. La seva filla Llúcia l'ajuda ara que te vacances. Tel. 971 530 332

CADA DIA MES CLAR

«JOSEP CASALTA I CASANOVAS»

<atlasac_@hotmail.com>

Sí, cada dia més clar, que existeixen dues classes d'individus, els XENÒFOBS=RACISTES i els INVASORS=TRAIDORS.

Es fotut que se't fiquen a dins de casa uns invasors i et degollen...no TOTS, no...- avui uns pocs, demà uns altres pocs... i els que tenen a Déu per capital, que sols volen mà d'obra barata... ells diuen, pessetes lo demés punyetes, el què a mi em fa mal és veure com molts «pelacanyes» és posen al costat de l'amo.

Ja ho teniu clar al costat de qui esteu vos?, si eres RACISTA, tingues present que t'ho tiraran en cara cada cinc minuts, per TV, radio i premsa, i tu sols podràs contraatacar per mitjà d'INTERNET (vorem fins quan).

Els INVASORS maten el català, i els TRIDORS deixen que maten, què dic! si el castellà ja és més oficial que el català?, (per això ja teniem en Franco), si més no TOTS acceptem els INVASORS... PER QUÈ SERÀ?

A la terra catalana la tindrien que rebatejar com a SUPER-CASTILLA LA NUEVA!!!

Què ho hagin amagat, no vol dir que no hagi existit el degollament del meu amic, ara que, com no tenen «papers» no EXISTEIXEN, i per tant no se'ls pot agafar. Ω

ST. PERE DE TORELLÓ ES PLANTA. NOMÉS ESCRITS EN CATALÀ

Com ja saben els nostres seguidors, el Congrés espanyol no accepta cartes en català. L'Ajuntament de Sant Pere de Torelló (Osona) n'hi va enviar una que fou retornada per la presidenta Luisa Fernanda Rudi dient que «el castellano es la lengua oficial del Estado y todos los escritos al Congreso deben redactarse en esta lengua».

Tot i així li van enviar després la traducció. La sorpresa va ser que la dirigent del PP va tornar a escriure per afirmar que com a espanyol té el dret i l'obligació d'utilitzar la llengua castellana, segons informa «El Triangle».

L'Ajuntament de St. Pere no s'ha quedat parat. L'alcalde Jordi Fàbrega ha dit «que estic fart de ser tractat com si fos un indígena del vell imperi colonial espanyol». I ha afegit que «se m'està discriminant per raons de llengua ja que pel fet de ser catalanoparlant dins de l'Estat espanyol del qual, malauradament encara en formem part, quedo reduït a ciutadà de segona categoria, a indígena a colonitzar». Segons l'alcalde, si Dinamarca hagués enviat una carta en danès ningú no l'hauria tornada. «De què han servit -es pregunta- els vint anys de govern de CiU si encara passen aquestes coses? Per això opina que el poble català s'ha de plantar i reaccionar si no vol desaparèixer a mans dels espanyols. A partir d'ara l'Ajuntament de Sant Pere farà totes les comunicacions en català i a més el batlle ha demanat una audiència amb la presidenta del Congrés per dir-li que ja n'hi ha prou i que s'ha acabat el bròquil.

Persones coratjoses com l'alcalde de St. Pere és el que necessita el país i no xitxarellos com Maragall i Clos. Font: <http://www.radiocatalunya.ca>

UNS ENCAPUTXATS ROBEN LA BANDERA ESPANYOLA DE RIPOLL

A l'Ajuntament de Ripoll li foten clatellades per totes bandes. Fa unes setmanes va rebre una carta de la Delegació del Govern espanyol per obligar-lo a reposar la bandera espanyola al balcó, després que aquesta hagués desaparegut «misteriosament». Ara un grup d'encaputxats ha enviat una fotografia de l'estanquera a la revista «La Marxa» de Vic. Diuen que la tornaran «quan Catalunya s'hagi alliberat, quan la plaça d'Espanya es digui plaça dels porcs i quan Ripoll s'agermani amb Hernani». Font: <http://www.radio-catalunya.ca>. Ω

ÈXIT ROTUND DE LA MANIFESTACIÓ PER L'ALLIBERAMENT SEXUAL A BARCELONA

Al voltant de 20.000 persones es van manifestar ahir pels carrers de Barcelona per exigir la igualtat de drets entre totes les condicions sexuals. En motiu de la diada internacional per l'alliberament gai, lèsbic, bisexual i transsexual, Barcelona es va omplir de gent, de pancartes (FAGC, Stonewell, Maulets, Amnistia internacional, ...) i de banderes roses.

Per sorpresa de moltes persones i alegria del moviment reivindicatiu, la marxa es va celebrar en absència de carrosses publicitàries dels locals d'ambient, i es va evitar així que el 28 de juny avancés cap a la americanització i la manca de contingut reivindicatiu. Així doncs, felicitar a totes les persones i col·lectius que han fet possible, que després del 25 anys des del primer acte reivindicatiu a Barcelona, es pogués recuperar el 28-j com a una jornada de lluita.

A la manifestació, hem de destacar la forta presència de membres de l'esquerra independentista dels Països Catalans, que es van manifestar a toc de gralla i tabals, al voltant de la pancarta de Maulets, el jovent independentista revolucionari. Sens dubte, la diada per l'alliberament gai, lèsbic, bisexual i transsexual del 2002, passarà a la història pel seu contingut reivindicatiu, i per la recuperació d'aquesta diada per part de l'esquerra independentista, i l'absència de partits polí-

tics instrumentalitzadors, tal i com passa a Madrid.

És avui, dia de felicitacions a tothom que va anar a la manifestació, i a tothom que la va fer possible, però també dia de reflexió. Ha quedat demostrat, que cal continuar lluitant cap a la igualtat social i legal entre persones, i que amb governs de dreta reaccionaria i de moral integrista-catòlica no s'hi avança. Hem demostrat entre tots i totes que l'esquerra independentista hi té molt a dir en aquesta lluita, i que cal que mantinguem l'esperit combatiu de la manifestació d'ahir, amb una lluita constant, dia a dia, casal per casal, vila a vila, comarca a comarca, i així, entre tot el poble català, aconseguim la llibertat de les persones i del poble català! Posem-nos les piles, i a lluitar cada dia, que hi ha molt per fer, i avui més que mai, tot és possible!

Visca la Terra! Visca el 28 de juny!

[Secció de notícies de la Llista d'informació de l'Orgull Cridem qui som i que tothom ho escolti.

I en acabat que cadascú es vesteixi com bonament li plagi

i Via Fora!, que tot està per fer i tot és possible. Ω agusti@llibertat.com !!*!!

LLEI DE PARTITS I LLIBERTAT POLÍTICA

Allò que semblava inexorable ja s'ha produït: el senat espanyol també ha donat via lliure a la Llei de Partits Polítics. Difícilment podia passar d'altra manera, tenint en compte que al senat també hi ha una folgada majoria del Partit Popular, el més aferrissat defensor d'aquests plantejaments. La llei, es pot dir sense embuts, està feta -ara mateix- per aconseguir la il·legalització de Batasuna. Des del Partit Popular es considera que, amb una llei d'aquestes característiques, hom pot aconseguir que al País Basc els índexs de violència baixin, i que la situació es pacifiqui. Molts sectors, bons coneixedors de la situació a Euskadi, en canvi, opinen que aquesta llei justament allò que aconseguirà serà enverinar encara més la ja delicada situació basca. Deixant fora de combat una formació política en la qual se senten representats molts sectors de l'esquerra abertzale, i posant pressió i perill sobre d'altres forces polítiques que tenen plantejaments que no s'avenen amb la constitució espanyola, es crea una situació molt més delicada que no l'anterior.

Els dirigents de l'actual govern espanyol s'han afanyat a dir que la llei allò que pretén es perseguir actuacions delictives, però mai idees. Moltes vegades, en canvi, els mateixos dirigents han discutit la legitimitat d'algunes idees, han dit que la constitució espanyola és del tot immodificable i que no es poden perseguir objectius contraris a la constitució (ni tan sols en els casos en què comptin amb majoria democràtica). D'això se'n té una demostració claríssima al propi País Basc, on la majoria dels

representants, democràticament elegits pel poble basc, estan a favor de l'autodeterminació i de la independència d'Euskadi i, en canvi, des del govern de l'Estat, s'assegura que no es poden aconseguir, de cap manera, aquests objectius.

Aquesta dialèctica, formulada per dirigents del PP, resulta del tot perillosa, perquè deixa fora de joc aquells que volen assolir objectius no constitucionals. Si hom milita en un partit polític, posem per cas, que vol la independència dels Països Catalans i la seua federació, en el si d'una confederació europea unida, però té clar que no ho podrà aconseguir mai seguint les regles del joc instaurades actualment, què ha de fer? Perquè una societat sigui plenament democràtica i tothom hi quepi en les mateixes condicions, resulta del tot imprescindible que tothom pugui pensar, també, que algun dia, si compta amb la majoria de la població, podrà aconseguir els seus objectius. Si no es parteix d'aquesta premissa, la pròpia democràcia queda completament viciada.

Estic ben convençut que s'ha aprovat la llei de partits contra Euskadi, amb la intenció de mantenir la situació de «violència de baixa intensitat» (baixa intensitat que mai no ho és per a les víctimes), amb la finalitat de poder mantenir també l'excusa de la violència per impedir l'autodeterminació del País Basc. La Llei de Partits, per tant, constitueix una llei en contra del ple exercici de les llibertats democràtiques. Ω

BERNAT JOAN I MARI

La confusió culpa-autoodi ca la progressia catalana

«R.» <taubecolom@ono.com>

SECULARISME I SENTIMENT DE CULPA

La Renaixença, el Modernisme foren èpoques de perfeccionament ambiciós. Tota decadència s'origina en l'autoindulgència barata, tota expansió en el desig de perfecció.

L'autoindulgència requereix una coartada intel·lectual-espiritual: rebuig de la culpa «com a valor moralista cris-

tià superat». Qui rebutja la culpa sols pot acabar com a irresponsable o com a psicòpata. Perquè tot no ho fem bé en la vida, i la responsabilitat és autocrítica, per tant, un cert (controlat) sentiment de culpa, d'esmena, de revisió.

El Modernisme fou molt metanoic, fou una època gloriosa de Catalunya, però no rematada. El secularisme ataca les bases del nostre futur perquè vol carregar-se un lògic i elemental sentiment de culpa.

I fins i tot té la barra de mesclar culpa amb autoodi quan són coses no sols molt distintes sinó moralment contraposades del tot: l'autoodi és contra trets nacionals normalment neutres (llengua, història, festes...), mentre que la culpa és de caràcter moral, una lògica i necessària revisió de la idoneïtat dels nostres actes, tenir criteri i capacitat d'autocrítica i d'amillorament. Ω

Ricard Colom.

HI HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE, ES PENSE I S'ESCRIGA EN CATALÀ

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE ES PENSE I S'ESCRIGA

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

Restaurant Sa Curva

Menús 950 ptes.
Diumenges buffet a 2500 ptes.

Hípica de Son Pardo. Tel. 971 201 017

Diada de la cultura de les Illes Balears a les universitats d'Hamburg, Bochum i Frankfurth

**Damià Pons, Joan Melià i Baltasar Porcel
participen als actes**

El conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, Damià Pons, acompanyat del director general de Política Lingüística, Joan Melià, i de l'escriptor mallorquí, Baltasar Porcel participaran a la diada de la cultura de les Illes Balears que es durà a terme a tres universitats alemanyes. Els actes han estat organitzats conjuntament per la Conselleria d'Educació i Cultura i les universitats d'Hamburg, Bochum i Frankfurt.

Els actes s'inicien demà dimarts, 25 de juny, a la Universitat d'Hamburg, continuen dia 26 a la Universitat de Bochum i finalitzen dia 27 de juny a la Universitat de Frankfurt.

Aquesta iniciativa respon a l'interès demostrat per aquestes universitats per conèixer l'activitat cultural que es genera a les Illes. En el cas d'Hamburg la diada s'ha organitzat conjuntament amb la càtedra de Lingüística Ibèrica, en el de Bochum, amb la càtedra de Literatura Romànica, i en el de Frankfurt, amb la càtedra de Literatura Catalana.

Els actes consistiran en dues conferències i la presentació del llibre «Cavalls cap a la fosca» de Baltasar Porcel, traduït a l'alemany per l'Editorial Efelbein, a iniciativa de la Conselleria d'Educació i Cultura. El director general de Política Lingüística, Joan Melià, impartirà la conferència «Situació sociolingüística a les Illes Balears», adreçada especialment a estudiants i professors de lingüística de les tres universitats; el conseller d'Educació i Cultura, Damià Pons, parlarà sobre «La literatura i la cultura balear avui» i l'escriptor Baltasar Porcel presentarà el seu llibre i donarà pas a una lectura bilingüe català-alemany de l'obra.

Aquestes activitats s'emmarquen dins un conjunt de propostes que des de la Conselleria d'Educació i Cultura, s'estan impulsant a Alemanya per promoure el coneixement de la cultura de les Illes Balears. El passat mes de maig, l'escriptor Miquel Mas, va participar al VIIè Fòrum d'Estudis Ibèrics a la Universitat d'Oxford; el grup Música Nostra ha participat aquest cap de setmana al festival de Folk de Möllne, un dels més prestigiosos; i el proper mes de juliol, dos escriptors de Balears, els poetes Miquel Cardell i Manel Marí, participaran al Festival d'Estiu de les Literatures de Berlin, essent la primera vegada que les Balears hi són representades.

També s'ha impulsat notablement el nombre de traduccions literàries d'autors de les Balears a l'alemany. Actualment s'han traduït sis obres: *Cavalls cap a la fosca* de Baltasar Porcel, *La ruta dels cangurs* de Guillem Frontera a l'editorial Grafit, 39ª a l'ombra d'Antònia Vicens, a l'editorial Efelbein, *Mallorca durant la dictadura franquista* de David Ginard a l'editorial Tranvia, *El Mar*, de Blai Bonet, amb l'editorial Efelbein i *Cap al cel obert* de Carme Riera amb l'editorial Gustav Lübke. Ω

El secret d'Antoni Gaudí

Sobre la vida i l'obra del gran reusenc Antoni Gaudí, en el que portem d'aquest any commemoratiu, pràcticament s'ha dit tot. Sigui pel seu geni sigui pels seus ideals. Gent d'arreu del món cauen admirats davant d'aquest català universal.

Els arquitectes del seu temps el van ignorar, en general. La seva arquitectura era mal entesa, i sols amb el pas dels anys, les avantguardes, a les quals ell feia fàstics, van acabar admetent la força i la vida del seus edificis.

Per en Gaudí, els encàrrecs que rebia no eren tals, sinó fructíferes oportunitats de donar el millor d'ell mateix, tot creant formes i vida, fins completar-les en el darrer dels detalls més mínims.

Aquest va ésser el prodigi d'Antoni Gaudí: la manera com vivia el treball, amb un ànim de perfecció humil i constant. D'una manera unitària, reviscudada en tots els moments del dia i de la nit, la seva creació esdevenia la seva pròpia vida.

Algunes idees d'avui consistents a separar el lleure i el treball, ens mutilen per entendre la seva manera de treballar. La dislocació dels caps de setmana, fretuosos de diversió quasi violenta, no són el camí per entendre el sentit del treball segons Antoni Gaudí.

Penso, que no sols segons Antoni Gaudí. També segons els seus pares, artesans calderers, els quals, dins un ambient familiar de treball i vida, havien de transmetre al seu fill aquest afany per gaudir, mai millor dit, amb la feina, sigui quina sigui.

Expliquen els nostres avis que abans, és dir, en els temps d'una vida rural sense TV ni cotxe, que la gent anava al treball cantant. Contents, els seus cants brandaven l'ambient dels conreus i les viles. També, fins un determinat moment, en els frenètics horaris de les colònies industrials de confecció.

No hi ha lloc per un treball creatiu si aquest no és alguna cosa més que una font d'ingressos. Sense vocació ni anhel per començar i acabar bé una feina, encara que sigui un simple encàrrec, el treball esdevé una alienació majúscula que anoreta les pròpies capacitats humanes.

Caldria preguntar-se, tanmateix, si totes les feines permeten aquesta discreció vocacional. Segurament, la resposta no és fàcil, ja que alguns ambients de treball massificats i repetitius no fan sinó domesticar en profunditat les ànsies de llibertat creadora de que tota persona per definició gaudeix.

Però tot i així, si que cal dir que s'hi ha renunciat en gran manera a disposar d'aquesta facultat. Els homes i les dones, com enduts per una allau, opten per castigar-se durant els dies laborables a fi de premiar-se els festius. En Gaudí no ho hagués entès mai això.

El treball fet amb gust, és molt més que un esforç físic o mental, és en si mateix la vida. I per això, no és possible viure'n al marge encara que sigui els dissabtes i diumenges de la setmana. El treball entès com tasca diària de relació i creixement entre les persones havia donat molt bon nom als catalans,

gràcies també a l'exemple d'algun fill il·lustre com Antoni Gaudí.

Les famílies no parlen del treball i només pensen en els diners, en general. El treball és cada cop més un deure sense sentit. De ben segur que aquest és el preu de la riquesa material. Antoni Gaudí no es va cansar de treballar i va morir pobre, motiu de rialles per molts arquitectes o d'altres professionals d'avui. Clar que no tothom ha d'ésser un geni. Però sí que tots hem d'ésser persones. I per fer-ho, una de les maneres més directes és fent bé i de gust el nostre treball. El tinguem o no remunerat, sigui o no sigui reconegut. El treball d'una persona, fet amb un desig content o cantant, com aquella dona que tot fregant l'escala va entonar una melodia, és el millor símptoma de progrés personal, i també nacional.

Treballar amb les mans i el cap, haurien d'ésser obligacions de tots. Com Antoni Gaudí ens ha deixat palès, no hi ha abstracció vàlida que no sigui feta al taller. No hi ha acció possible sense esforç abnegat, perseverant i continuador. Crec que aquest devia ésser el secret més conegut i popular d'Antoni Gaudí. Tothom ho deia.

Alguns gosaven preguntar d'on venia aquest esperit tan després i disposat. Uns pocs tenien la certesa que aquest estil li venia de dalt. La vida interior d'Antoni Gaudí és una altra catedral, tant o més gran que la Sagrada Família. Ω

Llorenç Prats-Segarra

(campusjove@correu.vilaweb.com)

Control social a Internet

La NSA desenvolupa el programa Echelon

Estats Units.- La NSA (Agència de Seguretat Nacional dels EEUU) ha desenvolupat amb l'ajuda de Canadà, Austràlia, Nova Zelanda i el Regne Unit el programa Echelon: una xarxa de 120 satèl·lits que escolten tot allò que s'envia per telèfon, fax o e-mail. Echelon utilitza paraules clau per discriminar missat-

ges. Cada dia Echelon pirateja, dins la il·legalitat, l'equivalent a la biblioteca del congrés americà. Si adjuntes missatges amb paraules com: explosives, guns, Greenpeace, Castro, RCADE, conspiracy, etc. a "hazlo tu signature" a tots els correus electrònics ajudarà a saturar el seu sistema. Contra-Infos 18/6/02. Ω

POETES DE LES ILLES TRADUÏTS AL FRANCÈS

Miquel Àngel Riera, Jaume Santandreu, Miquel Bauçà, Miquel López Crespí, Antoni Vidal Ferrando, Damià Huguet, Damià Pons...

La Conselleria d'Educació i Cultura de les Illes i la *Revue d'Études Catalanes* (REC, Revista d'Estudis Catalans) de la Universitat de Montpellier acaben de publicar un volum especial de l'esmentada revista dedicat als poetes de les Illes d'aquest passat fi de segle.

El volum *La poesia a les Balears al final del mil·lenni* (La poésie aux Baléares à la fin du millénaire), ha estat a cura del catedràtic de la Universitat de les Illes Balears (UIB) i escriptor Pere Ros-

selló Bover. La coordinació l'ha feta l'escriptor Antoni-Lluc Ferrer (Universitat de Provence). Han treballat igualment en la direcció d'aquesta important aportació al coneixement de la poesia catalana contemporània Christian Camps (de la Universitat de Montpellier III) i Jean Marie Barberà (Universitat de Provence).

La poesia a les Balears al final del mil·lenni consisteix en un ample recull de poetes de les nostres illes, efectuat pel mateix Pere Rosselló Bover, entre els

quals destaquen Miquel Àngel Riera, Jaume Santandreu, Miquel Bauçà, Miquel López Crespí, Antoni Vidal Ferrando, Damià Huguet, Rafel Socias, Bernat Nadal, Tomeu Fiol, Damià Pons, Jean Serra, Joan Francesc López Casanovas, Àngel Terrón, Rafel Jaume, Guillen d'Efak, Pere Orpí, Rafel Bordoy, Margalida Ballesster, Guillem Cabrer, Antoni Marí Muñoz, Antoni Roca, Gabriel Florit, Hilari de Cara, Rafel Socias, Biel Mesquida, Isidor Marí, Gustau Juan Benejam,

Josep Alberti, Pere Gomila, Ponç Pons, Pere Joan Martorell, Manel Marí...

Els poemes que formen part d'aquest volum especial de la Revista d'Estudis Catalans apareixen en català juntament amb la traducció al francès feta per Jean Marie Barberà.

La poésie aux Baléares à la fin du millénaire esdevé un material de consulta imprescindible per a conèixer i apreciar els valors de la poesia catalana contemporània. Ω

Pere Rosselló Bover.

El feixisme i la cultura catalana al País Valencià a la postguerra (1)

A propòsit d'un procés de folclorització i d'eliminació

La implantació d'un nou ordre

El dia 29 de març de 1939 es va fer a la ciutat de València el traspàs de poders. Les negociacions del govern Casado no aconseguiren unes garanties mínimes perquè el que quedava de l'exèrcit de la República pogués reintegrar-se o dissoldre's.

No tardaren moltes hores a aparèixer les primeres banderes bicolors, i les primeres patrulles de falangistes. El mateix dia encara va desfilar l'exèrcit conqueridor. El general Antonio Aranda va presidir la desfilada des del balcó de l'ajuntament. En el parte oficial podem llegir: En Levante se llevó a cabo la ocupación de la capital de Valencia, siendo recibidas las fuerzas españolas con entusiasmo inenarrable, y funcionando ya en ella todos los servicios públicos.

El primer que les autoritats militars van realitzar fou la implantació de la llei marcial a los territorios ocupados y ganados para España. Encara que en els diaris i en els mitjans de comunicació hom parlava de normalitat, d'un Nuevo Estado oficialment en pau, la realitat era tota una altra. La por, la presó i la mort es respiraven en l'ambient. En les notícies dels periòdics, constantment apareixien les llargues llistes de detinguts per la Columna de Orden y Policía de Ocupación. Començava la política de «redempció i de justícia» que s'hi havia promès. Havia arribat l'Espanya d'en Franco.

Una de les primeres conseqüències de la victòria de l'Alzamiento en el camp de la cultura fou la instauració d'una censura inclement i ideològica. La política oficial es basava en -com s'anomenava aleshores- l'espanyolització. Al País Valencià hi va haver una subtil desviació de la tradició. La intenció era igualar i esborrar tot allò que connotés una cultura diferent de l'espanyola. L'única institució valencianista que es va salvar de l'expurgació fou Lo Rat Penat, i si va poder sobreviure va ser perquè no era gens sospitosa. Per aquest motiu una de les primeres visites oficials del general Aranda a la ciutat de València va ser a la rància corporació: El capitán general Aranda visitó LRP. Tras una salutación del presidente, señor Casanova Dalfó, leyeron poesías los señores Monmeneu, Asíns, Morante y Ortín, y pronunció un discurso el señor Calatayud Bayà. (ALP para 1940: 178). Cal anotar, així mateix, que la primera sessió a la casa social de l'entitat fou dedicada, altra vegada, a l'invicto general, a qui se li imposaren les insígnies de soci d'honor. Començava d'aquesta manera un matrimoni, molt ben avingut, entre Lo Rat Penat i les autoritats del franquisme. La València del Cid, com es batejà aleshores la ciutat de València, va passar a utilitzar determinats símbols autòctons com a eina eficaç per a la seua implantació social. La seua activitat va quedar relegada als elements més inofensius de la nostra personalitat.

El discurs de l'obertura del curs l'any 1939, on el president Casanova Dalfó, va explicar molt eloqüentment la tasca realitzada en el darrer curs de la societat valencianista, parte de cuya labor quedó en proyecto porque la revolución marxista paralizó toda la labor de Lo Rat Penat. Contra los recelos que había despertado en algunos espíritus la obra de Lo Rat Penat, el señor Casanova, muy oportunamente, leyó

el discurso que pronunciara uno de los fundadores de la sociedad, don Félix Pizcueta, el año 1878 al constituirse dicha entidad, discurso que es un canto a la unidad de la patria y en el que se marcan los cauces de que nunca se apartó Lo Rat Penat o el poema que en el mateix acte va llegir Josep Monmeneu, on comparava Franco amb Jaume I.

Hem de comentar, tanmateix, que els dirigents i els poetes del moment que formaven part de la caduca societat valencianista no eren fingits, com ja s'ha apuntat (Moragon, inèdit: 11). Eren individus procedents del valencianisme de preguerra. (1)

El procés de folclorització tenia diversos fronts, un d'ells era el nostre passat. La nostra història i les seues fites més importants eren re-explicades tendenciosament. Si ens fixem en les publicacions de l'època, hi va haver una gran obsessió per la celebració de centenaris i efemèrides. Solament en els cinc primers anys de la postguerra hi podem comptabilitzar més de quinze commemoracions d'aquesta espècie d'esdeveniments al País Valencià. El 1939 es va celebrar la commemoració del Setè Centenari de la Conquesta de la Ciutat de València per Jaume I (en realitat, el centenari era el 1938). Els actes, no cal ni dir-ho, van tenir un marcat accent espanyolista i carrincló. Llegim en una de les cròniques com una de les cerimònies més importants de la commemoració fou el trasllat de Nostra Senyora del Puig al Cap i Casal: «(...) merece citarse, por su importancia, el traslado a Valencia de la antigua Patrona del Reino, Nuestra Señora del Puig, como era costumbre en las fiestas centenarias» (ALP para 1940: 292). També se celebraren conferències de personalitats tan eminents com el marquès de Lozoya, José María Osset Acosta i Vicent Genovés Amorós per la FET y de las JONS, Joan Beneyto, valencianista penedit i un dels futurs teòrics de l'estat. És remarcable, així mateix, una marxa que va compondre, en ocasió del Centenari, la professora de música del Conservatori municipal, Lolita Soriano Raga, duia per títol: «Nostra Senyora». En reproduïm alguns dels seus versos:

Valencia,
Valencia,
La més florida i hermosa ciutat,
que este històric Centenari
al Rei En Jaume vol honrar.

Dijosos i alegres,
de esta festa històrica entonem
un himne de la nostra bandera,
que'n goig i amb firmesa cantem.
(...)

Dijosos i alegres,
en esta festa esplèndida digam:
¡¡Que vixca la nostra Senyera,
qu'és el cor dels valencians!!» (ALP para 1940: 239)

Aquest text al Principat, segurament, hauria tingut algun problema. Ací, per contra, era datada a València del Cid, 9 octubre 1939. Año de la Victoria. L'any següent es festejaren altres efemèrides; hem de destacar-ne: el IV Centenari de la mort de Lluís Vives, la qual cosa provocà l'assistència de vint-i-cinc acadèmics de número de les diferents Reales Academias, i l'as-

sistència d'Eugeni d'Ors, qui va llegir «un largo y concienzudo trabajo acerca de la 'Tectónica de la filosofía de Luis Vives', y el secretario de la Academia de Ciencias Morales y Políticas, Dr. D. Juan Zaragüeta, dió lectura a otro trabajo sobre 'Directrices de la pedagogía vivista'. Així, durant diversos dies, anaren passant els diferents intel·lectuals del règim. Per acabar la celebració amb «un digno broche» el poeta Manuel Machado va llegir una dels seus poemes. La dèria per aquesta classe de commemoracions va ser constant durant els primers vint anys del franquisme. Semblava que una estranya necrofilia s'hagués apoderat de les autoritats, però, en definitiva, es tractava de demostrar que en la cultura del nostre país només es podia parlar del passat. Recordem que la censura en l'apartat de publicacions, en un principi, només donava permisos per a editar llibres que s'adscribissen sota el rètol de clàssico o folklórico, és a dir, per al Règim, cultura inofensiva i morta: Spill o llibre de consells (1939), Llibre de Repartiment de València (1939), Cants d'amor d'Ausiàs Marc (1948), Consuetud del Misteri d'Elx (1941), Les trobes en lahor de la Verge Maria (1945), etc.

De tot el gran bagatge d'exemples d'aquest procés d'espanyolització i de folclorització de la nostra cultura, ens agradaria comentar tres casos que, des del nostre punt de vista, han tingut conseqüències fins a l'actualitat: la literatura feixista valenciana, la festa fallera emanada des de l'oficialisme i els primers atacs a l'obra i la persona de Joan Fuster.

La poesia feixista

No hem d'oblidar que la Falange i una part important de les forces del nou règim qualificaren l'Alzamiento com un ressorgiment de l'esperit i de la poesia, així també, els seus dirigents eren esmentats com a poetes. Tan sols, assenyalar el lema d'un dels setmanaris que es publicaven en els primers anys de la postguerra, El Español, on es podia llegir: «Una Poética. Una Política. Un Estado». Es tractava de l'estètica dels vencedors. En un petit retrat que realitza Manuel Machado de José Antonio Primo de Rivera diu: «Y hubiera sido, de proponérselo, un admirable poeta del verso, un gran lírico. Pero él sabe también que en más alto concepto la palabra 'Poesía' significa 'hacer', 'acción', 'creación'». La Falange va prestar al franquisme el seu bagatge ideològic i el seu llenguatge. Ja des dels seus orígens, hom hi va percebre un emparentament amb els moviments literaris.

El mateix Manuel Machado, en el seu llibre de poesia, Horas de Oro, escriu una contundent dedicatòria al general Franco:

«Pocos son los hombres a quienes la Providencia ha concedido el privilegio de realizar la poesía de la Historia. Hacer Historia, y hacerla bellamente, son tan grandes hazañas la una como la otra. Porque V.E. las ha logrado ambas, merece la adhesión ferviente y entusiasta de todos los españoles. Y muy especialmente de los poetas». El règim feixista italià, també es basava en aquest discurs ideològic, Mussolini era presentat com un veritable artista, un gran poeta de la política: en la mà tenia el toc delicat de l'artista i en el puny la força del guerriller. El Füh-

rer, en un volum dedicat a Alemanya per part del nou règim espanyol, era presentat, així mateix, com el Capità d'Europa i poeta: «Adolfo Hitler, poeta, misionero/ de un mundo más humano, que en dolor se/labra;/ verbo y acción, ensueño iluminado,/ pensamiento y espada». (2)

Els poetes valencians que practiquen aquesta lírica apologetica del règim imposat segueixen com a models tota una sèrie de figures i obres poètiques molt representatives de la intel·lectualitat franquista, que en aquell moment eren molt en voga. Per exemple:

- El llibre Poema de la Bestia y el Angel de José María Pemán, que tingué, ben aviat, diverses edicions. Amb una profunda atmosfera apocalíptica de revelació, com molts dels textos d'autors ratpenatistes de després del conflicte bèl·lic, de l'eterna oposició entre el mal i el bé. Aquest poemari va constituir un important repertori d'imatges per a la retòrica oficial.

Tota una sèrie d'antologies temàtiques, amb un clar propòsit propagandístic, de les quals en destacarem tres: Antología poética del Alzamiento (1939), compilada per Jorge Villén; com diu al pròleg, és una manifestació de «fe, de entusiasmo por los principios y valores eternos»; Antología de la poesía heroica del Imperio, preparada per L. Rosales i Luis F. Vivanco. En el pròleg d'aquest darrer es destaca la voluntat de l'estrofa com una de les característiques de la poesia imperial, i proposa Garcilaso de la Vega com a mestre de futures generacions; Cancionero de Guerra on José Montero Alonso aplega composicions de trenta-un autors; no fa més que multiplicar exemples sobre temes i maneres dels tòpics falangistes.

Podem citar altres obres que van tenir una certa notorietat en els primers anys de la postguerra. Així, el mateix delegat nacional de propaganda, Dionisio Ridruejo, amb Poesía en armas (1940) que H. Peter Schmidt no dubta a definir com «la versió lírica del feixisme»; Luis Rosales i Luis F. Vivanco amb La mejor Reina de España (1939) que és una figuració dramàtica sobre Isabel la Catòlica; Manuel Machado amb Horas de Oro; Agustín de Foxà amb Cantos de Guerra o La Corona de Sonetos en honor de José Antonio Primo de Rivera. (3)

Els textos que hi ha de la poesia feixista valenciana són de poetes de segona fila que tenen molt poc valor estètic, encara que -això sí- tenen un interès històric per poder comprovar les relacions entre un sector conservador del valencianisme i el franquisme.

L'acte per excel·lència, però, que organitzava LRP era la celebració dels tronats Jocs Florals. Era l'activitat catàrtica de la institució. El mateix any 1939 es van celebrar els primers Jocs Florals de la postguerra, la regina de la festa fou la filla dels Marquesos de la Bastida, la Cort d'Honor la formaven «hermosas señoritas de Galicia y Valencia, todas de las familias más aristocráticas». Va actuar com a mantenidor Antonio Goicoechea, un dels fundadors, abans de la guerra, del partit Renovación

Espanola, i ben compromès en la insurrecció contra la República. La Flor Natural la va guanyar Josep Monmeneu, amb la composició «Dolor i Goig»

on descriu el «captiveri» i la «liberació» de València per les tropes vencedores del «comunisme esclau». Citem algunes estrofes:

I ab els rams de llover i d'olivera,
nuncis de la Victòria i de la Pau,
i de la redempció d'un poble que era
del comunisme esclau;
al sò agradós de gaites harmonioses,
ab la Creu de l'Apostol sobre el pit,
sota una pluja torrencial de roses
que joiosa heu collit,
(...)

Que a la Espanya una, gran, lliure i
gloriosa
ofrena heu fet de tot lo que teniu
en vore que del Cor diví, pietosa,
s'aixopluga al caliu.

Visca Espanya i amunt! en dolça parla
crídeu enfervorits els valencians
i el seu esforç acoblen per alçar-la
al dels pobles germans.

I la tercera part, «noces», es presenta el salvador de la pàtria:

Soc Francesch d'Espanya, oh ma bella
aima!
qui el dret li pertoca de conqueridor;
qui en el guany de terres més daler
sentia
pel vostre cor.

Qui arrisca la vida per alliverar-vos
no us vol fer esclava, tirà i deslleial.
D'amor i esclavatge corprés ve a ofrenar-vos
amb l'anell nupcial (...)

Aquests Jocs Florals de l'any de la Victòria eren una mostra d'allò que serien en els anys següents. Es verificava una València feixista que instrumentalitzava els símbols vernacles com a forma de legitimació ideològica. Així, l'any 1940 la nova regina fou Carmen Franco Polo, la filla del Generalísimo. El mantenidor, Martí Domínguez Barberà, i la Flor natural l'obtingué Josep Calatayud Bayà amb el poema «Enlluernament», composició de intens deliri franquista. Hi trobem Franco identificat amb el Sol i la Llum; la trilogia immortal d'Espanya Una, Gran i Lliure; la Pàtria Catòlica i Imperial; Carmen Franco hi és anomenada filla del Sol d'Espanya:

Viu i triomfa, Pàtria meua,
amunt per ton caminal,
que al remat de la jornada
tu seràs ¡Pàtria Imperial!
(...)

I ara, ¡oh, Sol d'Espanya!, vullc per a
tu un cel
com el que ens deixaren Ferran i Ysa-
bel
(...)

Filleta del Sol d'Espanya
per qui viu tot lo espanyol,
la que esta terra ve i banya
com bell, daurat raig de sol.

Tot repassant alguns dels noms de la llista de mantenidors o de les regines, ens podem fer a la idea del tarannà dels Jocs Florals de Lo Rat Penat en la postguerra. Cal destacar-ne: Millán Astray i María Luisa Aranda (1941), José María Pemán i María Lluïsa Prat de Lome (1942), general Miquel Abriat Cantó i Victòria Noguera i Jiménez de Cisneros (1945), Joaquín Calvo Sotelo (1956), Joaquim Buxó, marquès de Castellflorida i Adela Caro Frias-Sala-

zar, filla dels marquesos de Huarte (1957).

Hem comprovat la diferència que hom troba entre la situació de la llengua catalana al País Valencià, i la paral·lela al Principat, encara que la circumstància era de clar col·laboracionisme amb l'estat, i amb la intenció de folclorització de la nostra cultura per part de les autoritats. Històricament, el paper del ratpenatisme havia significat la valencianització «descafeïnada» dels interessos de les classes altes centralistes. Amb la implantació del nou règim aquesta evidència és totalment concloent. Segons

Cucó (1989: 225) el ratpenatisme de la postguerra es convertia en una forma de petainisme: «Subratlle el caràcter singular d'aquest petainisme, perquè el petainisme -en sentit estricte, s'interpreta habitualment com un acord de col·laboració entre dos col·lectius no idèntics (ultraconservadors francesos i nazis alemanys, al model original). La col·laboració i subordinació del ratpenatisme (de les classes dominants valencianes que representa) amb el franquisme és tan íntima i pregona que podria resultar un exercici inútil tractar de destriar els dos elements col·laboradors».

Hi havia una instrumentalització clara dels símbols vernacles com a forma de legitimació ideològica. Aquella nova «cruzada», per ser un moviment de l'esperit contra la matèria, hauria de fer «vibrar» des d'un primer moment, en tons de poesia èpica, les glòries i episodis «triomfals» que es guanyaven per al nou estat, com procuraven de promulgar i de regular els teòrics del franquisme. Es tracta d'una poesia panegírica i pamfletària al servei de les autoritats de l'Alzamiento. Els trets característics d'aquesta mena de literatura són els següents:

1. Des d'un punt de vista lingüístic i d'estil.

- Generalment estan escrits en un valencià dialectalitzant. No es tracta d'una gramàtica prefabricada, sinó d'una ortografia totalment arbitrària; fins i tot, alguns dels autors que, abans de la guerra d'Espanya, utilitzaven en els seus escrits un català correcte, ara cadascun d'ells segueix els seus dictàmens filològics: una accentuació i una apostrofació totalment originals: «Posat ja'l dolor i la barbarie, (...) i'n lo camí de la Victoria, (...) perquè'n nostra sang» (Anònim) o «Jardins de flors de lots asproses (...) florida en ròses de ideal» (J.M. Bayarri); utilització de vulgarismes i castellanismes, expressions arcaiques; imatgeria delirant, acumulació de sintagmes no progressius, perfrasis innecessàries, paradoxes, hipèrbols desmesurades, capricis mètrics de tota mena, rebles; tot demostrant una verborrea buida i una retòrica ampul·losa.

2. Des d'un punt de vista temàtic i de contingut.

- Segueix clarament les coordenades de la poesia feixista espanyola, però hi barreja motius de la tradició ratpenatista i fallera.

Així, hi trobem defensa dels postulats del franquisme i del ratpenatisme:

¡Maravella de llum!... Quan enllume-

na, dels cors plens de caliu fugí la fredor i obri de bat a bat la sagnant vena de Fe, Patria i Amor.

Trilogia immortal que si acompanya als homes que a un Deu just comptes rendran, ¡sols així!, es pot predir que nostra Espanya serà Una, Lliure i Gran.

(Josep Calatayud Baya, ALP para 1941:162. El subratllat és nostre)

- La temàtica resulta limitada pel condicionament ideològic, i crea, com a compensació, un món irreal allunyat de la problemàtica del seu entorn històric, i expressat mitjançant un predomini desmesurat d'elements formals, com hem deixat palès abans.

- Sublimació d'esdeveniments i de personatges gloriosos de la Nueva España: per exemple La división azul: «La Divisó Blava cabalca/sus lestrèlles inmortals / i ses cuadrigues llegendaries/ guí per solcs d'eternitat» (J.M. Bayarri). Apareixen exaltacions i mitificacions de determinades personalitats i esdeveniments: Pemán és «Períclita figura del vérb, fet filigrana/ab l'éxtasi mirífic del homil·luminat» (Anònim) o el general Franco es converteix en pare de tots «I a l'hora en que per caldre tota la força humana / treball i sacrifici dels espanyols demana / nostre Pare i Cabdill» (Parlament del President de Lo Rat Penat en els Jocs Florals de 1940, ALP para 1941). El Generalísimo és comparat amb Jaume I i Sant Jordi, hi trobem una glorificació de la seua persona i es converteix en figura mítica triada pel destí, «perquè així reste en la memòria / que es féu en l'Any de la Victòria / de Franco, el nou Conqueridor» (Josep Monmeneu); «Modern Sant Jordi d'Espanya eterna/ Capdill invicte, aniquilà el Dragó, i atra vegada brilla la llanterna / que, amb foc de la llar, encén la Tradició» (Francesc Caballero Muñoz).

La col·laboració permanent Església-Estat és un fet inqüestionable. Unitat nacional i unitat catòlica són coincidents: el destí de l'estat serà el resultat d'aquesta confluència i mútua dependència. Recordem en aquest punt la carta col·lectiva de l'Episcopat espanyol: «Afirmamos que el levantamiento cívico-militar ha tenido en el fondo de la conciencia popular un doble arraigo: el del sentido patriótico, que ha visto en él la única manera de levantar España i evitar su ruina definitiva; y el sentido religioso, que lo consideró como fuerza que debía reducir a la impotencia a los enemigos de Dios...». Així, en tots aquests textos poètics apareix, gairebé sempre, una projecció religiosa o un vist-i-plau per part de Déu: «Lo Cel mateix mena la ofrena/ i cap al Cel la Patria va / (qui son concepte tergiverse, / qui son destí negue insensat» (Josep M. Bayarri), fins i tot se li demana a Sant Vicent Ferrer el lliurament de València a les tropes franquistes: «Pare Sant Vicent Ferrer, naixcut en lo carrer de la Mar/ batejat en Sant Esteve, / tants de miracles que fas / fes que Valencia se entregue» (Anònim), o la Mare de Déu dels Desemparats, que també celebra la victòria: «Vindrán adlaters dies susurant la tenebra, / el record florirá; / Vos, Mare

i Senyora, tornareu a la joia de gonfons triomfals!» (Josep M. Bayarri).

L'enemic ideològic és presentat amb connotació degradadora i envilida. Així, els defensors de la llibertat es converteixen en assassins i en saquejadors. D'aquesta manera, Angel Herrera Oria a España es mi madre (1940) presentava els seus oponents ideològics: «Los masones matan niños menores de siete años y beben su sangre en un cráneo; los comunistas generalmente matan a sus madres». Això es tradueix, evidentment, al llenguatge poètic:

Passa l'horda... I al seu pas va sembrant, acorralada, la seua marca d'esclau: vius de sang, esgarriances, dolor, crims, incendis, fam, saqueix, dol, esglais, misèria, extermini... malvestat! Passa l'horda... en nom de la llibertat

(Artur F. Palau Ximénez).

Payne (1961) fa notar com els conceptes bàsics del llenguatge feixista (Pàtria, Imperi, Tradició, Croada, etc.) constitueixen més que una ideologia un «tono emocional» i aquest és aprofitat fins a la sacietat. Així, un dels trets més característics d'aquest tipus de poesia és la repetició incessant dels tòpics, símbols i temes feixistes: la raça, «més qu'al poeta racial/ admirí al home cabal» (Ricard Valero); l'aixecament de braç a la romana, «Les aures llewantines te saluden bras en alt/ i te rendeixen pleitesia d'admiració lleal» (Anònim); l'imperi, «València, joia amorosida / de la corona de l'Imperi» (Pasqual Asins); el lema de la pàtria, «a tú te hu dec, ¡Patria Una! / [...] com eres: ¡Patria Católica! / [...] tu seràs ¡Patria Imperial!» (Josep Calatayud); Espanya o València són presentades com una núvia, o com una donzella que cal conquistar, ací el general Aranda és l'enamorat que pretén conquistar la bella senyoreta, València (no hi manquen tota una sèrie de connotacions eròtiques): «València estava ferida/ presa dels mals esperits, / (...) Un enamorat la ronda/ i l'esguarda dolçament, / (...) L'espasa aquella, l'espasa/ que en vostre somni floreix, / lluenta de glòria passa/ i València se rendix.» (P. Asins).

La imatge de més èxit i més original que hom utilitzà en la poesia feixista conreada al nou estat fou el trencament de l'equació tòpica mort = somni etern; aquesta és substituïda pel seu contrari: s'equipara la mort a una perpètua vigília. Així, deixar d'existir implica, segons aquesta imatge, la impossibilitat eterna de dormir. J.A. Pérez Bowie (1986: 79), que ha estat qui més profundament ha estudiat aquest símbol, ho explica així: «el término real-muerte-es evocada mediante un término metafórico en donde está latente la comparación inicial -vigilar, permanecer alerta-; y, más usualmente, el lugar desde donde la vigilancia se ejerce: el cielo, que es designado frecuentemente con el vocablo lucero». El punt de vista de la difusió de la metàfora el trobem a l'himne falangista, en els versos inicials de la segona estrofa del Cara al sol: «Formaré junto a mis compañeros/ que hacen guardia sobre los luceros».

Segons el que es pot desprendre

dels textos, el camarada caigut en combat passa a ocupar un lloc que té destinat en el cel, des del qual vetllarà permanentment pels triomfs dels ideals pels quals va morir. En aquesta mitologia, el cel és designat metonímicament, mitjançant el substantiu «lucero»; tanmateix, aquest indret celestial no és cap contemplació passiva, sinó un exercici actiu de tutela sobre el món dels vius.

Aquesta imatge es repeteix moltíssim; de vegades apareix fins i tot utilitzada encara que no s'haja d'al·ludir la guàrdia eterna. Al final, la metàfora resta buida de contingut i per tant reduïda a mera falca retòrica: «La 'Divisió Blava' cabalca/ sus lestrèlles inmortals/ i sense cuadrigues llegendaries/guía per solcs d'eternitat» (J.M. Bayarri).

La tornada als models estètics del Siglo de Oro de la literatura espanyola està en íntima connexió amb les enyorances imperials i amb el desig de revivir aquell passat gloriós. Hem de recordar que un dels elements més estimats pel feixisme era la idea de l'imperi. Per això, els vats el cantaven constantment: «València, joia amorosida/ de la corona de l'Imperi» (Pasqual Asins); o «Per la Espanya immortal on lo Sol no se pon/van los Tèrços de Flan-des, ab constant moviment.../ Felip Segón ho mana i es la Patria qui ho vol: ¡Les plomes dels xambergos onegen a tot vent!» (Climent Cerdà).

BIBLIOGRAFIA

Almanac de Las Provincias (1940-1960)

Els diaris Levante i Las Provincias

Ballester, Josep

1992, Temps de quarantena. Cultura i societat a la postguerra al País Valencià (1939-1959), València, Tres i Quatre.

1993, «Por el imperio hacia Dios. A propòsit de la poesia feixista valenciana en la postguerra», Miscel·lània Jordi Carbonell, V, Barcelona, PAM., pp. 113-134.

Blasco, Ricard

1985, La insolent sàtira antiga, Xàtiva, Ajuntament de Xàtiva.

Cortés, Santiago/ Catalunya, A

1989, «Poesia franquista valenciana», Caplletra, 5, pp. 109-122.

Cucó, Alfons

1989, País i estat: la qüestió valenciana, València, Tres i Quatre.

Fuster, Joan

1967, Combustible per a falles, València, Garbí.

Hernández, Gil-Manuel

1990, «Las fallas de postguerra 1939-1959», «Literatura contemporánea (1939-1990)» tots dos dins Historia de las fallas, València, Levante, pp. 185-203 i 277-283 respectivament.

1996, Falles i franquisme a València, Catarroja, Afers.

Payne, S. G.

1961, History of Hispanic fascism, Standford Univ. Press, Standford.

Pérez Bowie, J. A.

1975, El léxico de la muerte durante la guerra civil española, Resumen de la Tesis presentada para la obtención del grado de doctor, Universidad de Salamanca, Salamanca.

Pérez Moragon, F.

Cultura catalana al País Valencià, text inèdit mecanogràfic.

Pérez Puche, F./ Lladró, V.

1978, Fallas en su tinta (1939-1975), València, Prometeo.

NOTES

1. A tall d'exemple Josep Monmeneu Gomeç i Josep Calatayud Baya van ser presidents de l'Agrupació Valencianista de Dreta. Aquesta va tenir caràcter de filial de la Derecha Regional Valenciana. Monmeneu fou regidor en les eleccions de 1931, i posteriorment va representar l'Ajuntament en la comissió gestora Pro-Estatut. S. Carreres Zacarés, va ser un altre element destacat de LRP de l'època; abans de la guerra va pertànyer al Centre de Cultura Valenciana, fundat en 1915, que pretenia ser una rèplica de L'Institut d'Estudis Catalans, que va rebre, però, moltes crítiques pel seu bilingüisme. Es tractava d'homes no vinculats al falangisme ni a cap de les organitzacions vencedores en la guerra d'Espanya.

2. Aquest poema «Adolfo Hitler, capitán de Europa» de José Montero Alonso, està recollit a Poemas de la Alemania Eterna, Madrid, 1941.

3. En els primers anys de la postguerra hom publica una gran quantitat d'aquest tipus de poesia d'exaltació del nou règim. Podeu consultar el nostre article «Por el imperio hacia Dios. A propòsit de la poesia feixista valenciana en la postguerra» (1993).

SEXE, SALUT I MENT

Per Ricard Colom

"L'acte sexual és una salutació que s'intercanvien dues ànimes" (Macedonio Fernández, escriptor argentí).

"Els homes de natura demoníaca no saben allò que han de fer o evitar. No hi ha puresa ni veracitat ni honradesa en ells.

Neguen l'existència d'un ésser Suprem en l'univers, i creuen que tot naix de la unió dels sexes, sense cap altre mòbil que el desig...

Incansables en llurs desigs, arrogants i vans, llurs fites són fosques i impurs llurs actes.

Presos d'ansietat contínua, tenen com a única meta els goigs sensuals, car són incapaços d'albirar res més". (Bhagavad gita, llibre de saviesa hindú, 16; 7-8, 10-11)

"El procés omnipresent del sexe, tal com està entreteixit en la textura sencera del nostre cos d'home o de dona, és el model de tot el procés de la nostra vida". (Havelock Ellis)

"...Del llibre d'amor és llei i escriptura que, tan tost que l'hom se coneix passar lo punt i lo terme del seixantenar, se deixi d'amors, ni en prenga procura.

Inhàbil és fet per a tals olives, ni per a mai traure d'aquelles pinyol, la vella virtut de tal caragol, e, doncs, avorir deuen tals genives ...Tendran les olives prou gran desventura, que vostre apetit hagen a esperar; e si en jovent volgués dejunar, en la velledat ¿sentreu-ne fretura?

No es poden salvar tan fines olives, ab suc ja florit, de ranci pin-yol; defall per poc ús cascun caragol, tan prest com per massa emprar

les genives

("Lo Procés de les olives" d'en Bernat Fenollar, c.1440-València, 1516; i d'en Joan Moreno, s. XV, glosadors a la València renaixentista).

"La ment també pot ser una zona erògena". (Raquel Welch, actriu)

"El principal òrgan sexual de l'home és el cervell" (P. Chaudard).

"L'amor físic requereix una inhibició absoluta de la crítica de l'acte amorós. És palès que aquest està erigit, sobretot en l'home, de petits trànsits inevitablement prosaics i a voltes tocats de ridiquesa, quan en ser considerats amb el cap gelat i no embriagat pel desig que tot ho sublima i de res no s'adona"

"L'alimentació excessiva dels infants davant la pubertat, afebleix i endarrerix el desplegament sexual. I són d'observació vulgar els casos d'eixorquesa o d'impotència en grassos i grasses, que es guareixen sense res més que un règim d'aprimar". (Gregorio Marañón, 1887-1960, metge i escriptor)

"Sóc encara del parer que sols dos temes poden ser del menor interès per a un caràcter seriós i concentrat: el sexe i la mort". (William Butler Yeats, poeta nacionalista irlandès d'estil subtil i delicat però sever, Premi Nobel de Literatura 1923)

"No conec cap lligam de debò que no sia ensems un acord sexual" (Carmen Llera, escriptora espanyola).

"El sexe és la broma de Déu en els éssers humans" (Bette Davis, 5.4.1908-6.10.1989, actriu nord-americana).

BETTE DAVIS

"Cals homes, el sexe de vegades acaba en intimitat; ca les dones, la intimitat de vegades acaba en sexe".

(Autor no especificat)

"El sexe és hereditari. Si ton

pare i ta mare mai no en feren, probablement tu tampoc no en faràs". (Alexander Woollcott)

"No hi ha saviesa per sota la faixa" (Proverbi del s. XVII)

WILLIAM SHAKESPEARE

"No és pas estrany que aqueix desig sobrevisca tants anys en actiu?" (William Shakespeare, 1564-1616, el major dramaturg en llengua anglesa)

"El sexe sens amor és una experiència buida. Però com a experiència buida és una de les millors". (Woody Allen).

"El sexe és la cosa més divertida que podem fer sense riure'm" (Woody Allen, actor i director de cinema nord-americà, en "Annie Hall")

WOODY ALLEN ("ANNIE HALL").

Allò que s'esdevé en deu minuts és una cosa que excel·leix més enllà de tot el vocabulari de Shakespeare" (Robert Louis Stevenson, 1850-1894, escriptor escocès)

"Els esperits desmembrats pel sexe no assoleixen la pau fins que la vellesa i la impotència els persuadeixen que el silenci i la tranquil·litat no tenen res d'hostils".

L'HAREM.

"Sentir-se com fulminat per un rostre que voldríem devorar tret a tret. Ni tan sols fer l'amor amb el cos que perllonga cap avall aqueix rostre ens dóna un respir o descans" ("Quartet d'Alexandria" 1957-60, Lawrence Durrell, 27.2.1912 a Jullundur- 7.11.1990, novel·lista britànic)

"El desig o satisfacció sensual no és, doncs, quelcom que tenim...sinó quelcom que escapa a la nostra persona" ("Moral i nova Cultura", Xavier Rubert de Ventós, el més interessant filòsof català contemporani, exeurodiputat, independentista i cristià convers).

"El sexe i la bellesa són inseparables, com la vida i la coneixença. I la intel·ligència que va amb el sexe i la bellesa, i brolla cap a fora del sexe i de la bellesa, és la intuïció".

"En matèria sexual, l'esperit rau endarrerit respecte als actes físics" (David Herbert Lawrence, 1885-1930, poeta i novel·lista britànic)

"Dubt que l'amor pròpia pugui existir en absència de tota vida sexual". (William Burroughs, Jr., escriptor estatunidenc, 1914-1997)

WILLIAM BURROUGHS.

"Quan algú la tocava, la seva carn no era pas ella, era un objecte. Però quan era ella, en els rars moments de sensibilitat, no podia suportar el contacte d'uns dits damunt el braç". (Vicky Baum, 1888-1960, novel·lista austríaca, d'obra variada i abundosa)

"Tots estem d'acord que l'amor físic és un instint natural com la fam i la set, però la continuïtat de l'amor no és cap instint". (André Maurois, pseudònim d'Emile Herzog, 1885-1967, escriptor francès)

"L'orgasme és un plaer massa intens per a enyorar-lo, massa pregon per a contar-lo". (Richard Nathaniel Wright, 1908-1960, novel·lista afroamericà)

"Maldà per imaginar que veure una parella jove passant pel carrer no volia dir res, però això l'afectà. El sexe oposat romangué com a un misteri. Ell no podia acceptar la idea que una dona podia estimar-se'l. Guaità esborronat homes de cares buides agafats del braç a dones belles; sentia l'escissió entre la impassibilitat sexual d'aquests homes i la seva pròpia hipersensi-

bilitat i vulnerabilitat. Com a molt acudí a la màquina d'escriure i a les efímeres glòries de la intoxicació. "Probablement, podria haver acabat no apreuant-me jo mateix" fa (CB), "però tenia sort, jo. No hi havia res d'errat en mi. Era una altra gent qui fou insuficient, qui no tingué la vera humanitat" (De Hank: "the life of Charles Bukowski", per Neeli Cherkovski)

"El sexe forma part de la natura. I jo em duc meravellosament amb la natura" (Marilyn Monroe, nom artístic de Norma Jean Bakerl, 1926-1962, actriu de cinema nord-americana)

MARILYN MONROE.

"Recordeu, si llenceu fum després del sexe és que l'esteu fent massa ràpid". (Anònim)

"Fer l'amor és cosa ben sana: cremes calories i fins i tot t'oblides de qui ets" (Isabel Gemio, periodista extremenya de reality-show)

"Amb prou feines el sexe és mai només sexe" (Shirley Maclaine)

"En aquest segle, el fal s'ha esdevingut doctrinari". (Henri Michaux).

"Alliberats els seus instints, l'home de la revolució sexual havia d'acabar per ser totalment manipulable". ("Humanae Vitae", Pau VI, papa semiaperturista)

"De les delícies d'aquest món, l'home té especial cura per les relacions sexuals, però les ha deixades fora del seu cel" (Mark Twain, pseudònim de Samuel Langhorne Clemens, 1835-1910, escriptor i periodista estatunidenc).

"Alerta que un gust no et porti un disgust"

"Alguns entren llepant i surten mossegant".

"Qui no corre, vola"

"La vista és la que treballa, però

MARK TWAIN.

pestanya puja i baixa"

"La vergonya perduda ho és per a tota la vida".

(Refrans catalans)

"Els homes acaçats per la luxúria corren d'ací cap allà com lle-

bre empaitada del caçador. Encadenats com es troben, pateixen sens fi" (Dhammapada, llibre de saviesa budista, al cap. "La Concupiscència", 24/342)

"Fins que el desig luxuriós, encara que sia petit, de l'home per

les dones no sia dominat, la ment de l'home no serà pas lliure, sinó subjugada tal com un vedell lligat a una vaca" (Dhammapada, al cap. "La senda", 20/284)

"L'home intemperant sovint, encara que estigui acompanyat, té

els sentits embossats: sols veu allò que vol veure, i amb això s'entreté, i s'oblida de tot el que té davant. Arriba a fer-se com una columna muda, que no veu res del que els ulls perceben sobre el que passa, perquè sols està amantent al que li esdevé per dins, tot pendent de les

seves imaginacions. Potser es refereix al que diu la Llei quan parla d'una ànima asseguda a part (Lv 15:33), és a dir, (...) no rep absolutament res de l'exterior a causa de les fantasies vergonyoses que la dominen". (Nil l'Asceta, Egipte, s. IV ó VI) Ω

CRONOLOGIA DE TOT CATALUNYA

Anys 1536-1537

Per Ricard Colom - Colomtaube@hotmail.com

De com els espanyols censuren, escapen i reescriuen la Història: els mentiders com a fills del dimoni.

A les capitulacions de Sta. Fe els Catòlics concedien a Colom un 10% de totes les possessions que descobrís en el seu viatge. Lluís de Santàngel, ric hom valencià tresorer de la Confederació catalanoaragonesa, pagava l'expedició.

Quan els Catòlics s'adonaren de què havia descobert Colom, manobren per fer-se arrere en això del 10%: era massa.

En aquella època Castella tenia uns 8 milions d'habitants i la Corona catalanoaragonesa sols un milió, en molta inferioritat política i militar (Fernando, anomenat «catalanote» i «viejo catalán» per la xenòfoba aristocràcia castellana deia: la boñiga de Castilla son oro en Aragón).

Castella anà maniobrant durant els pròxims anys per a quedar-se en exclusiva amb tot l'or americà.

Llegiu aquest documentat estudi d'en Puigneró i Bilbeny: <http://www.unitat.org/colomn.htm>

Durant els Àustries tot llibre sobre Amèrica era estretament vigilat, censurat i reescrit, els vaixells sistemàticament escorcollats a fi d'amagar el gran Genocidi contra els amerindis (més de 100 milions de morts en dos segles). D'això en digueren la «leyenda negra inventada por los luteranos».

«Espada de infieles, martillo de herejes y forja de Imperios», però en realitat «picaros, soplones, inquisidores y caciques». Ja els coneixem, no cal ni que ens ho expliquin.

«Estim la Llibertat, i l'estim més a mesura que conec millor

la submissió del poble a l'esclavatge, a l'opressió i a la tirania,

i a horribles ídols del passat que brillen, lluits pels ressecs llavis dels esclaus.

Però, en aquest amor per la Llibertat,

també estim aquells esclaus, perquè cegament van besar els morros de bèsties ferotges, en calma i beneïda inconsciència, sense sentir el verí dels escurçons i cavant, sense saber-ho, llurs tombes amb llurs pròpies ungles».

(Jubran Khalil Jubran, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

1535-1573: Tunis sota ocupació hispànica.

7-1-1536 Mor Caterina d'Aragó.

ANNA BOLENA AMB ENRIC VIII.

19-5-1536: Anne Boleyn (2ª esposa d'Enric VIII) mor ajusticiada per ordre de son marit -després de veure anul·lat el seu matrimoni- a la torre de Londres.

Pareix que ha tingut una filla borda, la futura Elisabeth I.

20-5-1536: Tot just l'endemà el rei anglès torna a prendre muller, la tercera, Jane Seymour.

1536: Mor la tirana Germana de Foix, vídua del Catòlic, cap de la repressió antiagermanada i fomentadora de la castellanització de la noblesa valenciana. La succeeix son marit, el Duc de Calàbria.

El canonge gandienc Bernat Pérez fa estampar "Diálogos contra la secta mahomética".

Groninga, Overijssel i Utrecht són adquirides per l'Emperador mitjançant negociacions, per ampliar els seus dominis flamenco-borgonyons.

Aplec de bisbes i superiors religiosos a la ciutat de Mèxic, amb 3 grans temes: batejar indis, llur esclavatge i llur evangelització. Envien un delegat al papa, amb lletres i tractats, entre els quals la 1ª redacció del "De unico modo" de Casaus/Las Casas, contra l'esclavatge dels indis.

Mor Garcilaso de la Vega, poeta renaixentista castellà.

Primera fundació de Bons Aires, per Mendoza. L'han d'abandonar a causa de la fam i dels indis.

Butlla "Cum ad nihil magis" autoritza el rei portuguès a l'establiment de la Inquisició.

Pau II es veu obligat a convocar una comissió per a reformar l'Església Catòlicoromana.

Tractat d'Unió: Cymru (Gal·les)

és incorporat plenament a la Corona anglesa per Enric VIII, d'ascendència gal·lesa.

Calví publica la "Institució Cristiana" (Institutio religionis), compendi sistemàtic de doctrina protestant: l'eucaristia o comunió és una unió espiritual amb Crist. Calví hi defèn la separació Església-Estat (a diferència de Luter) amb predomini de l'Església. El calvinisme s'escamparà entre minories oposades al poder establert (Escòcia, França, Flandes...) i associat a idees de llibertat i parlamentarisme (en part influïts per la constitució democràtica d'aquesta església reformada). Calví s'inicia a Ginebra, ciutat que ha rebutjat la sobirania del Duc de Savoia -envaïda per França- i s'ha unit a la Reforma.

JOAN CALVÍ.

"Concòrdia de Wittemberg": superació de diferències doctrinals entre protestants alemanys i lluita comú de la Lliga d'Esmalcaldia contra els "schwärmer" (fanàtics o radicals).

Bugenhagen redacta nou ordre eclesial per a Noruega: els béns eclesials passen a la Corona. Consumació de la Reforma a Dinamarca-Noruega.

Lleis contra els gitans a Dinamarca.

Aliança de França amb el soldà Soliman el Magnífic.

ERASME.

Els otomans ocupen Bagdad i Mesopotàmia.

12-7-1536: Mor a Basilea/Basel Erasme de Rotterdam, gran figura de l'humanisme europeu.

18-10-1536: Cerimònia de col·locació de la 1ª pedra a l'estudi General de Barcelona, a la Rambla, vora el Portal de St. Sever.

24-10-1536: Tot seguit, inaugurades les lliçons de gramàtica i poètica al Saló del Consell de Cent (Barcelona).

1536-1538: Tercera guerra Imperi-França. Els espanyols s'annexionen el ric ducat de Milà, en resposta François I envaïx Savoia i en foragita els espanyols i imperials.

Expansió turca per Mesopotàmia (presa als perses, aliats dels Habsburg) i expedició otomana contra l'Índia.

1536-1541: Campanya contra els xibxes de la regió de Bogotà, tenen or i són aixafats pels espanyols.

1536-1550: El Duc de Calàbria, lloctinent del Regne valencià (els agermanats havien volgut fer-lo rei, però ell era proimperial).

1536-1560: Assatgen a Tlatelolco la formació d'un clergat indígena, però l'experiència fracassa, potser pel desfasament cultural dels indis conversos i per les pressions integristes-imperialistes.

1536-1638: Llarga ocupació francesa de Savoia.

1537: Corts de la Corona d'Aragó a Montsó: Queixes catalanes pel favoritisme imperial per Gènova en el tràfic amb Nàpols i Sicília. Els comerciants catalans demanen l'afranquiment de drets d'entrada de draps a Castella. També fan una nova petició infructuosa per negociar amb Berberia i Egipte: el Papa no els forneix pas la corresponent dispensa. Les Corts valencianes adopten mesures que perfilen la jurisdicció de la Diputació.

Cristòfol Despuig escriu els "Col·loquis de Tortosa", on ja parla dels perills en què es veu immersa la llengua catalana.

Ineficaz prohibició als moriscs valencians de mudar de domicili.

Els estudiants de l'Estudi General de València representen, en llatí, "una comèdia dels Colloquia" d'Erasme" (= "Col·loquis"), subvencionada pels Jurats.

El possible judeoconvers Jeroni Munyoc es gradua com a batxiller en arts a La Universitat valenciana. Després prosseguirà estudis a París, Lovaina, etc.

Lluís Escrivà publica a València la novel·la "Veneris tribunal".

Butlla "Sublimis Deus", inútil per aturar el genocidi en marxa contra les nacions ameríndies. Per primera volta són afirmats els drets humans dels indígenes.

Pau II afirma que els indis són "vers homes".

24-10-1537: Jane Seymour, 3ª muller d'Enric VIII, mor quan estava parint el futur rei Eduard VI.

JANE SEYMOUR.

1537-1541: Fundació d'Asunción, 1ª colònia espanyola devers el Riu de la Plata, cal guaranins, futura capital de la província de Paraguai.

1537-1554: Guerres civils entre conqueridors espanyols, que es disputen els territoris conquerits als amerindis.

1537-1555: Augment del salari dels jornalers valencians (de vegades fins a un 35%): segar blat de 3 a 4 sous, trillar-ne de 5 a 6, veremar de 5 a 6...

D. 1537: Missió pacífica de dominics indigenistes a les muntanyes de Tezulutan actual (país maia): un èxit. Casaus/Las Casas hi participa.

Abans-1538: Neix el poeta Joan Pujol, segurament a Mataró (Maresme), serà influït per Ausiàs Marc.

"No caldrà que ponderem la transcendència d'aquesta duplicitat lingüística, la qual, en el fons, encara no és pròpiament bilingüisme. Podem suposar, de més a més, que els contemporanis de la infiltració amb prou feines arribaven a ser-ne conscients. Quan alguns es lamenten del perill de ruïna que amenaça el català — Cristòfol Despuig en els Col·loquis de Tortosa (1537), Martí de Viciana en el Libro de les alabanzas de las lenguas (1574), i tants d'altres —, ho fan pensant exclusivament en els casos extrems de defecció. Però la majoria, si no tots aquests defensors de la llengua catalana, ni tan sols posen en dubte que el castellà hagi de ser un idioma normal per als catalans. Els testaments i els contractes, les partides de baptisme o de defunció, els edictes dels virreis i les sentències dels jutges, la correspondència comercial i privada, i la conversa a la llar i al carrer, seran en català; però el castellà s'hi interfereix, fins i tot sense fer-hi acte de presència. És secundari que els catalans l'entenguessin bé o no: els era familiar, i això és el que compta.

Lluís Milà, músic genial i literat de quarta fila, la va descriure en un llibre que es titula, precisament, El Cortesano (editat el 1561, però escrit abans del 1538)". Joan Fuster. Ω

L'antifeixisme a Mallorca. VIII LLIBRE (Les lluites del segle XXI)

Antoni Vidal Ferrando: literatura i resistència. La poesia i la memòria com a forma de lluita

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

La recent edició del compact-disc número 8 de «Veu de Poeta» (una interessant i útil iniciativa cultural del Consell de Mallorca) per la Fundació ACA que dirigeix el meu bon amic Antoni Caimari, m'ha recordat l'any que vaig conèixer el poeta de Santanyí. Sota el títol *La lògica del temps*, el compact-disc arreplega una acurada selecció dels millors treballs poètics de Vidal Ferrando entre els quals destacaríem alguns ja publicats en *El batec de les pedres*, *Bandera blanca* o *Cartes de Lady Hamilton* així com en el poemari *Cap de cantó*.

La meua amistat amb Antoni Vidal Ferrando es reafirmà i consolidà a començaments de l'any 1986 quan, per aquelles circumstàncies de la vida i com a membre dels Premis Ciutat de Palma de Poesia, vaig tenir la sort d'ensopegar amb un dels llibres fonamentals de la poesia catalana contemporània. Estic parlant, és evident, del poemari *Racó de n'Aulet* que, un jurat format per Jacint Sala, Miquel Pons, Victorià Ramis d'Ayreflor i qui signa aquest article guardonà sense discussió encisats per la qualitat literària de l'obra presentada al concurs. La fama de Vidal Ferrando ja venia avalada pels seus treballs com a escriptor i historiadore (una dedicació que potser poca gent coneix).

D'ençà que l'any 1963 obtingué el títol de mestre a l'Escola Universitària de Formació del Professorat d'Educació General Bàsica i posteriorment (1978) es llicencià en l'especialitat d'història, a la Facultat de Filosofia i Lletres de Palma, destacà com a historiadors publicant diversos treballs didàctics, divulgatius i de recerca de la història de Mallorca apareguts a *Estudis Balearics* i *Recerques*. Un d'aquests llibres d'història és *La població i la propietat de la terra en el municipi de Santanyí (1868-1920)*. També a col·laborat en els llibres col·lectius *Història de Mallorca* (1982); *Mallorca: història i cultura* (1985) i *Balears* (1986).

El primer llibre de poesia que vaig llegir de l'amic Antoni Vidal

Ferrando era el poemari *El brell dels jorns*, publicat l'any 1986. Posteriorment les seves aportacions a la cultura catalana han estat constants i d'una qualitat prou reconeguda pels crítics més exigents de la nostra literatura. Es pot dir, sense por d'equivocar-se que cada nou llibre de l'autor de Santanyí ha significat una nova i arriscada proposta cultural, una demostració palesa de la seva ètica de la resistència permanent i d'un amor fora mida per la nostra llengua.

Als llibres de poesia abans esmentats hem d'afegir *Al'alba dels alocs* (1988), premi Bernat Vidal i Tomàs 1988; *Els colors del zodíac* (1990); *Getsemaní* (1989); *Cartes a Lady Hamilton* (1990); *Calvari* (1992), premi Josep M. Llompart 1992; *Bandera blanca* (1994), premi Jocs Florals de Barcelona 1994 i *El batec de les pedres* (1996), premi Ciutat de Palma 1995. També ha publicat les novel·les *Les llunes i els calàpets* (1994) i *La mà del jardiner* (1999).

En una entrevista que li vaig fer per la revista *El Mirall* de l'OCB l'autor definia així la seva literatura: «Tots els meus llibres s'insereixen dins les quatre grans temàtiques de la lírica tradicional: amor, mort, memòria, el transcórrer del temps. En realitat, en literatura no hi ha res per inventar i no fem altra cosa que posar en un llenguatge modern les velles històries. Ara, el secret està en la capacitat de donar a tot això un aire personal i actual, en saber-se expressar plàsticament i saber-hi enganxar els receptors, que són els autèntics co-artífex de qualsevol obra d'art que, si és bona, tindrà infinites lectures».

La memòria i l'amor com a forma de resistència. A diferència dels cínics i menfotistes, aquesta plaga que fa malbé la nostra literatura i ompl els prestatges de les llibreries de tants productes de grafòman desenfeinat, Vidal Ferrando sap a la perfecció com són d'importants les arrels culturals i històriques d'un autor. Per això ens recordava, en l'entrevista abans esmentada, els seus anys de compromís amb la resistència contra la dictadura fran-

Josep M. Llompart (a l'esquerra de la fotografia) i Miquel López Crespí (a la dreta) en els Premis Ciutat de Palma 1985.

quista. Deia el poeta: «Als devuit anys vaig guanyar les oposicions i em varen destinar a Menorca, on vaig passar tres cursos, durant els quals vaig entrar dins uns cercles per a mi profundament enriquidors. Començava a prendre força l'oposició contra el sistema, que, en principi, com tothom sap, va ser una oposició de tipus cultural. Idò, des d'aquelles posicions nostres perifèriques, la lluita consistia a ser utòpics i en la força dels gests: llegir *Triunfo*, pòsters del Che Guevara, discos de Raimon, cursos de l'Obra Cultural per correspondència, seccions de Cine-Club, un espai progressista del *Diari de Menorca*, que feiem com a col·lectiu i que es titulava «Espacio Conexo», la trobada de Lluc...».

Pere Rosselló Bover en el seu estudi «Els ferros niquelats de la memòria: una aproximació a la poesia d'Antoni Vidal Ferrando» publicat a les Publicacions de l'Abadia de Montserrat deia del poeta de Santanyí: «...ens trobam davant una obra madura des del principi, escrita amb un ple domini del llenguatge, sense les vacil·lacions pròpies d'aquells autors que s'han iniciat molt prest en el món de les lletres». I afegeix, com a cloenda de la seva exhaustiva anàlisi dels poemaris de

Vidal Ferrando: «Tot i girar al voltant d'uns mateixos temes, la poesia d'Antoni Vidal Ferrando es renova constantment i troba a cada llibre noves formes i nous matisos amb què expressa uns continguts universals. La seva poesia ens parla de la crisi de l'home modern, esqueixat entre un ahir perdut i inabastable i un avui insatisfactori, i de l'etern dolor de l'home de sempre que, indefens davant la certesa de la mort, té la utopia, la memòria i la bellesa com a úniques armes. D'aquí ve la validesa d'una obra, fruit de la maduresa vital i intel·lectual del poeta, que ha estat elaborada a partir d'un intens treball del llenguatge amb l'objectiu etern d'assolir la bellesa perdurable».

Antoni Vidal Ferrando -i tota la seva obra és una afirmació del que dic- sempre ha estat crític amb els oportunistes de totes les tendències, habitin el món de la literatura o de la política. Li és ben igual punyir, amb el seu bisturí d'orfebre, en un indret o en l'altre. En parlar del necessari compromís de l'autor català amb el seu poble l'autor de Santanyí ens explicava, una mica decebut de com havia anat la reforma del franquisme i del paper dels intel·lectuals catalans en la lluita per un món més just i solidari, el que segueix: «Con-

tinua el debat de si l'escriptor s'ha de limitar a exercitar el seu ofici o, així mateix, ha de ser una veu identificada amb el seu poble. O potser ja ni debat hi ha. Els corrents de la moda solen ser imparables. Ara no s'usa gens donar un caire social a la literatura. Hem caigut dins una època de comoditat i hem deixat de banda la memòria i l'hàbit de qüestionar-nos-ho tot. El nou ordre ha integrat molta gent. Els intel·lectuals és com si haguessin renunciat al seu paper d'encapçalar les posicions d'avantguarda i de denúncia. Segurament per un doble motiu: el món en què creïem s'ha ensorrat i les subvencions oficials deixen les individus i les entitats culturals a mercè de les institucions. Personalment pens que això d'haver arribat a una situació cultural de país normalitzada és una pura fal·làcia. I, sense voler dir que l'objecte de la literatura sigui la denúncia -Déu me'n guard!- sí que afirm que si en la nostra actitud ètica i estètica, no hi és de qualque manera present la situació real del país, l'autenticitat de les obres se'n ressentirà».

Vidal Ferrando creu en la capacitat subversiva de la memòria. En una entrevista que la periodista Sandra Martínez li feia per al diari *Avui* (28-V-95), el poeta es refermava en les seves conegudes opinions i, parlant de la novel·la *Les llunes i els calàpets* deia: «Jo he volgut fer un homenatge a la memòria, que no està gens de moda. Vivim una època de desmemòria voluntària, i això és un perill greu per als signes d'identitat mateixos, com a individus i com a poble. De vegades penso que el nostre poble, més que per la nostra llengua, pot morir per desmemòria, que és un perill tan gros com el de la llengua. Jo volia reivindicar la memòria i els signes d'identitat dels pobles, que no són les grans gestes, sinó la vida dura, diària i atzarosa de la gent, que mai no surt a les històries. Els pobles no poden tenir perspectiva de futur si no tenen perspectiva de passat, i crec que és molt important conèixer d'on venim, i no només per les històries oficials, que moltes vegades són capcioses i necessiten ser comple-

L'ANTIFEIXISME A MALLORCA VIII LLIBRE

de M. López Crespí

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2001 fins a l'agost de l'any 2002)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

E P ! !

**PARES, EDUCAU-ME EN
CATALÀ, A MALLORCA HI HA
EL MEU FUTUR**

mentades».

Pere Rosselló Bover, que ha anat litzat a fons l'obra de l'autor que ens ocupa i que és segurament un dels crítics literaris de més prestigi que tenim en l'actualitat, parlava elogiosament d'Antoni Vidal Ferrando en la revista Reduccions (número 47 de novembre de 1990). Deia Pere Rosselló parlant del poemari Els colors i el Zodíac: «A primera vista Els colors i el Zodíac no sembla un llibre gens fàcil. Fins i tot m'atreveiria a dir que pareix un llibre deliberadament complex. Sobretot el lèxic és el més afectat d'aquesta dificultat, que en alguns moments sembla desproporcionada. Potser la poesia d'Antoni Vidal Ferrando ha perdut aquella emoció directa que caracteritzava el llenguatge de Racó de n'Aulet, però evidentment ha aprofundit en la 'passió pel mot' a què Josep M. Llompart es referia en el pròleg d'aquell recull. En tot cas aquesta evolució ens confirma que l'ofici de poeta és en el nostre autor una vocació autèntica, que a més és exercida amb una tenacitat admirable».

És per això mateix, perquè ens trobam amb uns escriptors més valuosos de la literatura catalana con-

temporània que sempre que Vidal Ferrando escriu d'alguns dels seus llibres (Els poemes de l'horabaixa, Revolta...) ha estat per mi una satisfacció difícil de descriure. L'any 1994 vaig tenir el gran honor que em presentàs l'antologia Els poemes de l'horabaixa que un any abans, pel novembre de 1993, havia obtingut el premi «Grandalla» de poesia del Principat d'Andorra.

Recentment, quan Editorial Moll va publicar Revolta a la prestigiosa col·lecció de poesia «La Balanguera», l'escriptor de Santanyí va escriure, amb el títol «Revolta i la poesia mallorquina contemporània» un article que deia:

«Me'n record de la primera vegada que vaig conèixer personalment Miquel López Crespí. Era pel gènere del vuitanta-sis, durant la proclamació dels premis Ciutat de Palma. Gràcies a la benevolència del jurat, del qual ell havia estat membre, jo havia guanyat el de poesia. Abans que qualsevol me'l presentàs, aquella nit, ingènuament, m'imaginava que en Miquel devia ser un d'aquests personatges de moda que no es poden treure de sobre els admiradors. No endebades podia ostentar la doble condició d'escriptor i

de líder de la resistència contra la bèstia negra de la dictadura. En certa manera, jo el veia com el paradigma de tot el que a mi, m'hagués agradat ser. No sé com, el seu mite es mantenia incòmode en algun dels últims reductes de la meua innocència, quan el nou ordre ja havia deixat ben clar que no posava missions per l'altruisme ni per l'intel·lecte, sinó per la hipocresia i la mediocritat.

«Vàrem congeniar ràpidament com el que érem: dos fills d'un temps, i dos fills del poble. Crec que ens vàrem fer amics per això. Jo també podria ser l'autor d'aquells versos d'Els poemes de l'horabaixa en què López Crespí intenta 'escriure amb la ràbia dels pares / que van perdre la guerra / l'aroma salabros del vent'. En canvi, no crec que ho pogués ser d'una nòmina de llibres com la que ha anat publicant. Quan aixec els ulls, i veig els seus títols arreglats en els prestatges de la biblioteca, sent el vertigen de l'altura literària i humana d'un dels escriptors més autèntics que he conegut. Si aquí hi ha cap secret, deu ser la força que dona la fidelitat amb un mateix. Després d'haver guanyat més de dos-cents pre-

mis, i d'haver cultivat tots els gèneres literaris, Miquel López Crespí pot afirmar, amb Leonardo Sciascia, que sempre ha escrit el mateix llibre: aquell que ja escrivia quan feia seva la història dels derrotats i dels heterodoxos de tots els temps, segons paraules de Mateu Morro.

«Precisament, és el que torna succeir a Revolta, el seu últim poemari. Feia estona que no havia llegit versos tan contundents. Amb una economia de recursos admirable, amb un llenguatge tan transparent com el vi bo o com el solo d'una gota de pluja, sense altre adorn que el de la sinceritat i el de l'ambició literària, López Crespí ens ha ofert un dels textos més químicament purs i més colpidors de la poesia catalana actual.

«Revolta és un homenatge als poetes xinesos que deixaren escrit amb quins estralls ha anat avançant el curs de la història. Té la mateixa claror, la mateixa profunditat, la mateixa dinamita, el mateix ànim de viatjar pels laberints del cor de l'home que tingueren Zheng Yue, Libo o Wang Shinzhen. Miquel López Crespí fa ressuscitar la veu d'aquests mestres, i de molts d'altres, per recordar-nos que, més enllà

de les cultures, de les geografies, de les estirps, hi ha una fatalitat universal que perdura. Mils d'anys de civilització no han pogut acabar amb les fronteres, amb les intrigues, amb els mandarins, amb la guerra, amb el servilisme, amb la ignorància, amb les lleis injustes, amb les camarielles, amb la manipulació de les consciències.

«El tema de Revolta és la mateixa història, tots els mals que han anat emergint d'una manera cíclica des de l'episodi de les caveres, i que tenen un denominador comú: el poder. Darrere el seu estigma, s'hi oculten les càrregues de la cavalleria, els excessos dels recaptadors d'impostos, la caputxa del botxí, els decrets exterminadors, els tresors dels palaus i dels temples, l'estratègia de les espases, les teranyines del dogma, les biblioteques imperials, les obres faraòniques, els artistes de la cort, la sang que fan córrer els mercenaris i la soldadesca. Tot ben vigent, com la indefensió humana.

«És una sort tenir amics que ens ajuden a fer camí pels blancs i negres de la literatura i de la dignitat personal i col·lectiva. Mentre existesquin creadors com Miquel López Crespí existiran possibilitats». Ω

Taula rodona: «Els problemes de l'escriptor català»

Casa Catalana: presentació de «La novel·la» (Res Publica Edicions)

Llorenç Capellà parlà de La novel·la com «d'un llibre d'una ironia extraordinària i amb un gran coneixement dels moviments editors d'aquesta terra»

Amb gran èxit de públic es va presentar a la Casa Catalana la darrera obra de l'autor de sa Pobla Miquel López Crespí. S'encarregà de la presentació del nou llibre de López Crespí l'escriptor i editor (Res Publica Edicions) Joan Cerdà.

Joan Cerdà, membre de la junta directiva de l'AELC recordà al públic present en la Casa Catalana alguns dels aspectes que fan de La novel·la un llibre de fàcil lectura en el qual l'humor i la sàtira sempre hi són presents. El món dels escriptors i dels editors són els protagonistes d'aquesta nova aportació de Miquel López Crespí a la literatura catalana contemporània.

Llorenç Capellà parlà posteriorment del compromís de Miquel López Crespí en la lluita per a llibertat del nostre poble i va fer una mica d'història dels trenta-cinc anys de dedicació permanent a la defensa del català i a la lluita per la llibertat. Destacà igualment certes incomprendiments que ha patit l'autor pobler compensades en aquests moments per la publicació de més de quaranta llibres i l'obtenció de molts premis de poesia, narrativa, novel·la i teatre. Llorenç Capellà parlà de La

D'esquerra a dreta: Llorenç Capellà, Miquel López Crespí, Joan Cerdà, Rosa M. Colom, Víctor Gayà i Miquel Julià.

novel·la com «d'un llibre d'una ironia extraordinària i amb un gran coneixement dels moviments editors d'aquesta terra».

Posteriorment, en la taula rodona «Els problemes de l'escriptor català», Víctor Gayà, Rosa Maria Colom i Miquel Julià anaren aprofundint dins la problemàtica de l'escriptor català.

Talment com explica la periodista Mireia Balasch en el reportatge dedicat a la presentació de La novel·la publicat en Diari de Balears (23-VI-02): «La qüestió central del debat va ser l'esquarterament de la cultura catalana». Els escriptors Llorenç Capellà, Miquel López Crespí i Miquel Julià insistiren espe-

cialment en els aspectes polítics i culturals de l'autor català analitzant com l'abandonament (per part de partits i institucions) de la necessària lluita en defensa de la unitat dels Països Catalans ha perjudicat i perjudica enormement l'escriptor nostrat.

Rosa M. Colom centrà la seva intervenció en la problemàtica de l'autor de narrativa infantil i juvenil i oferí al públic assistent molts d'exemples que evidenciaven problemes encara no resolts de normalització cultural.

L'escriptor i psicòleg Víctor Gayà, membre igualment de la junta directiva de l'AELC, concretà els aspectes positius (i no solament de crítica) de la novel·la

de Miquel López Crespí. Víctor Gayà, ben igual que Llorenç Capellà, Rosa M. Colom, Miquel López Crespí i Miquel Julià, apostà per anar avançant cada dia més en la professionalització dels nostres autors. La intervenció de Miquel Julià es va centrar en els aspectes històrics que condicionen la problemàtica i dificultats dels escriptors catalans actuals. Com explica Mireia Balasch en l'article que publica Diari de Balears: «Els escriptors acusaren de la situació actual, de desconeixement cultural, la divisió de les terres de parla catalana en autonomies, que 'ha duit els ciutadans a no sentir-se ciutadans d'un país, sinó ciutadans autonòmics'».

Posteriorment es va parlar de la situació del mercat editorial, de la política de suport a l'edició al llibre català per part de les institucions, de la manca de lectors, de la colonització de la nostra cultura, de la necessitat d'aconseguir la professionalització de l'escriptor... Els problemes apuntats varen ser moltíssims i, a la sortida de tan important acte cultural, el públic comentava l'encert de debats com aquest que oferí la Casa Catalana. La presentació de La novel·la de Miquel López Crespí ha servit, sens dubte, per ajudar a dinamitzar el debat cultural en la nostra terra. Ω

(Redacció)

VISCA!!!

Alfons Quintà, llegiu el seu article a l'AVUI d'avui

PARLEM DE POLÍTICA? Per què no s'uneixen el PP i PSOE? si els dos són iguals i «espanyoleros»!! bé això d'iguals no és cert, els del PSOE són molt més mentiders, però no ens barallarem per aquesta fotesa, ara, que ben mirat amb aquesta unió de dos per què no fer-la de tres i incloure CiU, si sempre estan d'acord!!.

Això acord, per què no fer també un conglomerat de partidets, lobby, moviments, associacions etc. que estiguin a favor de la INDEPENDÈNCIA? per que ha quedat abastament demostrat que amb Castella quan més separat millor, que no ens puguem tocar amb les mans, que de ben segur no serà per acariciar-nos. VA, que us necessitem, el que no vulgui participar dons que es quede fora.

CONGLOMERACIÓ JA!!! RESPOSTA TAMBÉ JA!!! Ω

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

Es lloga tercer pis a sa Pobla, completament equipat en lloc cèntric. 120 m2, cuina, bany, saleta gran menjador, 2 dormitoris dobles i un individual, balcon... Tel. 652 225 818 - 971 547 823.

Venc a ses Rotes d'Alaró adossat forrat de pedra. Tres dormitoris, tres sales de bany, saló amb xemeneia. Vistes molt bones i molt de sol. Portassa per a dos cotxes i traster. Preu 420.710 €.

A Binissalem, venc casa. Dues altures, 12 metres de façana, 3 dormitoris, 1 bany, terrassa, garatge, porxo, jardí. Opcional caseta de convidats. 144.243 €. Cèntric. Tel. 661 427 008.

Particular ven local de 100 m2. Més de 100 m2. de terrassa adequat per a qualsevol negoci a la Plaça d'Orson Wells de Ciutat. 110.000 €. Tel. 971 770 099.

Colònia de Sant Jordi. Venc taller nàutic 360 m2. Amb vivenda de 80 m2. Tel. 658 846 065.

Binissalem. Ven casa dues altures, dos dormitoris, cuina amoblada, bany, porxo, terrassa, portassa i pati. 144.420 €. Tel. 661 427 008.

Binissalem. Traspàs bar al carrer del Fang, completament equipat i pantalla de cine amb tot l'equip de projecció. Tel. 667 516 011 - 600 443 924.

SERVEIS
PROFESSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 <http://paisos-catalans.org//tres>.

Amb acompanyament musical, soprano mallorquina, canta a les vostres noces, noces de plata, comunions... Tel. 971 121 123.

Comunions, festes. Gran espectacle de pallsos en català. Tel. 677 898 462.

Comunions, festes. Gran espectacle de Màgia en català. Tel. 658 117 262.

PERSONALS

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommeu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Llovers. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180 Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Oscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

Coneixeria seixantina enamorada de Mallorca i les seves coses. Tel. 657 012 568.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Llengua (Ensenyansa a distància de la Yerwa Andalus) P. Pedro Romana, 1-4-2 - 14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet. <http://www.estelnet.com/lluïta>

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188

Si vols rebre l'Euskararen Berripera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2- 01020 Victoria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Escaiola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, i al tel. 971 294 444.

Ja ha sortit el número 5 de la revista de música popular i tradicional "La Canya". Podeu demanar-la a la Bústia Postal 696 d'Alacant 03080 (Catalunya Sud) Tel. 963 485 517.

Des de l'Arxiu de Documentació i Propaganda Política-ADP estam fent un gran fons documental de la propaganda editada pels partits polítics, sindicats i moviments socials. Si teniu per casa adhesius, calendaris de butxaca, targetes reivindicatives... que no les faceu servir ens les podeu fer arribar a: ADP Ap. de Correus nº 1.106 07080 Ciutat de Mallorca. Correu elec.: adp@mallorcaweb.net. Disposam d'un fons de material repetit per inter-

canviar amb altres arxius o particulars interessats.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui en parlar. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

Venc ciclomotor Mobilette Rural, primera mà, 5 anys. 390 euros. Tel. 655 417 727. Joan, sa Pobla, horabaixes.

VENDES

Venc taula de cuina 80 x 80 i 4 cadires, tot de fusta del nord a estrenar, 290 €. Tel. 661 872 342.

El batle de sa Pobla i el
jardí de s'Escola
Graduada

Per Guillem Crespi Cremat de sa Pobla

Un pobler m'ha encomanat,
Que te fes una glosada,
De s'Escola Graduada,
I del jardí abandonat.

Era un preciós jardí,
Que embellia la contrada,
Cosa més abandonada,
Que el veure'l, fa empegueir.

I creis-me que fa plorera,
El veure tant d'abandó,
Senyor batle, cuidau-lo,
I durà més esponera.

D'herba n'hi ha de tot color,
I també de tota classe,
Un trofeu de carabassa,
Per Jaume Font Barceló.

Quan l'amo en Punxa el cuidava,
Era un jardí preciós,
Amb un olor tan flairós,
Que a la gent molt agradava.

Si el senyor batle Verdera,
Tornava visitar-nos,
Ell que era tan curós,
Veure'l d'aquesta manera! Ω

KOREA'S
LIVING A
CELEBRATION

Doncs sí, com sempre la «selección» espanyola se n'ha tornat cap a casa, com a tots els mundials. Avui a casa nostra ens hem llevat pensant que era Sant Joan. I ho era? NO! Celebràvem que el país que no deixa competir als PPCC internacionalment se n'hagin anat cap a Madrid sense ni arribar a semis. I per confondre seleccions estatals amb seleccions nacionals.

Celebrem també que per fi s'hagi acabat el nacional-futbolismo d'aquests dies. Que si Antena3, que si somos los mejores, este es nuestro mundial, ESPAÑA ESPAÑA... Va home cap a casa: Com sempre ara vindran les queixes i els laments, i s'apel·larà a la conspiració internacional (el CONTUBERNIO SOCIALISTA INTERNACIONAL JUDEO-ROJO-MASON!!!!) com es va fer quan España va quedar setena al tristíssim caspós festival d'Eurovisió. Santiago... Y cierra España!

«Qué, otra ronda de la selección?»

No us oblideu d'enviar aquell mail a l'alcalde d'Aranjuez!!! Ω

Font: Racó Català

Jo sé

Sé que si sento el plor de l'ocell quan vola, ets tu que en algun racó plores, que, com l'ocell ferit, ple de sang al pit, a l'arbre sec un niu implorés.

Però jo vull ésser, per a la teva tristesa, com el polsós i vell armari que guarda els mals records entre la foscor i t'impedeix poder tornar-hi.

Però aixecar-te no puc jo. Pas a pas, el teu esforç farà, només voler, que en aquest teu desert puguin néixer noves branques.

Obre els ulls i mira al front. Trobaràs sempre quelcom que vulgui el teu alè, que digui: «Dóna'm fe, vull seguir la caminada».

Sé que si enmig del mar veig una gavina lliscant dintre l'espessa boira, ets tu que estàs cercant un recer, un empar, un lloc entre les roques.

Però jo vull ésser, per a teva incertesa, el cop de vent que trenca l'aire i t'obre l'horitzó per a reprendre el vol que et portarà a la nostra platja.

Però aixecar-te no puc jo... Obre els ulls i mira al front... Ω

Lletra i música: Lluís Llach

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca.
Telefonau-nos a l'Estel.
Tel. 971 265 005

Aquest fet mos ha passat

Climent Garau de Llucmajor
Tel. 971 662 820

Mallorca, digna Mallorca,
Que molt que t'han canviat,
No se cull faves ni blat,
Ni patates a dins l'horta.
A gent major no aconhorta,
Sa gent nova que hi ha entrada,
Aquí quedarà arrelada,
Ben prest mos prendrà ca nostra.

Sa terra, la mar i l'aire,
Han dat vida a lo creat,
A poc a poc ha augmentat,
Ajutant-se un en l'altre.
N'han sortit de tota casta,
En diferents pensaments,
No jutj els bons ni els dolents,
Perquè això no me fa falta.

A dins l'òrbita del món,
Hi ha gran varietat,
Tot ell és molt ben emprat,
Del llevat en el migjorn.
Els qui més intel·ligents són,
Ses matèries van mesclant,
Bon resultats van donant,
Forjats amb un modern torn.

A dins sa raça humana,
Hi ha gran varietat,
Això està demostrat,
De cavil·lar, no sa cansa.
Un altra guarda distància,
Observant el Creador,
Aquest és especulador,
Que li censura la imatge.

Aquell home creador,
Bon resultat donarà,
A dins s'obra emprarà,
Personal de tot tonor,
Los farà un bon favor,
Treballant a dins l'empresa,
En traurà bona riquesa,
Tant el pobre com senyor.

De d'Henry Fort parlaré,
Que va ser bon menestral,
Un cotxe original,
Un dia construïgué.
Un pensament ell tingué,
Que sa gran arma seria,
I de ell se'n serviria,
Tant el senyor com l'obrer.

Cap a Espanya va venir,
Li va agradar el personal,
El considerà formal,
Per lo que el pogués servir,
Factories va establir,
A dins aquesta nació,
En marques de selecció,
El Fort Fiesta construí.

Molts de tipus va forjar,
De diferent estructura,
Va ser màquina molt segura,
Que a tothom va agradar.
A milions en fabricà,
Tots ells amb gran garantia,
Tothom content deixaria,
Amb força i bon colcar.

S'obrer era ben pagat,
Per sa feina que faria,
Cap problema hi havia,
Se vivia conformat.
Sa formà un sindicat,
Per controlar el patró,
Duent sa direcció,
El tenia controlat.

Duen s'obrer alarmat,
Que el patró los explotava,
Poca paga los donava,
Per seu treball tan forçat.
Sa alarma va venir,
A dins tot treballador,
Va ser com una explosió,
Dins tot Espanya és sentí.

Varen seguir el camí,
Que el sindicat assenyalava,
Molta de gent s'hi sumava,
Per bona paga tenir.
Els senyors dels sindicats,
Cap factoria tenien,
D'això no se'n serviren
Per donar feina al parats.

Se cuidaven dels veïnats,
I del seu funcionament.
Exitant a tota gent,
De que eren explotats.

Sa massa s'ha feta grossa,
De milions els seguidors,
Movent manifestacions,
Que perjudici reporta.
A s'empresari no aconhorta,
Gros perjudici tenir,
Ell diu, -fugiré d'aquí,
A tot tancaré sa porta.

Si els caps visibles se'n van,
Que varen muntar les fàbriques,

I als obrers ensenyaren,
En molts difícils afanys.
S'obrer se trobarà estrany,
Sense sa direcció,
Aturada sa producció,
Diran ells: -de que menjam?

Els senyors dels sindicats,
A res daran solució,
fent gran manifestació,
en sentits molts alarmants.
Tenint els camins tancats,
Que cap d'ells podran obrir,
No pensaven trobar-s'hi,
Tancats dins grossos filats.

Els sindicats arribaren,
A lluitar contra el govern,
Li estregueren es pern,
Per mirar si l'aufegaven,
Moltes condicions posaren,
Per anar a treballar,
Sa distància s'acursà,
De lo que se proposaven.

El govern que hi ha establert,
El poble el va votar,
En ell se va confiar,
Se pot dir per segon pic.
Ara se veu perseguit,
Se diu pels quatre cantons,
Contra ell ses messions
Els molts diferents partits.

Un mal esperit hi ha,
A dins aquesta nació,
No existeix cap racó,
On la gent conforme està.
Cap govern aturarà,
Aquesta mal sufridura,
Molta de gent ja augura,
Que això no és pot arreglar. Ω

LA NOSTRA CUINA

Sopa primaveral

Podem triar tota mena de verdura que hi haja del temps, ben tallada; la sofregirem amb mantega de vaca o oli en estar sofregida, li posarem una culleradeta de pebre-roig, i tot seguit li abocarem l'aigua i la sal perquè vaja coent-se lentament. Un quart d'hora abans de servir-ho, li afegirem un grapat de fideus, que deixarem coure després de rectificar-ho de sal.

Puré de faves

Podem utilitzar faves del temps o congelades. Les bullirem fins que estaran ben cuites. A banda, sofregirem una ceba, una carlota i un all porro; en estar sofregit, posarem un poc de pebre-roig; i després, hi abocarem el brou de les faves. Es deixa coure un quart d'hora, es passa per la batidora en companyia de les faves i després es cola perquè no hi haja cap grumoll o cap pelleta. Posarem la sal al gust, i ho servirem amb crostonets de pa.

Sopa mallorquina

Sofregirem una ceba picada molt fina; després, li afegirem un all picat, un poc de julivert també picat i un parell de cullerades de puré de toma-ca. En un morter picarem un parell de pimentons verds torrats, als quals haurem llevat les pells i les llavors; els incorporarem el sofregit i ho mesclarem tot bé. En una cassola posarem aigua amb un poc de sal i una rameta de timó; en alçar el bull, abocarem llesquetes de pa torrat, tallades molt fines, i tot seguit incorporarem el sofregit amb el pimentó i un polsim de nou moscada.

Sopa de col-i-flor

Prendrem una col-i-flor mitjaneta, un quart de quilo de creïlles, un litre de llet, sal, mantega de vaca i un pessiguet d'herba-sana.

Després de rentar la col-i-flor en triarem un parell de ramets per cada comensal i els bullirem a banda per tal de fer-los servir com a guarniment. La resta de la col la trossejarem; les creïlles les tallarem a rodanxes, i ho posarem tot a bullir en l'aigua salada ben calenta i, en estar tot cuit, ho farem puré. En una cassola fonarem la mantega; hi abocarem la llet bullint, incorporarem el puré de creïlla i col, i ho adobarem al gust, per servir-ho en una sopera amb els ramets de col surant al damunt.

L'HORTA DE SÓLLER

Fa 2 anys que la Família Eche d'Alemanyanya regenta el Restaurant Die Einsiedler (l'ermità) a la platja des Repic del Port de Sóller. Despatxen menús a 6 € i els caps de setmana a 8 € (beguda inclosa). Tenen obert tot l'any. Tel. 971 633 728

Fa 22 anys que en Sebastià Bauçà, a qui veiem amb el seu fill Joan Llorenç, regenta el magatzem de pinsos i articles per a la agricultura can Sebastià a l'Horta. Tel. 971 630 186

Fa 2 anys que en Pep Paieres regenta el Bar ca sa Barbera a l'Horta de Sóller. Tel. 971 632 261

Fa 12 anys que la Família Bisbal regenta el Restaurant Es Racó des Port al Port de Sóller. Se menja a la carta per una mitjana de 12 €. Tel. 971 633 639

Na Regina Fedrizzi és la madona del Restaurant Sollerit a la Platja des Repic al Port de Sóller. Un lloc on se menja a la carta per una mitjana de 13 €. Tel. 971 634 954

Fa 20 anys que na Joana Colom de son Verdú regenta el Restaurant Mar i Vent a la Platja des Repic. Despatxa menús a 8 €. La seva especialitat és la paella que despatxa fins a tot a les persones que van soles al preu de 9'62 € més la beguda. Tel. 971 632 310

SANT JORDI

Fa 2 anys que en Pere Garcia regenta la Cafeteria sa Plaça a Sant Jordi. Despatxa els plats combinats i els variats. Tel. 971 742 558

N'Àngela Hernández és la madona del Restaurant es Canyís a la Platja des Repic. Despatxa menús entre 18 i 25 €. A la foto amb la seva família i el seu cuiner. Tel. 971 631 406

CALA SANT VICENÇ

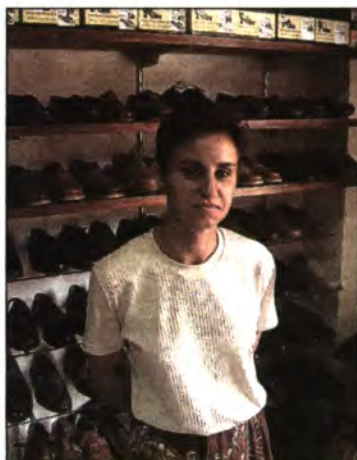
Na Joana Cerdà és l'encarregada del Super Medina a Cala Sant Vicenç. Tel. 687 053 667

Fa 4 anys que en Teddy Torkington del Canadà regenta el Restaurant El Pinar a Cala Sant Vicenç. En Teddy, que parla pollenç, despatxa menús a 6'50 €. A la carta se menja per una vintena d'euros. Tel. 971 534 080

Fa 9 anys que na Maria Antoni Cifre regenta la Botiga de Records Mary a Cala Sant Vicenç. Tel. 971 532 153

Fa 12 anys que na Caterina bota és l'encarregada de la Botiga Perelló a Cala Sant Vicenç. Tel. 971 533 176

Fa 3 anys que na Patrícia Jiménez regenta el Bar Roser Vell a Pollença. Tel. 971 534 073

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

.....C.P. ....

Població .....

C.I.F. .... Tel. ....

M'interessa una subscripció

ANUAL 35 €

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa .....

Adreça .....

Núm. entitat ..... Núm. sucursal .....

Compte núm. ....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

Maria Vallespir
DISENY EN OR I ARGENT

C/ ANTONIO MAURA, 42
POLLENÇA 07460
Telf: 971 531 873
Mòv: 666 523 270
email: mariavallespir@airtel.net
HTTP://www.mariavallespir.com